Stimulus diuini amoris deuotissim⁹ a sancto Johanne Bonauēture editus cordiū omniū in amorē christi Jesu inflāmatiu⁹ post eiusdē varias ipressiones incorrectas vltimate emēdatus et correct⁹ per eximiū sacre pagine professorē Magistrū Johannē quētin canonicū et penitentiarium parisiensem.

¶ Incipit prologus seu epistola dn̄i bonauẽture in libro qui dicitur stimulus amoris.

a Ad te domine leuaui animã meã deus meus in te confido nõ erubescã. Confisus de tua liberalissima pietate. allectus mira suauissimi amoris ⁊ odoris tui suauitate. atractus infrigibili vinculo tue ardentissime caritatis. Ad te qui habitas in celis leuaui oculos meos splẽdore solis iusticie illustratus. claritatis tue lumine ꝓuocatus. auidissime requirẽs speciosissimũ decorẽ amãtissimi vultꝰ tui. Solicitant me intima q̃ tibi in me placita habeas Quid autẽ michi indigno seruo acceptabilius ꝙ̃ scire qualiter tanto dn̄o valeã famulari. Ad tuum igitur amorẽ erectus amici prece inductus. zelo interno coactus. qualit̃ quisq; te studiose querere debeat. qualiter ĩuenire valeat. qualiter possit ad te accedere ⁊ strictis tenere ãplexibus quibusdaʒ meditationibꝰ declamare presumã. In quibꝰ et si diuerse corde tangũtur ad vnũ redacte puris auribus faciũt melodiã. Quãuis enĩ diuerse ⁊ plurime materie in diuersis capitulis describantur: tñ inde nichil resonat nisi ꝑfectio animi ad diuinum amorẽ. Si quid aliud ĩueneris pie lector legitime corrigas ⁊ nõ rodas. q: malitia nõ est in causa sed simplicitas. Diuersum nãq; modũ inuenies in eis vt diuersitate modi ⁊ materie: lectoris fastidiũ tẽperetur. et eius aĩa ad celestia cautius eleuet. varijs illustrata radijs. cibis refecta diuersis. multiplicique varietate allecta Tu aũt mi frater iohãnes de ordine fratrũ minoꝝ q̃ eucharistius appellaris

accipe munusculũ qđ a me indigno sepe tua humilitas postulauit. nec irrideas meã ignorantiã: sed potius michi paruulo balbucienti τ infantib⁹ artubus gestienti sicut pia mater arride. Scio nãq; q; simplicitatẽ diligas τ fercula etiã rusticana sapide quodã famelico appetitu degustes Insatiabile est enĩ desideriuʒ tuũ τ auide apprehẽdis oblata. Aperi ergo os tuũ et tibi q̃uis rudia in corpa infra scripta. Ipsa enĩ pseruatiua sunt τ 9seruatiua humidi radicalis q: ea de lignovite suscepi. Caue q̃ ne lignũ scie retrahat ab hoc esu τ nudus apparere verearis corã deo. isipidaq; tibi sapida τ sapida tibi isipida videãtur. Hic vero modũ orandi viuẽdi τ meditãdi iuenietvir deuot⁹. In istis i ustus ab infimis eripit: ad intima tollitur. ad summa erigitur cũ dulcore. Qui q̃ voluerit vsq; ad perfectũ crescẽ legat τ ipleat q̃ scribã gr̃a crucifixi irrigãte

Incipit liber qui dicitur stimulus amoris quẽ 9posuit sanctus frater Bonauẽtura de ordine fratrum minorũ.

Liber iste qui stimulus amoris in dulcissimũ τ piissimũ iesum saluatorẽ nostruʒ nõ incõgrue potest dici. In tres partes diuidit. Prima pars

1 In quaruʒ prima de xp̃i gloriosissima passione agitur. videlʒ quõ homo ipsam passionẽ meditari dʒ et q; sit vtilis eius meditatio. τ q̃liter et q; libẽter hõ conuerti dʒ ad compatiendũ dño iesu crucifixo et alia plura q̃ circa ipsam passionẽ 9siderari possunt. Scda pars. In secũda vero parte

de his q̃ ad ɔtemplationē dispoſita ſunt tractatur videlꝫ qualiter hō poſſit ãplius ꝓficere ⁊ magis deo placere q̃literqꝫ ordinatus eſſe debeat ad deū ad ſe ⁊ ad proximū et alia plura q̃ ad ipſam cōtemplationē diſpoſitiua ⁊ iductiua ſunt ¶ Tertia ps ¶ In tertia vero ⁊ vltima pte de ipſa ɔtēplatõis quiete ꝓſequit̃. videlicet q̃ ſunt que inducūt hoīeꝫ ad ɔtēplationis quietē ⁊ q̃ glorioſū ſit ſe mutare in deū qualiterqꝫ hō muteť in deum ⁊ alia plura q̃ ad ipſius ɔtēplationis quietē peruenire volētibꝰ perutilia ac neceſſaria ſunt. ¶ Qui vult habere ſaporē amoris in his q̃ ſequūtur dꝫ cum hūilitate ⁊ amore maieſtatē ⁊ dignitatē dei admirari. q̃taꝫ hūilitatē ⁊ paſſionē ꝓpter caritatē ꝓ nobis mori endo in cruce ſuſtinuit meditari et ruminare cum amore ⁊ cū ardētiſſimo deſiderio petitiones q̃ ibi continētur ſibi petere ⁊ pro certo proficere in xp̄i amore.

¶ Sequūtur capitula p̄me partis.

¶ Sequūtur capitula scd̄e partis.

Sequũtur capitula tertie partis

¶ Incipit liber primus. Et primo.

Quomodo debet hõ libenter christi passionẽ meditari. Capitulum primum.

c Urrite gẽtes vndiqȝ ⁊ miremini erga
vos caritatẽ dei et erga ipm cecitatẽ
⁊ malitiã vestram. Si eni dei filius vo
luit inseparabilit coniũgi nature hu-
mane quãtomagis aïa vestra deberet
sibi iseparabilit copulari. Si eni dei filius voluit
tãto caritatis feruore sic vilissimo cineres sibi vnire
quato auidius deberet vnusqsqȝ ad recipiendũ ipm
deuotissime cor suũ recipere. Que vesania anime
quod hoc negligit ⁊ potius vult stercoribus adherere.
Non eni assumpsit filius dei carnẽ vt hõ carni ad-
hereat: sȝ sicut ipse in carne existẽs. carnẽ afflixit
⁊ carnalia contẽpsit. et aïa eius semper deo patri
adhesit. sic homo carnẽ mortificet ⁊ semper se eri
gat ad diuina. O mirabilis cecitas hois qui cũ ex
aïa ⁊ carne consistat. ⁊ aïa sine cõparatione melior
sit et nobilior ipsa carne totum tẽpus expendit in
prouisione carnis siue in his q̃ caro requirit. ⁊ aïam
suã negligit ac si nichil esset. nec ipsaȝ pascere nec
ipsam nutrire nec in sũmo detare studet creatore
cum tamẽ hoc leuius suauius delectabilius seu oppor
tunius sine cõparatione valeat ipetrari. Ubiqȝ se
eni offert homini deus et suiipsius nisi mortẽ filii
sui preciũ non requirit. Corporalia aũt semper fu
giunt. nec etiã cum omni solicitudine ⁊ labore ac
anxietate possunt plene ab aliquo possideri in hoc
mũdo. nisi forte dicamus quod plene omnia contẽnit
Sed qd mirabile est hoc sibi facit aïa a carne ali-
quãtulum inclinata nõ tamen coacta. Nam volun
tarie subdit se carni et carnis beneplacita nititur
adimplere. ⁊ deo suo subdere cũ omni exhortatõe
bñficiorum collatione interna inspiratõe contẽnit.

et in ꝓprio͛ bono.i.in propria vtilitate:nō͂ vult dei voluntatē facere. Certe si aīa nō esset peior omni aīali:deum cui silis est deberet super oīa diligere ⁊ de ceteris non curare. Si ergo aīa carnē diligis nullā carnem nisi carnē christi ames. Hec enī pro tua ex toti⁹ humani gn̄is salute est sup arā crucis oblata. cuius passionē in corde rumines cotidie. Huius enī passionis xp̄i meditatio cōtinua mentē eleuabit. quid agēdum q̄d meditandū quidq; sciē dum ⁊ sentiēdum sit idicabit. te demū ad ardua in flāmabit. te vilificari ⁊ contēni et affligi faciet affectare. te tā:cogitatione q̄ȝ in locutione ac etiam opatione regulabit. O passio desiderabilis mors admirabilis. quid mirabilius q̄ȝ ꝙ mors viuificet. vulnera sanēt. sanguis albū faciat ⁊ mūdet itima nimius dolor nimiū dulcorē inducat. apertio lateris cor cordi ꝯiungat. Sȝ adhuc mirari nō cesses. q: sol obscurat⁹ plus solito illuminat. ignis extinctus magis inflāmat. passio ignominiosa glr̄ificat. Sȝ vere mirabile est ꝙ xp̄s in cruce sitiat inebriat nudus exn̄s virtutum vestimētis ornat sed ⁊ eius manus ligno cōclauate nos soluūt. pedes confossi nos currere faciūt. emittens spiritū vitā inspirat. in ligno decedēs ad celestia vocat. O passio mirabilis q̄ suū meditatorē alienat ⁊ nō solū reddit angelicū sed diuinū. Nam p meditationē cōmorans in christi tormētis etiā seipsum nō videt semp intuetur dn̄m suū passum vult secū crucē baiulare. ⁊ ꝓ ipso leuissime oē bonum ⁊ malū vult portare. et ipse in corde portat celū ⁊ terrā pugillo tenētem. Vult secū spinis coronari ⁊ ipse spe glr̄ie coronat. Vult secū in ligno sine vestimētis frigescere ⁊ ni-

mio amoris ardore accēditur. Uult secū acetū gustare & vino inenarrabilis dulcedinis potat. Uult secū in cruce existens sibi illudi. & ipse ab angelis honorat et a beata virgine in filiū adoptat. secum volēs tristari letatur. secū volens affligi ꝯsolatur & nimiū iocūdatur. Cū christo vult ī cruce pēdere et eum dulcissime xp̄s amplexat. Secū vult faciē mortis pauore ꝑfusam īclinare. & eius caput xp̄s eleuans suauissime osculat. O mors amabilis O mors delectabil. O cur crucis illius loco nō fuit vt xp̄s fuisset manib⁹ meis & pedibus ꝯclauatus Certe illi ioseph ab aramathia dixisset si auferas Jesum a me s; me secū sepelias in sepulchro. Nō enī volo āplius ab ipso separari. Sed si hoc modo facere nō possum corpore saltē hoc volo mēte. Bonum est enī secū esse & in ipso volo tria tabernacła facere. vnū in manibus. vnū in pedib⁹. s; aliud ꝯtinuū in latere. ibi volo quiescere/dormire/videre/bibere/comedere/legere/adorare/& omīa mea negocia ptractare. Ibi loquor ad cor eius et ab ipso q̄dvoluero īpetrabo Sic faciēs dulcissime matris vestigia sequar cuius aīam passionis filij gladius pertrāsiuit. secure de cetero ipsam alloquar vulneratus & ipsam ad q̄dvoluero inclinabo. Et nō solū apparebo cū filio suo crucifix⁹ s; ad ꝑsepe rediēs ibi cum eo iacebo paruulus vt ibidē cum suo filio suis vberibus merear ablactari. Miscebo igitur lac matris cū sanguine filij: et michi faciā vnā dulcissimā potionē. O amātissima vulnera dn̄i nostri Jesu christi. Nam cū in ea quadā vice oculis sui ītrarē apertis ipsi oculi sāguine sunt repleti. sicq; nichil aliud videns cepi ingredi. Manu palpans

donec pueni ad intima viscera caritatis sue quibꝰ
post vndiqꝫ circũplexus reuerti nequi. Ideoqꝫ ibi
ihabitato. et quibꝰ vescitur cibis vescor ac ibi ine
brior suo potu. Ibi tanta abũdo dulcedine vt tibi
nõ valeã enarrare. Et qui prius fuerat ꝓ pctõribꝰ
in vtero virginali nunc dignaꝛ me seruũ suũ intra
viscera sua cõportare. Sed multũ timeo ne veniat
partus eius ⁊ ab illis delicijs excidar qbus fruor
Sed certe ⁊ si me peperit debebit sicut mater me
lactare vberibꝰ leuare manibus portare brachijs
osculari labijs foueri gremijs. aut certe q̃d faciã
scio. Quãtumcũqꝫ me pariat scio ꝙ semp sua vul-
nera sunt aperta ⁊ ꝑ ea in eius vterũ iteꝝ itroibo.
et hoc totiẽs replicabo quousqꝫ ero sibi insepara-
biliter cõglobatus. O cecitas filioꝝ ade qui ꝑ hec
vulnera in christo nesciũt introire. Supra suas vi
res laborãt in vanũ. ⁊ aperta sunt hostia ad quietẽ
An ignoratis ꝙ xp̄s est gaudiũ beatorum. Cur ꝙ
tardatis ꝑ sui corporis foramina in illud gaudium
introire. Quõ in sanitis qꝛ beatitudo angeloꝝ pa
tet ⁊ circũstantia et partes eius cõfracta est ⁊ vos
itroire negligitis. An forsan expectatis ꝙ prius re
soluaꝛ corpus vestrũ nõ credẽtes ꝙ in xp̄o in p̄nti
aĩa valeat quietari. Sed crede michi o hõ qꝛ si in
ipsum ꝑ hec angustia foramia intrare cõtẽderis
nõ soluꝫ aĩa sed etiã quietẽ ac dulcedinẽ mirabilẽ
iueniet corpus tuũ. ⁊ qd carnale est et ad carnalia
tendit ex illo vulnerũ introitu fiet adeo spũale vt
ceteras ꝑter eas quas ibi sentit delicias reputet
esse nichil. imo fortasse aliqñ aĩa propter aliquã
obediẽtiam vel vtilitatẽ dictabit esse recedenduꝫ
et caro allecta illa dulcedine dicet ibi esse imoran

dum. Et si ita accidit de corpore q̄ta credis aīam frui dulcedine q̄ per illa foramina coniūgit cordi christi. Certe exprimere tibi nequeo sꝫ experire ⁊ scito. Ecce aperta est apoteca oībus aromatibus plena ⁊ medicinalibꝰ opulenta. ꝑ vulnerū ergo fenestras intrat ⁊ accipe medicinā sanatiuā restaurātiuā preseruatiuā ⁊ ꝯseruatiuā. Ibi quascūqꝫ volueris species accipe. Ibi quecūqꝫ delicata appetieris electuaria sume. Si etiā suauitatꝫ vnguētis volueris deliniri. Per illa intrare vulnera nō postponas. Ecce aperta est ianua paradisi et ꝑ lanceā militis gladius versatilis est āmotus. Ecce lignuꝫ vite tā in ramis q̄ȝ in stipite perforatū. in quibus foraminibꝰ nisi pedes .i. affectus posueris non poteris carpere fructus eius. Ecce apertus est thesaurus diuine sapiētie ⁊ caritatis eterne. Intra ḡ per vulnerū aperturā ⁊ cū cognitione delicias obtinebis. O q̄ȝ beata lancea ⁊ beati claui q̄ apertionem hꝰmōi facere meruerūt. O si fuissem loco illiꝰ lancee: exire de xp̄i latere noluissem sed dixissem. Hec reqes mea in seculuꝫ seculi. hic habitabo qm̄ elegi eā. O stulti ⁊ tardi corde qui ad possidēdum aliqđ vanum per incerta foramīa introitis. ⁊ inde etiā exire multotiēs nō potestis sꝫ ad possidēdum dei filiū summū bonū cādorē ⁊ splendorē eternū ꝑ aꝑtas vulnerū ianuas nō introitis. O aīa ad ymaginem dei facta quō potes āplius cōtinere. Ecce sponsus tuus dulcissimꝰ ꝓ te vulneratꝰ iā factus glīosus te cupit āplecti et tibi dulcissima elargiri oscula ⁊ ad ip̄m negligis festinare. Nā pre nimio amore aperuit sibi latꝰ vt tibi tribuat cor suū. sibi etiā voluit pedes ⁊ manus ꝑforari vt cū ad ipsum

ꝑueneris ſicut tue manus intrẽt in ſuas: ac pedes tui in ſuos vt ſibi inſeparabilit̃ coniũgaris. Obſecro ſm apoſtolũ oĩa proba hoc experiri coneris ꝛ ſibi bonũ tibi videt̃ inde ãplius ne diſcedas. et nõ dubito ꝙ ſi fueris exptus oĩa preter ipſum amaritudinẽ reputabis. Uelles libẽter tũc tibi illa vulnerũ hoſtia poſtꝙ̃ intraueris obſecrari vt inde exire ãplius nõ valeres. ꝛ admiraberis ſuꝑ tuam et aliorũ ſuper hoc habitã cecitatẽ. Gaudebis nichilomin⁹ de tanta dulcedine quã tu ſenties et in tñ etiã inflãmabitur cor tuũ vt quaſi nitẽs aĩa de corpore exire velit et naturalit̃ in chriſti vulneribus habitare. ꝛ inebriabit̃ aĩa a tanta dulcedine ꝛ feruore ꝛ vix poteris eã ad aliud ĩclinare. O vulnera corda ſaxea vulnerãtia et mẽtes ꝯgelatas inflammãtia ꝛ pectora adamãtina liq̃faciẽtia pre amore O certe vita dulcedo ꝛ ſpes nr̃a. Si tñ per meditationẽ iſtius paſſionis ad illã perueneriſ dulcedinẽ de qua dixi vel etiam ad maiorẽ. attende ne velis ipſam paſſionẽ meditari ꝓpter aliquã dulcedinẽ temporalẽ ſed vtitui creatoris beneficiũ recognoſcens in eius accẽdaris amore. Et hec dꝫ ſemper eſſe tua cõtinua orõ. ¶ Oratio deuotiſſima.

D Omine ſancte pater oĩpotens eterne deus ꝓpter tuã largitatẽ ꝛ filij tui q̃ pro me ſuſtinuit paſſionẽ ꝛ mortẽ et matris ei⁹ excellẽtiſſimã ſanctitatẽ atqꝫ beati frãciſci ꝛ omniũ ſanctoꝝ merita: cõcede michi peccatori et oĩ tuo beneficio indigno vt te ſolũ diligã tuo amore ſempꝰ ſitiam. bñficiũ paſſionis ꝯtinue in corde habeã. meã miſeriã recognoſcã et ab oĩbus cõculcari ꝛ contẽni cupiã nichil me contriſtet niſi culpa. Amen.

¶ Qualiter dz homo niti ad cōpatiendū christo crucifixo. Capitulū .ii.

Ad 9patiēdum dño iesu xp̄o crucifixo. primo
a studeas q̄tum potes tenuire illi p feruentē amorē. Nam q̄to feruētius diliges eū tāto magis sue cōpatieris passioni. et q̄to plus ei 9patieris tanto plus erga eū tuus accendet effectus. Et sic mutuo se augebūt dilectio & 9passio donec venias ad p̄fectū nisi hoc remāserit p̄pter aliquā tuā miseriā. Et p̄cipue studeas abiicere oim presumptionē diffidentiā & negligētiā. Debet enī hō tā nobile opus aggredi humilr 9fidēter & instanter et cū quanta pōt munditia cordis. Et q̄uis homo videat sibi idignus & nequā nichilomin⁹ non desistat: q: ipse p̄ pctōribus crucifix⁹ est. Instructio .i. 9pa. dño. Primo igit sic sibi vniaris amore vt cor tuū iam sibi nō tibi videat cōiunctū. Quō enī tunc nō senties eius vulnera aut q̄s passiones hēbit q̄ nō perfundāt cor tuū. Studeas ergo q̄tum potes vt cor tuū intret in ipsum totalit & te extra ipsum reputes eē nichil et de te extra ipm tanq̄ de nichilo curabis. Tota cura tua vertat ad p̄ns circa dn̄z tuū passuz. Nā eius est quicquid es nec debes alteri de te quicquid exhibere. Si g trāslatus in ipsum sic fueris nō possum credere qui eius vulnerib⁹ vulnereris & p̄fundaris eius cōtumeliis illusionibus & opprobriis. Tunc q̄tam iocūditatē & dulcedinē assequeris: dn̄s per suā misericordiā te faciat expiri. Male enī scirē hoc tibi calamo declarare. & si hec tibi nimia alta videtur: nec ad hec bene p̄tingere potes sicut velles potes te adhuc exercere modo alio grossiori subsequēti. ¶ Instructio .ii.

¶ Debes eni cogitare q̄tam passionē sustineres si excoriareris sicut beatus bartholome⁹. vel assareris vt beatus laurētius aut vsq̄ ad ossa carnes tue dētibus ferreis lacerarētur. alias etiā cogita penas quas volueris ⁊ passiones. Et cū ita ista cogitādo super te cōceperis quendā horrorē nimie passionis. tunc cogita q̄ dn̄s noster iesus xp̄s pro te vilissimo pctōre multo grauiores ⁊ intollerabiliores sustinuit i cruce dolores q̄ tu sustineres in passionibus supradictis. Tunc ḡ rumina in corde tuo q̄tam sustinuit angustiā et afflictionē ⁊ q̄tus amor ad hoc ipsuz induxit. ⁊ sic meditādo efficiat cor tuū illis doloribus q̄tum potest et quasi illos sustineres amarissimis lacrimis perfundaris. nec dubiū quin in dulcedinē maximā conuertātur.

¶ Instructio tertia. Et sic adhuc hoc tibi n̄ valet melius experire. Facias tibi vnū bonum flagellū multū afflictiuū et nō nimis lesiuū. ⁊ in abscōdito egregie te flagella n̄ parcēs corpori donec fuerit bene perfusum dolore. Et tunc cū illos senties dolores ad xp̄m passum dirige cogitatū tuum ⁊ meditare q̄ dulcis dilectus sponsus tuus amor tuus desideriū anime tue angelorū solatiū beatorū p̄miū dn̄s iesus christus p̄ te vilissimo ſter corevoluit in suo corpore quasi sine ɔparatōne sustinere multo intēsiores dolores: Et nō dubites q̄ vltimū istud remediū multū valet: q: per passiones addiscit hō compati patiēti. Ad hec omīa addas oratione. vt quasi cōtinue dep̄ceris dn̄m iesum christū vt suis vulneribus mentē tuā vulneret. ⁊ vt per ipsas passiōes ⁊ vulnera a sua largitate ipetres qd̄ intēdis

¶ Instructio quarta. Et si hec oīa non valēt tibi

propter duriciā cordis tui. te tanq̄ stercus abhor
rens plores amare et dicas. Usq̄quo cordis mei
neq̄tia p̄ualebit aduersus iesum dñm meū passum
Cuius vulnera vicerūt dyaboli potestatē: supera-
uerunt primi parētis veneficia. ꝯfregerūt portas
inferni ⁊ aperuerūt portas paradisi. et intm̄ abun
dat malitia cordis mei vt nō deuincātur a tam ex
cellētissima bonitate. Quid ḡ me nequius ⁊ quid
maius malitia cordis mei? Heu michi quid faciaꝫ
qui nimiū infirmus a passione dñi mei iesu christi
nequeo recipere medicinā. Non cessent oculi mei
a ploratu donec lacrimaꝝ abūdātia demolliat du-
ritiā cordis mei. Heu heu q̄ ibo a spū tuo Quid fa
ciā ex quo aīe mee vitā nescio inuenire ⁊ erga me
summā diffusionē diuine clemētie nō valeo degu-
stare. Sedebo in sterq̄linio ⁊ mētis mee saniē testa
radam. affligā me de cetero nec aliquatenꝰ michi
pciā donec in afflictione inueniā dñꝫ meū afflictū
Mirum est certe quō homo hꝫ pacientiā in seipso
vidēs tantā nequitiā cordis sui ⁊ nō doleat. O cor
pessimū imo dyabolicū vsq̄quo resistes largitati
imense. Quare magis delectaris in vulneribꝰ pec
cati q̄ in vulneribꝰ iesu christi. Quare magis ꝯpa
teris parue picture pedis tui q̄ grauissime morti
dñi tui ⁊ intētissimo dolori capitis sui vite aīe tue
christi. Ubi maior ībecillitas et insania. O homo
nonne tibi videt̄ q̄ illū plus diligis cui plus cōpa
teris in dolore. Et nūquid ergo plus diligis pedē
tuum q̄ dñm tuum. qꝛ scꝫ isti pedi plus cōpateris
in parua afflictione. ⁊ in illuꝫ quasi cor tuū tendis
q̄ illi scꝫ dño deo tuo in maxima āgustia et dolore
⁊ parum aut nichil inclinatur cor tuum ad ipsum.

O cecitas immēsa. O serpētibus deteriores q̄ in afflictione cōpatiendo capiti totū corpus suū exponūt flagello. Sed certe videtur q̄ tanq̄ mēbra putrida iam sumus excisi a capite nr̄o iesu christo q: ipso vulnerato eius vulnera nō sentimus. Heu heu dn̄e mi quare me fecisti si non debeo tibi esse cōiunctus. aut si tibi sum coniūctus quare nō sum tecū pariter vulnerat⁹. Pro me dn̄e ꝓ me vulneratus es nō pro te. ꝛ tu vulnera portas non ego. Quid hoc est? ego debeo esse subiectū vulnerū et nō tu. q: ego sum q̄ peccaui ego q̄ inique egi. s3 tu qui es innocēs ouis q̄d fecisti? Vertātur obsecro vulnera hec in me ꝛ in domū pr̄is mei. Redde nob dn̄e redde vulnera nr̄a ne tu q̄ innocēs es nocens appeas retinēs vulnera aliena. aut saltē tecū vulnera corda nr̄a. En mori volo nisi vulneres mentē meā. Abhorreo videre cor meū nōvulneratū cum videā te saluatorē sic ꝓ me vilissimo cruci affixum Aut ergo dn̄e iesu me tecū ꝯuulnera. aut certe da michi licētiam trāsuerberādi meip̄m mali gladio. Nolo eni dn̄e sine vulnere viuere: q: te video vulneratū. Si hec oīa nōvoluerint tibi tā nobilissimo bn̄ficio es indign⁹ ꝛ de cetero n̄ reputes te hoīe3 sed bestiā ꝛ cū feris sit habitatio tua. q: īdign⁹ es ꝯsortio alioꝝ. Forte tn̄ si multū te humiliaueris ille q̄ respexit humilitatē ancille sue respiciet humilitatē aīe tue. ꝛ dabit tibi cor nouū vt cogites dn̄m deū tuū passum. Sed qn̄ dn̄e iesu qn̄ hoc erit? Differre dn̄e mors michi ē. Et si multū expectaueris forte desiderio liquefiā. ꝛ postmodū in liquido vulnera permanētia īprimi nō valebūt. Nam aīa mea dn̄e incipit iā3 lāguere ꝛ quasi ad nichilū redigor

desiderās tuis vulnerib⁹ consolari. O dñe iesu vbi est sapiētia tua. An ignoras ꝙ melius ē te habere creaturā tuā vulneratā ꝙ̄ ad nichilū redactā. Non ergo me queso differas vulnerare: ne multa dilatione amittas quē tuo ꝑcioso sanguine redemisti. Curre curre dñe iesu/ curre ꝛ me vulnera: qꝛ fortasse nichil de me īuenies si expectas. Sꝫ heu michi ꝙ̄ vilis fact⁹ sum. qꝛ videtur etiā ꝙ deus q̄ inimicos diligit me odiat. Nūquid ꝙ̄ plus ꝙ̄ inimicus fact⁹ sum? Nā vt īimicos redimeret voluit letalit̄ vulnerari. et ego deficio ꝛ non videt̄ curare. Non enī peto vt ꝓ me āplius vulneret̄: sed vt michi q̄si iam mortuo applicet sua vulnera ꝛ reuiuam. Dñe iesu ferrū tuam creaturā insensibilē voluisti tuum corpus vulnerādo intrare ꝛ me tuā creaturā rationalem intrare ꝑ iam facta vulnera nō permittis. Quid hoc est? Nūquid cor meū est durius ꝛ vili⁹ oi ferro? An cogitas ꝙ crudeli⁹ est: Sed mea crudelitas nō tibi oberit si ītrauero cū a modo sis impassibilis. Quātumcūqꝫ enī intrē per tua vulnera ꝛ discurrā ꝛ tuas carnes comedā pre amore semꝑ īpassibilis ꝑmanebis ꝛ meus satiabit̄ appetitus. ita tamē ꝙ āplius incēdatur. Sed q̄d vociferabor āplius. Tardas ꝛ nōvenis et iam lassat⁹ desiderio incipio īsanire. Amor regit ꝛ nō ratio. et curro cū īpetu quocūqꝫ me volueris inclinare. Nam q̄ me vident deridēt. ꝛ ꝙ tuo amore sim ebrius non cognoscunt. Dicunt enī quid iste insanus vociferatur in plateis. Et quātum sit desideriū non aduertūt. Ignorāt ꝙ amor tuus intēsus īpedit vsum sensus et ꝙ qui te fel ńēter querit seipsum ꝛ oīa derelinquit. ꝛ qui te querit puro corde sic parum ipse de

extrinsecis curat: vt etiã quid faciat multotiens aduertat. Ueni dñe bone iesu et noli amplius tardare ne pre nimio desiderio fiaʒ simplr sine sensu. Sed forsitã hoc requiris vt cũ ab oĩbus fuero abstract⁹ purus intrẽ per vulnera tua gloriosa quib⁹ tunc plenarie vulneres amantẽ. Tunc clamabo ⁊ dicã heu heu michi dñe mi iesu quõ te video crudeliter vulneratũ. quãto dolore te video agrauatuʒ. Quis mihi hoc tribuat vt ꝑ te moriar dulcissime dñe iesu. Te videre viuere in tanto dolore sustinẽ nõ possum. te aspicere horreo supra modũ. te etiã liberari mors michi eẽt. ⁊ ideo ãgustie sunt michi vndiqꝫ et quid eligã ignoro nisi tecũ pariter crucifigi. Suas ãgustias cõsiderans in meipso deficio ⁊ iam exanimis efficior pre dolore ⁊ ira ꝙ pro me sustines tanta mala. Quid fecisti dñe quare pro me vilissimo ascẽdisti in crucẽ. ⁊ quid sum ego vilissim⁹ vermiʒ putredo detestabilis. ꝑ quo tu dñs omniũ debeas sic affligi cũ tu sis sapiẽtia patris? Quare talẽ cõmutatiõnẽ fecisti vt dares vitã pro morte: veritatẽ pro vanitate: gratiã pro malicia: gloriã pro miseria. Quis quare hoc tu potens feceris: poterit cogitare vel indicare. Nimia fuit dilectio tua. et in hoc appuit abyssus tue scʒ imensitas pietatis. Non enĩ in te video causam mortis nisi supabundãtiam caritatis. Nonne melius erat bone iesu vt nõ essem ꝙ̃ vt factus te occiderẽ. Et cur carnes meas nõ lacero pre dolore. aut quõ me oĩs creatura nõ occidit qui fui occasio tue mortis. Nonne mirabile videtur e cogitare te tã nobilissimũ ⁊ benignissimũ dñm ꝑ me tã vilissimo mortuũ et nõ statim deficere pre nimia tristitia. Et quõ si

nõ esset tue ɔtrariũ volũtati: me materiali gladio nõ occido pre dolore qui fuit occasio tue mortis. Cũ pugna q̃ magna me debes sustinere sicut susti nere aliquẽ inimicũ meũ corã oculis meis cũ video quẽ toto corde occidere affectarẽ q̃uis nõ auderẽ aliqua rõne. Nonne ⁊ hoc necessimũ est ꝙ post tam admirabile ⁊ fructuosum tue passionis bñficiũ nõ cesso peccare in cõspectu oculoꝝ tuorum ac si tua passio michi eẽt. Te michi dedisti ⁊ te renuo. tene bras effugasti et ipsas incurro. mundũ abiecisti ⁊ ipm eligo vel elegi. An nõ vides patiẽtissime dñe iesu ꝙ semꝑ nitor facere tue contrariũ volũtati ⁊ in facie tibi resisto aperte. Si dicis nolo vt hoc fa cias: dico volo. si dicis volo vt hoc fiat: dico nolo. Scio te dñm meũ summũ bonũ esse ⁊ nihil ego sũ. et ad te ac si nichil esses nõ aspicio s; cõuerto cor dis ⁊ corporis mei faciẽ ad ea q̃ vana sunt ⁊ aliqñ adq̃ incongruũ est noiare. ⁊ sic eis cor meũ amorꝭ vinculo colligaẗ. vt ad te cui⁹ est nequeat eleuari et hoc certe detestabilis abusio est. Sed nunquid bone dñe iesu voluisti ꝓ me frustra mori qui que; sic care emisti pre nichilo pdidisti. Me tecũ occi das ⁊ pariter trãsfigas ne a te valeã amplius sepa rari et tecũ possum viuere ineternũ. Amen.

Oratio deuotissima.

D Omine iesu xp̃e cor meũ tuis vulnerib⁹ sau cia ⁊ tuo sãguine iebria mentẽ meã vt quo cunq; vertã sp te videã crucifixũ. ⁊ q̃cquid aspexe ro in tuo sanguĩe michi appeat rubricatũ vt sic in te totus tendẽs nichil ꝑter te valeã inuenire. nichil nisi tua vulnera valeã intueri. Hec michi ɔsolatio tecũ mi dñe vulnerari. hec ĩtima sit michi affectio

sub te aliqd meditari. Non quiescat cor meū bone iesu donec ueniat tecētruz suū. Ibi cubet ibi suū terminet appetitum. Amen.

¶ Meditatio cōpassiua in parasceve doloris quē tunc habuit beata virgo maria. ca .iii.

s Tabat iuxta crucē iesu mater eius. O dn̄a mea vbi stabas. Nūquid tantū iuxta crucē? imo certe in cruce cū filio vbi crucifixa eras secū. Sed hoc distat: qꝛ ipse in corpore: tu aūt in corde. Necnon ⁊ eius vulnera ꝑ corpus eius dispsa sunt in tuo corde vnita. Ibi dn̄a lanceatū est cor tuum. ibi spinis coronatū. ibi illusum exprobratū ⁊ cōtumeliis plenū aceto ⁊ felle potatū. O dn̄a cur iuisti imolari ꝓ nobis. nūquid sufficiebat filij passio nobis nisi crucifigeret̄ ⁊ mater. O cor amoris cur cōuersum es in globū doloris. Aspicio dn̄a cor tuuz 2 id nō cor sꝫ mirrā ⁊ abscintiū ⁊ fel video. Quero matrē dei ⁊ ecce inuenio sputa flagella ⁊ vulnera. qꝛ tota conuersa es in istis. O amaritudine plena quid fecisti? cur vas sanctitatis fecisti vas penalitatis. O dn̄a quare nō es solitaria in camera tua. quare iuisti ad caluarie locū. Non ē tua ꝯsuetudo dn̄a ad talia spectacula ꝓperare. Cur te n̄ retinuit pudor mulieris. cur te nō retinuit horror facinorꝫ Cur te non retinuit verecūdia virginitatis. cur te nō retinuit loci turpitudo. multitudo vulgi. detestatio mali. Cur te nō retinuit clamorꝫ vehemētia. stultorū vesania. demoniacorꝫ caterua. Hec nō considerasti dn̄a: quia cor tuuz alienatū totum pre dolore non erat in te sed in afflictione filij ⁊ in vulneribus vnici ⁊ in morte delicti. Non ꝯsiderabat cor tuum vulgus sed vulnus. nō pressurā sed fixuram

non clamorē sed liuorem. nō horrorē sȝ dolorem. Reuertere dn̄a ad locū pristinū ne cum ꝑcussione pastoris te etiā amittam⁹ vt nō vna hora vtriusq̧ priuamur regimine. Non est consuetudo domina mulieres tali morte condēnari. nec etiā contra te dn̄a sentētia est ꝓuulgata. Sȝ vt puto audire hec nō potes qꝛ amaritudine repleta es. totū cor tuuȝ versum est dn̄a circa filiū tui passionē. O mira res tota es in vulnerib⁹ christi: totus xp̄s crucifixus ē in intimis visceribus cordis tui. Quomodo ē hoc ꝙ cōtinēs sit in contēto. O homo vulnera cor tuū si vis hanc intelligē questionē. Aperi cor tuū clauis ⁊ lancea et vita subintrabit. Non enī intrabit sol iusticie in cor clausum. Sȝ o vulnerata domina vulnera corda nostra ⁊ in cordib⁹ nostris tuam et filiū tui renoua passionē. Cor tuum vulneratū coniunge cordi nostro vt tecuȝ tuis vulneribus parit vulneremur. Cur hoc totū cor saltē domina nō habeo: vt quocūq̧ pergā semper tuo filio videam te confixā. O domina si nō vis michi dare tuū filium crucifixū nec cor tuū vulneratū: saltē queso michi tribue filiū tui vulnera contumeliasq̧ ⁊ illusiones ac opprobria ⁊ illa que ī te sentis. Que enī mater est q̄ si posset ⁊ a se ⁊ suo filio nō aufferret passiōes ⁊ in suo poneret seruo. Aut si sic inebrieta es istis ꝙ nec ea vis a tuo corde nec a tuo filio separare. Saltem domina illis ignominiis ⁊ vulneribus indignissimū me coniunge vt tibi ⁊ filio tuo solatiū sit habere socium penarum. O ꝙ beatus essem si possem vobis saltem in vulneribus sociari. Nam quid ē maius hodie domina ꝙ habere cor iunctuȝ cordi tuo: etiam ⁊ filiū tui corpori perforato.

Nōne coꝛ tuū plenū est gratie illius. Et si apertū est gratia illa nō decurrit in coꝛ sibi iunctū. Et filius tu⁹ gloꝛia beatoꝝ quō si perfoꝛatū est coꝛp⁹ eius nō emanat illius dulcedo gloꝛie in coꝛ sibi iū ctum. Non enī intelligo aliter posse eē sed timeo ne simus aliqñ longe ꝛ credam⁹ esse pꝛope. O dña quare michi qd̄ peto nō tribuis. Si te offendi pꝛo iusticia coꝛ meū vulnera. Si tibi seruiui: nunc pꝛo mercede peto vulnera. Et vbi est dña. vbi ē pietas tua. vbi est immēsa clemētia tua. Quare facta es michi crudelis q̄ semꝑ fuisti benigna. quare facta es michi amara q̄ semper fuisti dulcis ꝛ pia. quare facta es michi auara que semper fuisti liberalis ꝛ larga. Non peto a te dña solē neqꝫ sydera sꝫ peto vulnera. Quid est hoc si de istis vulnerib⁹ es auara, aut a me dña vitam auferas coꝛpoꝛalē aut coꝛ meū vulnera. Uerecundū enī ꝛ oppꝛobꝛiosum est michi videre dn̄m meū iesum vulneratū ꝛ te cōuulneratā dñam, et me seruū vilissimū pertrāsire illesum. Certe scio quid faciaꝫ vel tibi sine cessatione vel inēmissione cū clamoꝛe ꝛ lacrimis tuis pedib⁹ ꝓuolutus postulabo ꝓclamabo ꝛ ero nimiū impoꝛtunus. Aut hec michi tribues aut si me ꝑcusseris vt recedaꝫ tū stabo ꝛ tua sustinebo flagella donec ero vndiqꝫ vulnerat⁹: nec aliud a te nisi vulnera peto. Si aūt sine ꝑcussione blādiri volueris perseuerabo cōstans ꝛ tua recipiā blandimēta. et ipse blādicie coꝛ meū vulnerabūt amoꝛe. Si aūt nec quicq̄ dixeris tunc coꝛ meū vulnerabit tristitia et doloꝛe. ꝛ sic sine doloꝛe non recedam.

¶ Circa passionē domini sex sunt ꝯsiderāda
Capitulū quartum.

Circa passionē dñi iesu sic potest hō se habere vt cōsideret eā. Primo ad imitandū. secūdo ad ꝯpatiendū. tertio ad admirādum. quarto ad exultandū. quinto ad resoluēdum. Sexto ad quiescēdum. Primo igit eam cōsideret ad imitandū. hec enī est sūma ꝛ pfectissima christiani imitatio. hec est summa ꝛ pfectissima vita imitādo xp̄m. hec est sūma et perfecta religio ꝛ religiosa pfectio. hec ē regula ꝛ exēplar pfectionis oīs vite ꝛ virtutis. s. christū imitari ī passione ꝛ morte. Sit ergo regl'a nostra viuēdi passio saluatoris. et tanto āplius in hoc cōsolemur quāto āplius christo ꝯformemur ꝛ tanto āplius desolemur q̄to ab hoc exēplari ꝛ regula āplius elōgamur. Semp ergo q̄tuȝ in nobis est velim⁹ ab oībus ꝯculcari deuici vilipēdi illudi psequi flagellari et in diuinis obsequiis ab oībus exprobrari. Simus nudi cū eo nudo ꝛ nichil penitus cupiam⁹ habere immo habere aliq̄d sit nobis grauissima pena ꝛ dolor īmensus. nichil aūt habere plena exultatio. Abhorream⁹ dulcia ꝛ delectabilia degustare. ꝛ potius velimus vilibus et amaris cibari. ꝛ desiderem⁹ ꝙ quelibet cibaria felleū nob potius q̄ melleū ferant saporē. q: ipse xp̄s felle et aceto fuit potatus. Et vt breuiter dicā ꝯsiderem⁹ q̄ ꝑ nobis sustinuit qualit̄ in passionib⁹ se habuit. et nos ꝑ modulo nostro q̄tum possumus ꝯformemus eideȝ. ¶ Scdo deberet eam hō ꝯsiderare ad cōpatiendū. Debem⁹ enī ꝯsiderare ipsius flagella illusiones opprobria. ꝛ in corde nostro ruminare ꝛ ymaginari q̄ta ibi fuit deiectio ꝛ contēptus erga dñm nostrū iesum christū q̄tus dolor q̄ta ve afflictio in corde ꝛ corpore. Sic et ratione passionis ꝛ

cōpassionis pro petis nostris fuit. Cōsideremus q̄ q̄ta tunc amaritudie replet⁹ erat āgelo₂ dulcedo q̄tumq₃ aggrauabat eū non tm̄ pene illatio ⁊ nr̄a īgratitudo s₃ ⁊ assistētis matris afflictio quā sic di ligebat. ⁊ quasi deficere p₂e ⁊ passionis dolo₂e vi debat. Ibi filius crucifigebat cū matre ⁊ p₂opter mutuā et intēsam dilectionē ex cōpassione mutua erat nimia afflictio vtriusq₃ ⁊ maxie cū pro inuicē paterētur. Sciebat mater q̄ filius patiebat p ip̄a sicut pro reliquis redimēdis. Sciebat filius ⁊ cer tissime scrutabatur q̄ suus gladius ex cōpassione matris aīam ptransibat. Vn̄ passio filij erat passio matris. Eya ergo chustiane hec v̄te ⁊ cōuerte in co₂de tuo ⁊ totū co₂ tuū reple ⁊uictis illis ⁊ penis vidēs dn̄m tuum ⁊ spōsum tuū p₂o te talia sustinē Si enī ei per amo₂ē bene vnitus fueris tunc ⁊pa tieris eidē. Si autē non sentis dolo₂ē capitis quō es vnū cum ipso. Et sicut plus cōpatiēdum est ca piti q̄ ceteris mēb₂is: sic magis sine cōparatione sibi ⁊pati debemus plusq̄ q̄tumcūq₃ dilecto filio vl̄ amico. īmo plusq̄ ti bi ipsi si omnia p̄dicta pate reris. Nunc q̄ carissimi felle ⁊ absintio atq₃ mirra īeb₂iamur ⁊ solū eius vulnera sentiam⁹ transfigāt co₂dis nostri īntima eius cōuicia flagella ⁊ vulnera nec in nobis sit qd̄ nō pfundat cōpassionis dolo₂e ⁊ affigat intēse. ¶ Tertio ⁊siderem⁹ eā ad admi randū. Si enī consyderem⁹ quis q̄ pro quibus pas sus est multū mirari debem⁹. Quis sc₃ filius dei verus sūme potēs sapiēs ⁊ bonus et simplr̄ quic quid nobilitatis ei attribueris nichil est adhuc re spectu magnitudinis sue. Omnia q̄tūcunq₃ bona sint ⁊ magna sunt sicut q̄dam fauilla īmo quedā

vnitas in 9paratione ipsius. Sȝ q̄ peregrinationē fugā/sitim/famē/calorē/frigus/tētatōes/horrores/psecutiones/obseruationes/sputa/opprobria vicuia/flagella/illusiones 2 dolores/plagas ⁊ vulnera Conspuit̄ eni gloria. 9dēnatur iusticia. iudex iudicat̄. inoffēsus iculpat̄. innocēs infamat̄. deus blasphemat̄. xp̄s conculcat̄. occidit̄ vita. obscurat̄ sol. luna denigrat̄. sidera dispguntur. ⁊ hec oīa tollerat patiēter vt agnus cum solo nutu omnē creaturā demergere posset in profundū inferni. Sȝ ꝑ quibus hec patitur. Pro nequissimis mācipiis ꝑ sceleratissimis iimicis imo pro dyabolicis viris ⁊ per imitationē dyaboli filiis. pro contēptorib⁹ diuine maiestatis ⁊ diuine bonitatis īgratis. Ergo talis ⁊ tantus talia ⁊ tanta ꝑ tam vilissimis et abiectissimis passus est. Sed a quibus. a specialiter predilectis ⁊ aliis p̄electis quibus omnē benignitatem ostendit. a vilissimis maximus. a stultis sapiētissimus. quia dei v̄bum ⁊ dei sapiētia. ab īpiis summe pius. a sanie fetidissima splendor eternus In his ergo omnibus in diuine benignitatꝫ ⁊ largitatis admirationē eleuemur. ¶ Quarto consideremus eam ad exultandū. Exultare in ea debemus de redētione humana restauratiōe angelica et diuina clementia. De redēptione humana sine dubio nimis gaudere debemus facta per christi passionē ⁊ mortem. Quis queso nō exultet ⁊ gaudeat cum cernit seipsum per hanc beatissimā passionem liberatū a dānatione eterna a culpe ignominia a potestate diabolica. Sed quis nō exultet in immēsum cum cernit deū ipsum in tantum diligere vt tante vtilitati et penalitati subiecerit se-

metipsm pro eo. Non q̄ gaudeat de eius vtilitate z passione dico sed de eius effectu affectusq̧ et amoris manifestatione. Quis princeps in regno vel iperio alicuius iperatoris vel regis cernēsq̧ tm̄ a rege vel iperatore diligi vt paratus eēt mori pro ipso non gauderet ⁊ exultaret. Quātomagis nos vilissimi hoies ⁊ nephādissimi pctōres ⁊ serui gaudere debem⁹ et exultare cū videmus regē regum et dn̄m dominantiū ⁊ creatorē nostrum iesum nos ita cōtinue diligere vt imolauerit seipsuz p̱ nobis in tam turpi z vilissima morte. Debemus etiā sup extolli imensa exultatione. Plus eni sine cōparatione me diligit q̄ ego meipsum. Gaudem⁹ etiam et exultemus q̧ per christi passionē restaurata est āgelica ruina. Magna iocūditas debet nobis esse cū videmus p christi mortē tam nobile collegium reparari de nobis vt fiat vnū ouile ⁊ vnus pastor ⁊ simus vnū in vno. In hoc eni debet tota celestis curia ⁊ etiaz militaris ecclesia gratulari. O certe amabilis ⁊ venerabilis passio saluatoris q̄ sic disiuncta cōiungis ⁊ trāseq̄strata cōglutinas et vnis firmissime in similis stringisq̧ vinculo 9summati amoris ⁊ felicitate gaudy sempiterni. Precipue aūt gaudere ⁊ exultare debem⁹ cernētes in supradictis oibus summā clemētiā dn̄i deiq̧ nostri iesu christi. Hec puto summā esse gloriā bonoꝝ tā hoiz q̄ etiā angelorū q̄to intimius ⁊ p̱fundius contēplātur clemētiam ⁊ beniuolentiā dei ⁊ imensitatē bonitatis eius. ⁊ hoc dz esse cuiuslibet 9tēplantis exultatio medullaris. Sed vbi queso magis apparet diffusio bonitatis diuine ⁊ benignissime clemētie dulcissimi ⁊ amātissimi patris ⁊ dn̄i nostri iesu

christi q̄ in passione sua. vbi talia tāta tam turpia et grauia sustinere voluit ꝑ inimico suo liberādo ⁊ glorificādo ꝑ vanitate quadā digna morte eterna In istud gaudiū intret hō et reficiatur magnificētia benignitat[is] diuine. Accedat hō ad cor altum ⁊ in corde suo exaltetur excellentissima ⁊ inenarrabilis clemētia christi passi ⁊c. ¶ Quīto etiā ꝯsiderem⁹ beatissimā christi passionē ad cordiū nostrorum reso lutionē ⁊ etiam ꝑfectā transformationē in ipsum. qđ fit quādo hō non solū imitatur ꝯpatitur admiratur ⁊ exultat: sed etiā totus hō conuertitur in eum sc[ilicet] dn̄m nostrū iesum xp̄m crucifixum vt iam quasi vbiqз ⁊ semꝑ crucifixus sibi occurrat imo tūc ille vere in ipsum resoluitur homo qn̄ exiens ex se ⁊ suꝑ positus vniuersis. imo super se abstract⁹ ab oībus totus est cōuersus in dn̄m suū passum. vt nichil videat aut sentiat intra seipsum nisi xp̄m crucifixū illusum exprobratū ⁊ passum pro nobis. ¶ Sexto consideremus eandē vilissimā christi passionē ad quietē dulcoris interni. qđ fit quādo resolutus hō (vt dixi) sitibūdus eandem passionē ruminare nō cessat. ⁊ intrās ꝑm posse suum illū passionis thesaurum humiliter ⁊ deuote liquescit amore deuoto. et feruida deuotione vel dilectione deficit a se. ⁊ requiescit in xp̄o crucifixo. Sз quāto ei plus ihēret ⁊ appodiat: tanto āplius deuotissimo amore in se deficit ⁊ liquescit. et q̄to plus deficit a se amore ⁊ deuotione tanto āplius eidē delectio ꝑ semꝑ iho inheret ⁊ plus requiescit in eo. Et sic mutuo se augent adhesio amoris ⁊ deuotio. donec tota sponsa absorbeatur ab illo camino amoris passionis dilecti Sic in āplexibus sponsi soporata deficit ꝗ clamat

⁊ dicit. Adiuro vos filie hierusalem ne euigiletis necꝫ suscitare faciatis dilectã donec ipsa velit ⁊c̃. Sic ergo circa passionẽ domini ds eẽ imitatio ad purgationẽ mẽtis ⁊ dilectionẽ ꝯpassio ad vnionẽ ⁊ amorẽ admiratio ad mentis eleuationẽ. gaudiũ ⁊ exultatio ad cordis dilatationẽ resolutio ad perfectã confirmationẽ qui es 2 pausatio ad deuotionis compositionẽ.

¶ Qualit̃ passio dñi adaptaẽ q̃ttuor affectib⁹ ai̅.

Ed nec dũ ruminare cessemus xp̃i gloriosissimã passionẽ vt per eaꝫ dirigamur in oĩ bona affectione virtute sapiẽtia cogitatiõe locutione ⁊ opatione. Sed p̃mo de quattuor affectibus animi videamus. qui sunt gaudiũ dolor spes ⁊ timor. In hac aũt beatissima passione daẽ nobilissimi gaudij materia ⁊ vehemẽs exultatio. Ibi est etiã oĩs inutilis ⁊ nociui gaudij resecatio. Ubi ẽ maior materia gaudij ⁊ exultationis q̃ circa xp̃i passioneꝫ. q2 ab oĩ potestate dyaboli liberamur a culpa ⁊ pena absoluimur in dei filios adoptamur: et xp̃o in matrimoniũ iũgimur. qua etiã gratia largiẽ. celũ aperiẽ gloria offerẽ ⁊ datur. Ubi maior est ⁊ excellẽtior gaudij materia q̃ vt videamus nos a deo in tantũ diligi vt talia voluerit pati pro nobis. Est etiã ibi ĩutilis ⁊ nociui gaudij resecatio. Considera dñi nostri passionẽ vilissimã et videbis quõ resecãda est omnis ꝯsolatio corporalis ⁊ oẽ gaudiũ corporale ⁊ oĩs laus humana. Est etiã in hac vilissima passione materia imensi doloris. In dolore eñi domini nostri iesu christi debemus intime sibi cõdolere ⁊ ꝯpati. Debem⁹ etiã ei cõdolere ⁊ multũ dolere q̃ pctã nostra fuerũt sibi occasio tante abiectionis ⁊

tam imēse afflictionis. Est insup ibi materia spei Qui enim ꝓprio filio suo nō pepercit sed ꝓ nobis oībus tradidit illū. quō etiā cum illo nō oīa nobis donauit. Est etiā ibi vehemēts materia timoris. Si enī pro delictis nostris passus est hō deus in q̄ nō potuit esse peccatū q̄to mag' punient pctōres Si enī sic actū est in viridi: qd fiet in arido. Inuicē aūt coniunge scz gaudiū ⁊ dolorē. spē q̄ ac timorē ne desperationē incurras vel presumptionē. Et si aliqualit adaptatio de q̄ttuor animi effectibꝰ p3.

¶ Quomodo passio dñi adaptatur virtutibus. et primo fidei ⁊ post de aliis. ca. vi.

Hanc aliquantulū de virtutibus videamus diuinis. Quid dicemus de fide? Dico q̄ hec est robur ⁊ fundamentum totius christiane fidei vel religionis. ¶ Peto an deus erat iste qui passus ē aut nō. Si sic habeo propositū: quia ipsa passio veram humanitatē demonstrat. patet ipsum eē verū deum ⁊ hominē. Si autem dubitas: ostendo tibi ex ipsa passione ipsuȝ fuisse deum. Nam si nō erat deus ⁊ dicebat se eē deum erat superbissimus hominū immo ⁊ demonū. quia lucifer nunq̄ dixit se eē deum. licet quantū ad aliud voluerit eē similis altissimo. Sed sic superbū impossibile est tantam deiectionem illusionē passionem ⁊ ignominiosam mortē subire tam voluntarie tam humiliter tam pacifice ⁊ velle cū peccatoribus reputari. q̄ christus se deum ostendere voluit per multotiens occultauit. Si enī non erat deus ⁊ volebat se ostendere deum quicquid fuisset vtilitatis fragilitatis ⁊ deiectionis occultasset pro posse. Ideoq̄ nec

famē nec sitim nec laborē nec fatigationē nec lacrimationē nec timorē nec vllum dolorē ondidisset sed si habuisset libēter occultasset. Nec enī multū curasset se ostēdere hominē ꝛ maxime passibilē et mortalē sed ꝙ videret̄ esse apparētie sublimitatis ꝛ magnificētie vt posset aliqualit̄ credi deus. Suf fecisset supbo credi: deus nō multū curasset reputari hō. Cuꝫ hec simul credere sit difficillimū ꝛ parum ad elationē superbi faceret reputari hō mortalis. quō obsecro dixisset. tristis est aīa mea vsqꝫ ad mortē. quomodo se dixisset filiū hoīs. Si dicas ꝙ nō voluntarie sꝫ inuite passus est. hoc stare non pōt. qꝛ ipse dixerat. Ecce ascēdimus hierosolimā: ꝛ filius hoīs tradetur vt crucifigat̄ ꝛc. Quī predixi oīa. Si dicas ꝙ hec ad deceptionē fecit: hoc nihil est ꝙ scꝫ aliquis se velit morti tradere propter aliquā deceptionē. Si dicas ꝙ videbat̄ mori sed non moriebat̄. Ad hoc dico ꝙ nullo mō hō ꝗ̄tumcūqꝫ malitiosus seu etiā dyabolicus nec etiā dyabolus hoc fecisset. qꝛ nō erat istavia tradēda ad credēdū aliquē non deū esse deū sed potius ꝯtrariebat̄. qd̄ patet: qꝛ discipuli eius relicto eo abierūt. et vt dr̄ in sola virgine remāsit fides ecclesie. Stultissimū enī ꝛ incredibile est nec etiā licet dicere nec etiam cogitare ꝙ hō ꝗ̄tumcūqꝫ dyabolic⁹ procuraret se ab oībus pro deo coli tam ignominiosa morte ꝛ vilissima deiectione sꝫ potius ecōtrario. cum passio christi sit iudeis scandalū gētibus autem stultitia Ex qua gloriosissima passione arguit̄ iesum xp̄m nō esse tm̄ verū hominē sed etiā verū deum ꝛ oīm dn̄m. Itē si solam humanā laudē quereret ꝛ appeteret nōne descēdisset de cruce qn̄ iudei dixerunt.

descēdat nunc de cruce ⁊ credimus ei. Nec enim ignominiose ⁊ si non esset expediēs hoī decipere volēti(vt ostēsum est) tñ congruētissima fuit deo saluare cupiēti ratione sue bonitatis potētie ⁊ sapiētie qui nō ꝓcurabat nisi nostrā redēptionē ⁊ salutē obediēdo patri vsqꝫ ad mortē.

¶ De spe ⁊ caritate.

e Et aūt hec gloriosissima passio nō solū fidei fundamētum sed ⁊ spei erectio. Ubi seipsuꝫ donauit ⁊ caritatis inflāmatio. vbi se ꝑ nobis imolauit. Et hec sufficiāt de theologicis virtutibꝰ et etiā de cardinalibꝰ. de quibus tñ latius taꝫ in precedētibus ꝙ etiam in sequētibus patet.

¶ De quattuor virtutibus cardinalibꝰ. ca. vii.

Et nichilominꝰ exemplū ⁊ ratio ꝑfectissime prudētie tēperantie fortitudinis et iusticie. ficut intelligētibus apparet manifestissime.

¶ De septēplici ascensu ꝯtēplationis in passione ſm septiformē gratiā spūs sancti. ca. viii.

i In hac etiā gloriosissima passione gloriosissime relucet speculū sapientie ⁊ intellectus consiliū ⁊ fortitudinis sciētie ⁊ pietatis et timoris Sed qualit ibi sit ⁊ apparet sūma sapientia et sensus cōsummatꝰ cogitare de ea. et ꝙ sapiētissimus hō fiat in illa ⁊ de aliis donis ptractare ꝑ singula nimis ē prolixū. Adhuc tñ carissime frater potes in ꝓclarissima passione quaꝫ noiare sum indignus septē ascensus siue gradus contēplationis euidētissime speculari ſm septiformē gratiā spūssancti donū scꝫ sapiētie ⁊ intellectus ⁊c.

¶ Ascensus primus siue gradus per donum sapientie.

Nam in illa vilissima passione crucifixus cum xp̄o ad acumē contēplationis ascēdit ꝑ sapiētie donū hoc mō. Consideratio sapiētialis est in hac vilissima passione qñ homo ꝯsiderat potētissimū pro nobis cōculcari. sapiētissimū ad modum stulti illudi optimū amaritudine repleri. ⁊ tanq̄ pessimū turpissima morte dānari. Et ex hoc surgit mēs in q̄dā admiratione tante dignationis dñe ⁊ tante erga nos benignitatꝭ īdignos. Et tunc cū masticat illā passionē dñi sui iesu diligēter admirās in ea excellentissimā benignitatē domini dei nostri iesu xp̄i erga nos seruulos suos. Incipit mentis desideriū et amoris ardor erga dñm nostrū iesum christum intēdit ⁊ quadam auiditate hanc excellētissimam passionē ⁊ imēsam saluatoris clementiā ruminās Incipit eius gustus animi quodāmodo ineffabili dulcorari amaritudine appetitꝰ refici. ⁊ totus hō interior alienari a se ⁊ q̄etari in xp̄o. O mira et a seculis res īaudita. ineffabili amaritudine dulcor indicibilis reperitꝰ et in hoc ꝑficitur contēplatio speculātis. q: summā ⁊ inenarrabilē dulcoris suauitatē quā sentit in ꝯsideratione illius summe clemētie qua dignatus ē pro nobis mori cōiungit cū amaritudine inestimabili quā sentit ꝯpatiēdo doloribꝰ dñi nostri iesu xp̄i passi. Amaritudo eni cō passionis animū recolligit et vnit admiratio dñe clemētie in eadē passione animū iam vnitū eleuat ⁊ totū in deū diffundit. O mira passio ineffabilis potatio. O confectio īpreciabilis cōmixtio ineffabilis. Intimꝰ dolor īterne ꝯpassiōis cū immēsa exultatione diuine bonitatꝭ. Et q: ibi inenarrabilis amaritudo cū inenarrabili dulcedie reperitꝰ. ideo

inter vtrūq; contēplantis anim⁹ obstupescit ⁊ q̄si ebrius corruit totus in deū· In cōpassione illius amaritudinis fit quasi aurū in fornace aīa purissi ma. In consideratione vero illius clemētie ⁊ beni gnitatis fit aīa ab illo sole iusticie splēdidissima. Fit quidē illa amaritudine homo innocētissimus fit illa benignitate doctissimus· fit homo interior illa amaritudine abstractissim⁹. ⁊ fit illa clemētie imensitate diminissimus. Quid dicā? extaticus fit aspectus iterior ⁊ ab illa ineffabili clemētia absor bet. et tunc requiescit sponsa cum sponso et mira suauitate sopitur.

¶ Secūdus gradus per donū intellectus.

¶ Est etiā ascēsus in p̄ieamabili passione p̄ donū itellectus hoc mō. Eo enī q̄ homo cogitat q̄ fili⁹ dei voluit pro ipso redimēdo talia sustinere recog noscit q̄te nobilitatis sit aīa sua: p̄ qua redimēda voluit filius dei mori. ⁊ hoc ip̄o ad nobiliora aīat Et q̄ illum preciosissimū sanguinē pro aīa sua de albanda effusum eē agnoscit dedignatur se vilita tibus viciorū inquinari. Quia cognoscit etiā per illam beatissimā passionē ruinam angelorū de ho minib⁹ reparari. ideo reuocat ad āgelice viuendū ⁊ in celestibus ꝯuersari. Et q̄ videt xp̄m in cruce totū pro nobis expositū tribulationi iam sibi oīa leuia videntur dum tamē possit illi soli viuere ⁊ pla cere. Recogitat quō ab ipso xp̄o dilectus ē quem pro se sic videt ignominiose ⁊ acerbe tractatū. et amore ipsius accensus illud latus beatissimū pro suo modulo nititur itroire qd̄ pro se ac sibi digno scit esse apertū. Ardescit quasi ignis anim⁹ eius/ ⁊ cū xp̄o toto corde desiderat crucifigi. Suspirat

anhelat ꝛ anxiaẗ totalr̃ illa passione ꝓfundi. ꝛ plenarie in ſuum dñm crucifixũ trãsformari. In seruitute ꝛ miseria se reputat eẽ nisi cõseruetur in sanguine redẽptoris. Non se reputat hoïem ꝫ bestiã ꝛ peius ꝙ bestiam nisi sit vestitus dñica passione. Abhorret negligere tã nobilissimũ dei beneficiũ ꝛ ideo semꝑ vel q̃si vult meditari de ipsa passione. Sicut enĩ vult semꝑ redẽptus manere sic sꝑ vult redẽptionis preciũ in corde portare. Suãvitam ꝛ suas delicias reputat xp̄m passum ꝛ ideo semꝑ cõuersaẗ cum illo. O q̃tus dolor q̃taq̃ tristicia si videat cor suũ ad aliud inclinari. Inebriat se christi cruore ꝛ iã dedignaẗ perfrui alia re. Naꝫ sanguis xp̄i ornat genas eius vt christi formiessit pura xp̄i sponsa. Agnoscit eni ꝙ aptione lateris eius copulata est in conmigiũ eius. Et ideo semꝑ vult stare ad latus eius. Palpat ꝛ tractat spõsum suũ vulneratũ ꝛ totum vulneraẗ cor eius. Applicat cor suũ vulnerib⁹ sponsi. ꝑligat ꝛ signat idissolubilis vinculo caritatꝭ. et sic colligaẗ vulnerata sponsa cum vulnerato sponso. ꝛ vulnus vulneri copulaẗ. Emanat sponsi sanguis in vulnera sponse ꝛ ipsa deficit dolore. amore liquescit ibiq̃ requiescit.

Tertius gradus per donum consilij.

Tertius ascẽsus est in illa beatissima passione per donũ consily hoc mõ. Recogitat anim⁹ contẽplãtis ꝙ dñs noster iesus xp̄s crucifix⁹ vsq̃ ad crucis mortẽ fuit obediẽs patri oĩ vilitati abiectioni ꝛ derisui subiect⁹ ꝓ nobis paternũ cum sua deiectione requirẽs honorẽ. vt sicut q̃tuꝫ ex pte nulla erat pctis nostris inhonoraueram⁹ eum: sic seipm̃ ĩhonoraret ignominiose moriẽdo ꝓ nobis. Reco

gitat etiã q̄ si christus semꝑ fuerit pauꝑ: in cruce tñ pauperrim⁹ fuit. cũ expoliat⁹ nudus remansit pendẽs in ligno. Recogitat etiã q̄ in cruce fuit amaritudine ꝛ dolorib⁹ plenus q̄ angeloꝝ dulcedo ꝛ solatiũ erat. Elongata eni fuit ab eo oĩs delectatio et ꝯsolatio tẽporalis. Ex his ꝗ cõsurgit anim⁹ ad similia faciẽda et iam se abstrahere cupit ab oĩ appetitu honoris ꝛ ab omni reꝝ passione ac ab oĩ corporali ꝯsolatione. Primo ergo intuẽs christũ dñm suum abiectũ et vilificatũ nõ iam tẽporalem honorẽ appetit sꝫ toto corde desiderat cũ dño suo oẽm vilitatẽ abiectionẽ ꝛ derisionẽ subire in q̄b⁹ possit dño suo aliqualr̃ ꝯformari. honores tanq̄ vilissimũ stercus abhorret. Jã nõ desiderat placere hoĩbus sed potius q̄tum in se est oĩbus displicere et ab oĩbus abhorreri: semꝑ tñ ad dei honorẽ. Et etiam si indifferẽter esset vtrũq̄ vituperiũ potius appeteret q̄ honorẽ. Sunt eni ei fetidissime sanies laudes sui .i. de seipso. Vñ solũ diuinas laudes requirit: ibiq̄ totus assistit. resoluit̃ ꝛ siti inextinguibili iestimabilr̃ in oĩbus solũ diuinũ honorẽ requirit. Jam nõ ad se reflexus nec ad talia obligat⁹ sꝫ totus rectissime tendẽs in deũ. Tunc maxie letat̃ eius animus q̄n vituperio suo honorificat deũ. qꝛ ad vtrũq̄ anhelat cor eius ꝛ vtrũq̄ respicit in xp̄o crucifixo fuisse. Sed quid dicã de pauptate. semꝑ vellet eẽ nudus cũ nudo in cruce. dolor eni sibi ẽ intim⁹ aliquid hr̃e. gaudiũ maximũ ñ habere siue in ꝓprio siue in cõmuni siue q̄tuꝫ ad dominiũ siue q̄tũ ad vsum. Usus eni pauptatis maxie ei placet Sed qꝛ necessitas aut spũalis vtilitas nõ ꝑmittit eum aliquoꝝ vsibus idigere. ideo s̄m q̄ ad honorẽ

dei videt eẽ tenet ea: sed tamẽ quasi gladiũ acutũ in corde. Et ideo paucioribꝰ vtitur q̃bus pōt alleuians se ãplius quo potest. nec delectaꝛ in multiplicãdo sed gaudet in abiiciẽdo. Sed quid de corporeis cõsolationibus ⁊ deliciis dicam: Ab omni breuiter cõsolatione q̃ nõ est a deo vel ẜm deũ vel in deo se abstrahit q̃tum potest. Semp desiderat amaritudine ⁊ afflictione cũ christo repleri. q̃cq̃d ꝯplacet suo corpori aut corporis sui oblectationi corde abhorret. Non potest gaudere nõ potest letari nisi videat se illis vilissimis vulneribus cõformariꝰ horr et in cõsolationibus in amaritudinibꝰ ⁊ doloribus gaudet. Sic ergo egregius cõtẽplator ꝑ donũ cõsilij in passiõe xp̃i se ab oĩbus abstrahẽs totus in deũ tendẽs super oĩa eleuatur a seip̃o abstractus solum in dei honore in xp̃i vilificatione ⁊ afflictione. cor suum ⁊ sua meditatio cõuersatur. Jam solus cũ solo conuersatur ⁊ circa diuinos honores circa eternas diuitias circa imẽsas dei delitias negociatur in p̃dicta passione aĩa delicata. Ibi habitat. ibi req̃escit. in dño deo suo dulcoraꝛ cor. liquescit pectus. mens supra se eleuaꝛ. inebriatur aĩa sp̃ualibus delitiis ⁊ in eis sepelitur.

¶ Quartus gradus ꝑ donũ fortitudis

¶ Quartꝰ ascẽsus est ꝑ donũ fortitudis per hũc modũ in p̃dicta passione. Nam aĩa diligẽter illam passionẽ dñi sui ruminãs ꝯsiderat xp̃i fortitudinẽ aggrediẽdo tollerãdo subiugãdo. In aggrediẽdo tam volũtarie tã opprobriosa certamĩa offerendo se ad tam vilia ⁊ acerbissima perferẽda ꝑ nobꝰ ydolatris ⁊ iimicissimis suis. In tollerando tã acerba et vilia a creatura sua quam in momẽto destruere

possz quasi mãsuetissim⁹ agnus imo sine 9 patione mãsuetius in tollerãdo. In subiugãdo se in cruce dyabolũ dñs supauit z mortẽ moriẽdo destruxit. Sic et fortis xp̄i miles ꝛ imitator dñi sui q̃to res difficilior q̃toq3 ignominiosior tanto feruẽtius et ardẽtius atq3 libẽtius aggredit eam: dũ tñ sit ad dei honorẽ ꝛ laudẽ aut aliorũ salutẽ vel ꝓprie aĩe vtilitatẽ qd totũ ad honorẽ dñi est. Nam nichil ei difficile eẽ vel ignominiosum videt duz ꝓ eo facit q̃ pro ipso ĩdigno talia ẽ aggressus imo oĩa dulcia oĩa amabilia. oĩa laudabilia ꝛ desiderata indicat. Quãto magis assimulat illi ignominiose passioni illa libẽtius abstrigit/ amplectitur auidius. Hec querit. hec recogitat. hec scienti aio adiplere desi derat. Non dicit quare michi ĩpositum est hoc vel illud onus. sed dicit quare non subeo hoc et illud grauissimũ ꝛ vilissimũ opus. Ex hoc nititur etiam imitari dñm suum iesum in tollerantia passionum Fit eni agnus ꝛ coram se tondẽtibus irridẽtibus ꝛ flagellãtibus obmutescit penitus. imo in oĩbus his arridet cor eius videns se domino suo confor mari et pro meritis digna pati. ꝛ eo ipso dñm ho norari. Imitatur etiã dñm in fortitudine dominã di. Subiugat eni sibi omnẽ animi sui appetitũ vt ad nichil nociuũ nichil superuacuũ ꝛ ĩutile exten datur. Quasi castrum fortissimũ cor suũ custodit: vt non solum nociua sed etiã ociosa vel ĩfructuosa permittat ibi rogari. Omni custodia custodit cor suuz ꝛ semper vult diuina vel ad deũ suum tendẽtia ruminare. Et qz dñi in hac vita sumus semꝑ vel q̃si semꝑ tritico palee admiscẽtur. iõ semꝑ vẽtilarũ tz ĩ manu ad cõtinue ꝑflandũ z purgãdum areã suã.

In hostio cordis sui ipsius statuit versatilē gladiū
vt ipsum quasi dei paradisum custodiat diligēter
Quisq₃ cogitat⁹ in corde suo vesci voluerit ligno
vite: hunc diligēter fouet ₂ nutrit. q̄ vero ad lignū
vetitū solum aspectū direxerit: illū statim a corde
suo abscidit. Non ibi introit⁹ colubri tortuosi nec
muliebris cogitatio reperit̄. Et si iueniatur cum
vituperio ⁊ quodā impetu remouet̄ solūq₃ ibi viri
lia nutriuntur. Hic vere pōt diuine contēplationi
adherere. q̄ purgato corde ⁊ mūdo corpore icedit
Non enī leuat oculos ad vana. aures ad iutilia vł
nociua. nō nares ad odorifera. nō gustū ad dulcia.
nō tactū ad mollia s₃ totaliter interius ⁊ exterius
cū omni diligētia se custodit. et dominātur sui ple
narie ſm q̄ potest assequi in hac vita. Sicq₃ ꝑpter
sui puritatē aptissimu₃ fit ad susceptionē diuinaꝝ
irradiationū. Libēter in tā puro habitaculo hītat
sol iusticie et fulget in q̄buslibet angulis eius. In
timis eius resplēdet claritas hui⁹ solis. quia nec
īpediens iuenit nec resistēs. Splēdet ₂ resplēdet
donec illō cor purū absorbeat̄ dina claritate. Tūc
aīa sup se eleuata diuina caligīnē intrat tunc cla
mat ⁊ dr̄. Et nox illuminatio mea in deliciis meis

Quitus gradus per donū scientie.

Quitus per donū scie ascensus est in vilissima
passione dñi nostri iesu xp̄i. Et si velis accipere do
num scie in medio nationis praue ₂ ꝑuerse prudē
ter cōuersari. Primo clarissimū speculum de hoc
īuenies in hac vilissima passione. Possum⁹ tamē
ꝑfatum donū sciētie accipere ꝓut est inferiorum
cognitio. prout ipsa sunt auxiliātia ₂ inducētia ad
spūalia et supcelestia contēplanda. ⁊ in hoc in pas

fione dñi nostri iesu xpi inuenire poterimus marie ꝯsiderãtes correspõdentia figurarꝫ. Et reperies ibi mirabilẽ thesaurũ sub illis figuris absconditũ in quo mira deuotionis suauitas et aiarũ satietas fodiẽti cum diligẽtia elargit̄. Uideas ĝ qualiter figure ꝛ diuina scriptura in dñi passione clarescũt ⁊ inde postmodũ altius eleuare ad admirãdam sapiẽtiam ⁊ clementiã dei patris nr̃i qui sic advtilitatẽ nostrã oĩa tam diligẽter ordinauit. Oĩa ergo inq̃tum possumus ad xp̃m crucifixũ reducamus. Dicam⁹ igitur. In pricipio creauit deus celum et terrã.i. in filio sic crucifixo angelicã ꝛ humanã naturaꝫ restaurauit. humanã redimẽdo: angelicã de hoĩbus reparãdo. Dixit deus. Fiat lux. Ipse in cruce lux ẽ expellẽs oẽs peccatorꝫ tenebras p̱ sui p̄sentiã faciens diẽ. ⁊ per absentiã noctẽ. Fecit ẽt firmamẽtum in medio aquarꝫ in cruce diuidẽs cõsolatiões tẽporales ab eternis vel diuidẽs aquas sapiẽtie humane ab aquis sapiẽtie diuine. vl̄ diuidens aquas viciorꝫ ab aquis gratiarꝫ vel aquas tribulationũ ab aquis dignarꝫ seu diuiciarũ ꝯsolationum. Itẽ in christo exñte in cruce cõgregate sunt aque q̃ sub celo erãt. qꝛ deus posuit in eo oẽs iniq̃tates nr̃as. i. penas p̱ nostris iniq̃tatibus debitas In eo vero facta est congregatio aquarũ. qꝛ in eo fuerit diluuiũ passionũ amaritudinũ ⁊ opprobriorum. ⁊ ideo gr̃a sui terra apparuit arida. Qui enĩ pro pctis nostris digni eramus mũdatione oĩs pene liberati sumus merito passionis sue. Uñ vere ipse fuit mare magnũ ꝛ spaciosum nimis et p̱fundum. Et sic discurre per scripturas ſm ꝙ dñs tibi dabit: qꝛ quasi infinita inuenies ibi. q̃ pulcherrime

dnicam passionē designant. Nec tñ si multo plus sine cōparatione essent sufficerēt ad ipsam planarie declarandā. Et si quis bene et diligēter eas scripturas recolligeret et videret in quo ista et illa xpi passionē ostendūt videret in hoc eis mirabilē correspōdentiā et audiret ibi mirabilē melodiā q̄ miro modo dulcoraret cor suum et faceret eū ingredi in sanctuariū dñi. Accipe vnū q̄tumcūq̄ vis alienā figurā de passione dñi nostri iesu christi et videbis q̄ta est ibi dulcedo si bene cū diligētia rumineē. Uide obsecro illā abrahe figurā de vitulo quē tribus angelis ad vescēdum dedit q̄tam dulcedinē cōtinet contēplationis que tñ in apparētia paruū vel parua apparet. Quantā ergo cōtinet dulcedinem q̄ in ipso p̄mo aspectu ipsam mentē dulcorat. sicut est illa ligni vite in medio paradisi .i. christi in cruce in medio ecclesie siue in corde virginis q̄ erat sicut paradisus et de fonte egrediēte de loco voluptatis id est de latere xpi etc. Quid est obsecro abrahā vitulū tenerrimū de armēto dare ac vescēdum tribus viris nisi deū patrē suum filiū vnigenitum inocentissimū imo gratie et veritatis plenū p nostris iniq̄tatibus tradere morti crucis. et qd est tres viros vitulo vesci nisi ex illa passione toti satisfieri trinitati que erat p nostris iniq̄tatibus ad iusticiā famelica. In hoc apparet illius figure dulcedo q per abrahā intelligit deus pater. et per vitulū filius. et p illos tres viros ipsa trinitas. cū tñ non distīgantur pater et filius ab ipsa trinitate nisi q2 sunt de trib9 psonis due. In hoc dico appet ieffabil, mirat iestimabil dulcedo cordi 9tēplātis q2 deo ad iusticiā famescēte in seipso ppter nimiā

benignitatē suā iudiciū flexit. Alioquī deuorasset nos iusticie fames qꝛ non erat q̄ satisfacere posset illi appetitui nisi iste vitulus tenerrim⁹. Deus ergo pater tradidit filium suū omni afflictioni ꝛ derisui ad satisfaciēdum sibi et filio ꝛ spūi sancto pro iniuria eis illata a nobis. Quid est hoc? Nunquid offendimus eū. debuit seipsum iudicare. Nonne aliter potuit vēdicare se nisi adiret penam offense. Ipse xp̄us erat offensus a nobis: ꝛ iterum iudicat⁹ fuit a nobis et ī nobis ꝛ pro nobis. et hoc ſm diuersas naturas; tamen eadē ꝑsona fuit offensa ꝛ iudicata Comede ergo tu frat̄ dulcissime de vitulo abrahe si vis mirabilē refectionē habere. Attende etiam q̄ quid in figura seq̄tur. Filius abrahe ꝓmittitur de sarra post vituli comestionē: cum tñ essent ābo senes prouecteq̄ etatis. Quid hoc est? Nunquid post mortē christi nascit̄ denuo xp̄s qui per ysaac ītelligitur. Sic certe in cordibus nr̄is. Nam iste abrahā senex est deus pater q̄ antiqu⁹ dierꝫ in daniele vocat̄ propter ꝑcipalitatē auctoritat̄ que residere cōsueuit apud senes. Non eni in eo ē durationis successio. nā ꝛ si ꝓpter imensitatē sit eius duratio oī termiabilis vite possessio tñ propter nimiā simplicitatē est tota sil̄. Iste pater ātiqu⁹ de sarra antiq̄ post vituli comestionē genuit ysaac .i. vnicū filium quē genuit ꝛ gn̄at ab eterno .i. postq̄ ꝓ nobis in cruce imolatus ē in mentes nostras oī malitia ātiquatas misit nō ꝑ loci mutationē sed ꝑ mentiū nostrarꝫ irradiatōes. ꝛ tunc ridere vere potuim⁹. qꝛ dulce lumē ꝛ delectabile ocul̄ solē iusticie ītueri potuim⁹. ꝛ iō vere ysaac dr̄ risus nr̄. Sꝫ nūq̄d dn̄o mirabile fuit q̄ ātiqu⁹ de antiq̄ gn̄aret.

Ita oi admiratõe dignū ꝛ gratiaꝝ actione ꝙ ille q̄ est sūme maiestatis ꝛ āntiquus ꝓpter auctoritatē pricipalitatē vilissimaꝝ aīarum ꝛ ydolatrarū oiꝗ malitia antiquorū voluerit recordari. Sꝫ hoc maxime mirū videtur: qꝛ post mortē vituli. i. filij qꝛ eo ipso digni eramus carētia eius qꝛ ipꝫ occideram⁹ Fecit ꝗ benignissimus dn̄s antiq̄to tp̄e et antiq̄ta malicia nobis bn̄. qꝛ facim⁹ ei male. occidim⁹ filiū suū. ꝛ illa morte nobis xp̄ꝫ dānauit. Uide ꝛ attēde mirabilia dei. Sꝫ nōne anxieris in corde in nouissimis dieb⁹. iam sene sarra: Quid si sarra mortua eēt. quid si paululū expectasset q̄ tāto distulit tp̄e Nōne defecissem⁹ in iīquitatib⁹ nostris nisi esset ysaac: āplius risus nr̄ Sed q̄re plus modo ꝙ prius Nōne qꝛ abūdauerūt iniq̄tates pre ceteris. Grās tibi dn̄e iesu grās agimus: qꝛ recordat⁹ es nostri repugnātibus meritꝭ nostris. Totū ergo me tibi debeo. imo in īfinitum pluſ ꝙ totū si possem. qꝛ nō solū me fecisti totū sed imēsa etiā benignitate tua me refecisti. Accedā ergo ꝛ attēdam ad te totus/ et tibi totalr̄ adherebo. Ibi reqescat cor meū ꝛ de cetero p deuia nō discurrat. Si ergo in p̄dicta passione mens eleuari dꝫ per sciētiam figurarū corre spōdentiū ꝛ prefigurantiū ipsaꝫ vilissimā passionē Debet eni eas cū summa diligētia ruminare. ꝛ in illos diuine bonitatis ꝛ benignitatis thesauros p ipsarū consideratione introire donec intīm eleuet vt tota mens in xp̄m suum dn̄m vulneratū totalr̄ perfundatur ꝛ eius amore absorbeatur cor eius. Hoc tamē donum dei est totūꝗ ab ipso ꝛ recognoscere debet: faciat tamen quod in se est.

¶ Sextus gradus per donū pietatis.

¶ Sextus est etiã ibi ascensus per donũ pietatis
Cũ eni homo cõsiderat illa intima pietatꝫ viscera
dñi nostri Jesu xp̄i que sup nos effudit in cruce ta
liter moriẽdo pro nobis mouet ꝛ aperitur cor ei⁹
erga proximũ suum vt libẽter pro salute sua se to
tum ei ipendat ꝓ quo videt suum dñm crucifixum
Dilatatur cor eius ad sanguinez christi redẽptos
ꝛ sicut toto corde compatitur dño suo iesu xp̄o in
cruce pẽdenti.ita itime ꝛ quasi sibimetipsi ꝯdoletꝫ
ꝓximo suo ab ipsis vulnerib⁹ recedẽti imo istũ san
guinẽ conculcãti. Ideo vulnerat cor eius propter
contẽptum sui dñi vulnerati.et ꝓpter ꝯpassiones
scꝫ proximi beatã vitaz in eternã mortẽ volũtarie
ꝯmutãtis. Dei videt ꝯtemptũ.mortẽ christi filij
dei vnigeniti contẽptam eiusqꝫ preciosissimũ san
guinẽ conculcatũ.nobilissimã creaturam dei yma
gine insignitã volũtarie ire ad inferni suspẽdium
Et sicut malis cõdolet: ita bonis cõgaudet videns
eos recipiẽtes effectum vulnerꝫ iesu christi. Cum
oĩbus intrat vulnera illa ꝛ fit vnũ cum illis. Cum
gaudẽtibus de bono gaudet ꝛ cum tristãtibus de
malo tristat. Quẽlibet proximũ reputat seipsum
vidẽs se ꝛ proximũ esse ab eodẽ creatos consimili
ymagine isignitos eodẽ sanguine redẽptos et ad
idẽ premiũ ordinatus. Et ex hoc p̄cipue ad proxi
mum cor suũ aderit.qꝛ videt dñm suum pro oĩbus
crucifixũ.et ideo ip̄m in oĩbus requirit in omnib⁹
cõsiderat ꝛ in oĩbus ꝓ suo modulo intuet scꝫ xp̄m
suũ contẽplans.totusqꝫ ẽ proximi qꝛ totus ẽ cruci
fixi. O q̄tum cordis gaudiũ q̄tumqꝫ tripudiũ cuꝫ
videt proximũ suum dñm bonis opibus honorare
Non iuidet.nõ emulatur.nõ detrahit.nõ retrahit

non impedit. nō retardat signis dictis aut factis causaliter seu occasionalr̄ sed totalr̄ sitit proximi profectū ⁊ detestatur defectū vtrūq; reputās suū ⁊ hoc maxie placet dño nostro iesu xp̄o crucifixo. q2 pro ipsa2 salute ⁊ paterno amore est ipse affix⁹ in cruce. Aiarum salus honor diuin⁹ cōpassio pro ximi inflāmatio sui sunt x prie attendēda in ⁊ ulne ribus xp̄i. et p illud pietatis donū modo mirabili aia eleuatur in deū suum. Qn̄ eni homo inq̄tum pōt se nititur 9formare illi dine pietati quā erga nos manifestauit in cruce. tunc aia precipue com placet ipsi xp̄o. ⁊ ideo sibi conformatā sibi dilectā pietatē apertā ad suos āplexus tanq̄ spōsam electam adduxit. Hanc amat. hanc diligit hanc strin git quā videt secum idē sentire sibi 9patiēdo. ide3 sapere deū honorādo. idē 3elare aias sitiēdo in se ipsum trāsformari nimio amore ardēdo. Ideo pie tas ad oīa vtilis est. q̄ ⁊ diuinū honorē appetit et dolores ab aiabus expellit ⁊ aiarum fructus sitit et christi sanguinē in anima sua requirit. ⁊ amorē erga deū ⁊ proximū erigit 2 ignit ⁊c̄. Attēdamus ergo carissimi q2 pro certo credo q̄ istud donū inē oīa 2forte pre aliis imo firmiter credo q̄ pre aliis placet dño deo nostro iesu xp̄o. Faciamus ergo obsecro beneplacitū eius. ⁊ pietatē suā hauriam⁹ de latere eius. Simus oēs vnū in dño nostro cruci fixo. et nichil nisi iesum in proximo reqramus. ⁊ sic in proximū tēdamus vt sup in christi vulneribus recurram⁹ cū ipso. Nō proximū nostrū aspiciam⁹ vt pulchrū aut hmōi que aiam retrahere a xp̄i vel eius amore possunt: s3 vt christi morte redēptum sanguine xp̄i pfusum. Aia proximi cū sangine xp̄i

intret in cor nostrū nichil nobis sit difficile. nichil videat vile. etiā ignominiosa mortem mori pro illo pro quo dñs noster ē cuz tanta ignominia crucifixus imo oēs sitiamus pro aiarum salute oēz afflictionē oēm ignominiā et mortē etiā turpissimā sustinere Sit vnusquisque primus sicut cor nostrū pro quo fuit cor vel corpus dñi nostri iesu xpi tot doloribus aggrauatū. Multiplicemus pdicatiōes exercitatiōes bona exēpla/orōnes/ieiunia/ genuflectōnes/vigilias et vilificatiōes pro aiarum salute. Hoc sit officium nostrū. hec gloria et consolatio nr̄a semp pro aiabus aliqd deo offerre Nā cesset lachrimaꝝ fōs ab oculis nr̄is pro nostris et proximoꝝ pctis. Sufficiat nobis carissimi his doloribus in hac valle miserie satiari. Semp proximorū peccata et nr̄a pendeāt in oculis nr̄is imo intrent et penetrēt intima cordis nostri. et semp vbique et in oībus dñs noster iesus xp̄s pro pctis nostris crucifixus occurrat. Hec pietatis ascensio totū emollit cor et dilatat et inter christi āplexus collocat et quietat.

¶ Septimus gradus per donū timoris.

¶ Septimus gradus ac vltimus ascēsus est per donū timoris a quo oīs perfectio actionis et cōtēplationis obseruatur vel conseruat dumtaxat vt seruitus excludatur. Et est iste ascēsus per hunc modum in passione dñi nostri iesu christi. Quādo enī hō videt qȝ filius dei dñs deus suus natura hūana assumpta tanta pro peccatis nostris sustinuit et tam grauissime pctm̄ nostruz in se iudice inocētissimo imo deo nostro piissimo vindicauit: cōsiderat q̄ta pena q̄tis opprobriis atque illusionibus et flagellis dignus est ipse qui ipsam nequitiam perpetrauit:

Cognoscit etiã ex hoc q̃tum peccatũ suuz summe maiestati displicuit ⁊ q̃tum ip̄m abhorruit dñ ad ipsum abluendũ suum filiũ tradidit morti crucis. Sicut ei deo displicet filiũ contẽptus ⁊ occasio. sic suo modo ei nostrũ displicet pctm̃ pro quo facta ẽ illa traditio. imo tantũ pctm̃ nostrũ abhorruit. vt potius mortẽ filij q̃ peccatũ substinet. magis sibi placuit filiũ tradẽ cruci q̃ dedecus pctĩ sustinere: Videat ergo hõ ⁊ consideret q̃tum illã maiestatẽ offenderit dũ ipsum deũ etiã post tale iudiciũ cos tẽpsit. rursus q̃tum in se est dei filiũ crucifigens. Mirũ est quomodo hõ nimio timore nõ continue tremit corã deo quẽ offẽdit sicut tremuit populeũ soluũ cum a magno verto mouet. ⁊ deberet quasi in cinere ⁊ terra pre timore resolui. Recurram⁹ g̃ carissimi ad vnitatẽ ⁊ nequitiã nostrã et diuinam offẽsam. ⁊ corã ipso nos humiliem⁹ q̃tumcũq̃ poterimus. q: adhuc modicũ est p̄m q̃ 9grueret neq̃ tie nr̃e ⁊ maiestati sue. Paueam⁹ atq̃ vereamur oculos nostros ad celũ leuare ⁊ tondam⁹ pectora more publicani vt nobisipsis pctõribus misereat Dicamus. magnũ est si idignabit̃ aspicere nos: q̃ pro vilissimo stercore contẽsimus ip̄m. Timore reuerẽtie illius sũme maiestati in nichilũ prout possumus redigamur et de cetero de nobis nõ nisi vilia sentiam⁹. Cõtra nostrã prauã nequitiã aĩemur ⁊ nosipsi nostri iudices simus. vindicem⁹ in nobis iiuriam dñi nostri ⁊ q̃tum possumus nos cõculcemus dicẽtes vnusq̃sq̃ intra se. Si pro pctĩs meis dñs meus ita vilificat⁹ est ⁊ afflictus quõ mee vtilitati et afflictioni parcere potero qui peccaui. Absit a me vt de cetero presumã de me nisi dete-

rabile vilissimũ et abhominabile stercus cui⁹ fet
rem egoipse sustinere nõ possum. Egoipse q̃ contẽ
psi dñm deũ et p quo mortuus est dñs deus meus
iesus. Jam horrẽt me vestimẽta mea et mirũvidet
quõme nõ detestatur oĩs creatura. q: omniũ crea
torẽ contẽpsi. Sic tñ timere debemus vt semp de
dei ĩfinita clemẽtia cõfidamus. q: certe in ĩfinitũ
sua bonitas excellit malitiã nostram. Et iste supra
dictus timor et humilitatis et reuerẽtie est mire as-
cẽsionis occasio. q: tunc pcipue ducitur hõ ad sup
abũdantiã gratie. Sed ne tibi displiceat carissime
frater si hui⁹ timoris occasione aliquã digressio-
nem fecero a dñica passione. Intẽdo enĩ tandẽ re-
uerti ad illã. vt plenus ergo hui⁹ timoris ɔceptũ
tibi expmere valeã. Jam michi videt vt tota hui⁹
mundi machina post me et contra me nephandũ p
clamet et dicat. Iste est ille qui dñm deũ nostrũ cõ-
tẽpsit et contẽnit. Iste est ille vanissim⁹ et nequis-
simus q̃ plus vanitatẽ q̃ dñm dilexit. Iste est ille
pessim⁹ et ingratissim⁹ q̃ plus dyabolicis figmẽtis
q̃ diuinis bñficiis est tractus. plus sibi cõplacuit
dyabolica neqtia q̃ diuina beniuolẽtia. magis ele
git eẽ seruus dyaboli q̃ filius dei. Iste est q̃ in pre
sentia dei ei ĩiuriari nõ timuit. iste trahi nõ potuit
diuinis blãdiciis nec terreri diuinis iudiciis. Iste
certe est q̃ diuinã potẽtiam diuinã sciẽtiã diuinã
sapientiã. diuinãq; bonitatẽ suis maleficiis contẽ
psit. et q̃tum in se fuit irrisit. Plus timuit vni ĩfir
missimo viro ĩiuriari q̃ summe potẽtie dei. Plus
verecũdabatur corã aliquo vilissimo rustico aliq̃
turpia pagere q̃ corã summe sapiẽtie deo nephan
dissima ppetrare. plus ãplexus est stercus fetidis-

simū ꝙ summe bonū et summe suauissimū. cum tā id eēt in ꝓhibitione istud in ꝑcepto ⁊ exhortatiōe Iste est qui deū pro nichilo reputauit et nō ꝓ deo adorauit ⁊ vanitatē supra deū dilexit cōuertebat se ad abhominabilissimā saniē ⁊ dorsum vertebat ad diuinā maiestatē. Quid dicā: omnia abhomiabilia nō timuit in dei ꝑsentia ppetrare. Nec verit⁹ est creatorē suum. Clāmāt suo modo creature ⁊ dicunt. Iste est q̄ nobis abusus ē et qui debuit in bn̄placito creatoris nos ordinare fecit nos ad dyaboli dolū fuire. quʒ nos supra deū amauit magnā nobis iniuriā fecit. Iste est nephādissimus hō qui nos ad honorē dei factas in iiuriam dei cōuertit debuit nobis in beneplacito dei vti. ⁊ voluit poti⁹ nobis in dyabolica seruitute abuti. Erat aīa eius ad ymaginē dei facta. ⁊ ipām deturpās voluit omniū nostrū ymagine insigniri. Terrenior enī fuit terra flux:bilior aqua. vanior aere. plus ardescēs vel ardētior igne cōcupiscentie. durior saxis. contra se crudelior brutis. contra malos venenosior basiliscis. Quid dicā: Nec deum timuit nec hoīes reueritus est. suumvenenū q̄tum in se fuit in multos diffudit. nunc oculis. nūc cogitationib⁹. nunc verbis. nūc gestibus ⁊ factis. Non suffecit ei deo iniurari in se sʒ ⁊ alios ad dei iniuriā quasi inq̄tuʒ potuit ꝓuocauit. Quid dicā: Seipsum quasi aliquid magnū non oīpotentē deū existimauit. dum nec dei voluntate nec aliqua lege voluit regulari sed ꝓ libito contra deū ⁊ prout sibi placuit sua voluntate vagari se ꝓ suo posse supra deum erexit. Si deus suum nō adīpleuit beneplacitū et aliqua aduersa intulit vel nō semper sue felicitati ꝓuidit

contra ipsum dñm deum suũ quasi contra vnũ suũ famulũ turbabat. Non deũ dilexit propter deum sed ꝓpter seipsum. ⁊ deũ ordinans ad se tanq̃ ad finẽ. In sua ꝓpria volũtate oĩa ad se tanq̃ finem. et deū ⁊ finẽ vltimũ prout potuit ordinauit. Et si dimisit aliquãdo peccare nõ dimisit propter odiũ ⁊ detestationẽ mali et delectationẽ summi boni. sed q꞉ aliquando timuit sue pelli. Vñ semper erat ad se reflexus siue in dimittẽdo siue in faciendo. ⁊ oĩa propter se vel dimisit vel fecit. Tam de bonis q̃ de malis voluit cõmendari ac si deus eẽt a quo cuncta que sunt bona ⁊ mala ordinãtur in bonum Quid vltra discurrã? Supbior fuit lucifero. presũptuosior adã eiecto de paradiso. q꞉ illi claritati pleni habuerũt allectiuũ aliquod imo maximum ad presumẽdum. Iste aũt plenus fetidissimo fetore tenebrositate ⁊ miseria non habuit nisi retrahentia. Clamãt ergo cõtra me idignissimũ dignissime oẽs vel diuerse creature ⁊ dicũt. Venite ⁊ disperdamus eum. q̃ totus fuit deditꝰ in iure dei nr̃i Vñ suo mõ clamat ⁊ dicit t̃ra. Quare tã neq̃ssimũ sustineo? Aqua dt. quare eũ non suffoco? Dicit aer Quare nõ deficio? Ignis aũt. quare eũ nõ ꝯburo. Lapis. quare eum nõ lapido. Infernus. quare eũ nõ deuoro ⁊ crucio. Heu heu miser quid faciã. quo ibo. q꞉ oĩa cõtra me sunt armata. Ad quẽ recurrã. quo diuertã. Contra oĩa feci. deum contẽpsi. angelos irritaui. sanctos inhonoraui. hoĩes viatores multiplr̃ offendi. abusus sum ceteris creaturis. Quid tñ discurro. hoc ipo q̃ deo creatori oĩm iniuriatꝰ sum cũ ipso simul oẽm creaturã offendi. Nescio ꝗ miser q̃ me ꝯuertã q̃ oĩm me ꝯstitui inimicũ

d. ij.

nec superi⁹;vel inferius aũ vel retro a dextris vel
a sinistris declinare possum. imo nec interius nec
exterius. Consciẽtia enĩ mea contra me pugnat ⁊
totũ diuinũ est cor meum. Euigilabo ego miser/et
oculis sine fine plorabo dũ suz in hac valle miserie
Si forte digneẽ me respicere piissimus pater scio
quid faciã vel facere disposui. Proiiciã me in con
spectu dñi dei mei ⁊ dicã ei. Eyavere dñe ego sum
ille tuus pessim⁹ iimicus neqssimus seruus nephã
dissima creatura q̃ feci detestabilissima in p̃sentia
tua. Non sum dignus dñe creatura tua eẽ etiaz in
q̃tacũq3 pena cõstitutus. Si enĩ ego solus haberẽ
illã penã infernalẽ quã oẽs demones ⁊ oẽs hoĩes
dãnati habebũt nõ sufficiẽter ſm peccata mea pu
nirer. Expãde dñe sup hunc miserũ palliuz ĩmense
clemẽtie tue. ⁊ vincat neq̃tiam meã immẽsa boni
tas tua. Recognosce in me ymaginẽ tuaz q̃uis de
turpatã. ⁊ deduc me ouẽ q̃uis errantẽ ad te pium
pastorẽ. Gratuleẽ dulcissimus pater de redeunte
p̃digo filio. pastor bonus d̃ inuẽta oue. ⁊ piissima
mater d̃ dragma repta. O q̃ felix erit dies ⁊ hora
qñ super collum meũ corrues ⁊ oscula exhibebis.
ervt te quidẽ possim placere scio q̃d faciã. Contra
meip̃m egoipse armabor ⁊ ero pre ceteris crude
lior michi et seuerissim⁹ iudex. Afficiã me vndiq3
penalitatib⁹ ⁊ angustiis et me tanq̃ lutũ fetidissi
mum cõculcabo ⁊ abhomiabor me sicut stercus ⁊
ĩtollerabilis ero michimetipsĩ. In mea ꝯfusione ⁊
deiectione et conculcatione siue a me siue ab aliis
illata letabor ⁊ exltabo cũ apparuerit ignominia
mea. Et q2 nõ sufficio me detestari. contra me vni
uersum cetũ creaturaꝝ ꝯgregabo ⁊ a qualibet cõ

fundi & puniri desiderabo. qr earu contepsi creatorem. Hic erit michi thesaurus desiderabil' sup me penas et opprobria aggregare & eos itimo corde diligere q me audiuerit in hoc facto. Omem consolationē & honorē vite pntis horrebo & veluti valde hostes blandiētes habebo. Credo firmiter q si sic fecero vniuersa quasi a me offensa ad michi cōpatiēdum potius q ad vidicandū iclinabo & q prius cōtra me clamabāt nunc suo modo p me creatori suo intercedēt. Aperietur sup me indignū & miserrimū diuine pietat thesaurus sed et illustrabor in eū vel gloria sua. Eruar vestimētis viduitatis nimie & clara veste fulgebo. & certus sum q si sic me deiecero sicut dixi q nunc sum oībus creaturis abhominabilis & malo dignissimus pp ter nimiā clemētiam dei mei ornabor monilib' et in eius sponsam assumar. Introibo secū in cubiculū eius & tandem secum matrimoniū cōsummabo. Resoluar in ipsum & fiā vnus spūs cum eo. & q prius erā demoniacus ero diuin' O mira & ienarrabilis īmutatio dextre tue dñe deus meus. Ad quid ergo retardabo adiplere q dixi? quō capient somnū oculi mei, aut quietā cor meū donec veniā ad diu desideratū spōsū meū & dñm meū iesum. Currāt ergo vndiq opprobria & flagella et me neqssimum itroducant ad benignissimū dñm meū iesum. Omne honorificū & delectabile sit pcul a me nec audiat in finib' meis. Solus honor diuinus in oībus nobis requiratur & abiectio nra. Scio etiā quid faciā dñi mei iesu vulnera introibo. et in eius dolores & opprobria q̄tum potero trāsibo vel trāsformabor & eius opprobriosissimā passionē induā tanq vestimētū

regale ⁊ nichil requirã nisi q̃ suut conformia huic passioni. Ceteraq̃ abiiciã sicut stercus. Que crea turarũ audebit de cetero post me conclamitare/si fuero hac veste indutus. Jam xp̃i passio p me pro ut necessarie fuerit contra oĩa militabit. Non erit q̃ contra me militare audeat/si xp̃i stigmatib⁹ fu‑ ero cõsignatus. Ubiq̃ ⁊ semp habitabo in illis vt sim q̃si in castro securus ab omni ipulsu maligno. ⁊ impossibile erit carissime frater q̃ si fuero bñ in xp̃m crucifixũ trãsformat⁹ qui sim illi cõformis ⁊ coheres in regno vbi illi sũt dilectissimi dei q̃ sunt crucifixi cũ xp̃o. Non eni põt se deus negare san guine xp̃i perfuso. Ornabo g̃ genas meas christi cruore ⁊ ero amabilis deo. mirabilis mũdo. lauda bilis ꝯsolatio btõꝝ clamabũt ⁊ dicẽt. Quis ẽ iste formosus in stola sua. q̃s est iste q̃ sic gloriose ince dit laureat⁹ in sanguine xp̃i: Certe oẽs p̃dicabũt me beatũ qui oculũ habebũt apertũ. Vñ non dubi tes frater carissime q̃ hoc ẽ summũ refugiũ ad oẽ malũ vitãdum ⁊ ad oẽ bonũ assequẽdum. Hic deli ciarũ paradisus: de cui⁹ lateris medio abũdantia oĩs dulcoris ⁊ suauitatis emanat. Ibi inebriat hõ dulcedine ĩdicibili et mira amenitate alienat a se ⁊ super excedẽti deuotione reparat et sic supfert in christo. Ibiq̃ requiescit inter ãplexus dilecti. Hec aũt omĩa carissime frater redigamus ad tria ad que semp tenemur vel conemur: scʒ ad honorẽ dei compassionẽ christi ⁊ proximi et dilectionem nostri. Et hoc toto corde ⁊ nichil aliud sitiamus. Q̃d nobis ꝯcedat q̃ viuit ⁊ regnat ⁊c.

¶ Q̃ xp̃s in sua passione beatitudĩes octo pfecte habuit. ca. ix.

b Latitudinū septē refulget clarissimus splē
dor in hac vilissima passione dn̄i nostri iesu
christi. imo proprie hic est fons ⁊ origo earum et
etiā allectiuū ⁊ directiuū exēplar. Quis enī paup
spiritu nisi xp̄s in cruce nudus? Quis mitis nisi q̄
tanq̄ ouis ad occisionē ductus est: ⁊ corā tondēte
se nō apperuit os suū? Quis lugēs nisi qui cū cla-
more valido et lachrimis preces supplicationesq̄
offerēs pro suis crucifixoribꝰ/ et nobis pctōribus
suisq̄ inimicissimis quos excusabat apud deū prēz
intercedēdo dicebat. Pater ignosce illis q̄r nesciūt
quid faciunt. Ipse enī plus pctā nostra lugebat q̄
penā suam. plus ꝯpatiēdo nobis q̄ sibi. Quis vo
esuriuit ⁊ sitiuit iusticiā: nisi xp̄s in cruce ꝓ pctīs
nostris satisfaciēdo iniurie patris esuriēs et sitiēs
aiaruz salutē. in cuiꝰ rei signū dicebat. sitio. Quis
vero misericors nisi hic samaritanꝰ qui trāseunte
sacerdote ⁊ leuita infundēs vinū ⁊ oleū vulnerato
alligauit vulnera ⁊ iposuit iumēto suo scꝫ corpori
ꝓprio nostras īfirmitates assumēs ꝓ nostris pec-
catis. Quis patiens nisi qui iustissimus ⁊ innocē
tissimus pro pctīs ⁊ iniusticiis nostris crucifixus
vi amoris et ardore caritatis iniquitates nostras
portauit super lignū. Ubi relucet mūditia cordis
nisi in eo qui innocēs imolatur ⁊ ipse corda nostra
suo sanguine p̄cioso mūdauit ⁊ lauit. Quis vero
pacificus nisi ille q̄ est pax nostra. qui fecit vtraq̄
vnū ⁊ passione sua pacificauit nos deo in sanguie
suo. Quis vero p̄secutionē passus est ꝓpter iusti-
ciam quā hēbat faciebat p̄dicabat et sitiebat: nisi
ille q̄ est a iudeis crucifixꝰ. Uere hic ē xp̄e btūs cui
maledixerūt hoīes aduersus eum mētientes. Hec

ſunt beatitudines quas.hẽ ipſe chriſtus docuit ꝛ in ſeipſo qualiter ſint adimplende ſuo exẽplo mõſtrauit.

¶ Q in cruce apparẽt duodeci fructus ſpũs quos enarrat apoſtolus ad galathas. ca.x.

i In hac etiã crucis arbore ſunt illi ſuauiſſimi fructus q̃s enarrat aplus ad galathas capitulo quĩto dicens. Fructus aũt ſpũs ſunt caritas/gaudiũ/pax/patiẽtia/lõganimitas/bonitas/benignitas/manſuetudo/fides. q2 ibi eſt fundamentum fidei et fulcimẽtum ꝛ verũ oblectamẽtum in rõne ſui obiecti ꝛ ñ ſubiecti: q2 in xp̃o nõ fuit fides. Seq̃tur modeſtia continẽtia ꝛ caſtitas. hec oĩa maniſeſtiſſime relucẽt in paſſione xp̃i in cruce. Et ideo ꝯueniẽtiſſime ſubdit apoſtolꝰ ibidẽ. Qui aũt ſunt chriſti carnẽ ſuã crucifixerũt cum viciis ꝛ cõcupiſcentiis: ſcꝫ vt maniſeſtiſſime oſtẽdat hos fructus pẽdere in arbore ſancte crucis quos capẽ poſſunt conformãtes ſe ei affligãtes ſeipſos cruci.

¶ Q in cruce ſpeculari poſſumus pulcherrimũ exemplar. x. mandatoꝝ decalogi ca.xi.

S Et etiã in hac viliſſima paſſione regla ꝛ exẽplar et executio mandatorũ dei. vt ſicut ipſe fuit deo patri obediens vſq ad mortẽ: ſic ꝛ tu obedias vſq ad mortẽ diuinis mandatis. Poſſumus aũt ibi ſpeculari exẽplar pulcherrimũ omniũ mãdatoꝝ. Quantũ eni ad primum mandatũ inq̃tum ipſe hõ ſummus dei cultor fuit. offerẽs ſe deo pri in ara crucis ſacrificiũ medullatũ oblationẽ ꝛ hoſtiam pacificã pro pctõ. Quantũ ad ſcõm mãdatũ nõ aſſumpſit nomẽ dei in vanũ nec falſum iurauit ſꝫ in paſſione crucis viliſſima q̃ patribꝰ iurauerat

adipleuit. Quantū ad tertiū mandatū sabbato in sepulchro quieuit ⁊ ibidē etiam nos debemus celebrare sabbata nr̄a nō in trufis vanitatib⁹ ⁊ discursibus sȝ in qꝫete cum graciaꝝ actione. Quantū ad primū preceptū scd̄e tabule patri summā reuerentiam in cruce exhibuit dū se ei vsqꝫ ad mortē cruci humiliauit vt debitū honorē contra iniuriā a nobis illatam ipenderet ei. Exibuit etiā debitā reuerentiā matri sue cui nō solū modo fuit subiectus: imo in cruce pēdens cū magna diligētia dilecto discipulo eam cōmendauit. Quantū ad scd̄m nō solum mortuos nō occidit sȝ etiā sua vilissima passione ⁊ morte mortē occidit ⁊ mortuos viuificauit. Quātum ad tertiū contra mechā detestabilē sibi in matrimoniū copulauit ecclesiā spōsus castissimus et spōsā castissimā cligēdo ñ hn̄tē maculā neqꝫ rugā qꝫtū ad quartū nō rapinā arbitrat⁹ est eē se equalē deo sȝ exinaniuit semetipm̄ formā serui accipiens Uel dicimus qꝫ furtū nō fecit sed furtum recuperauit per noctē. Descendit eni inferos ⁊ spoliauit infernū ⁊ quos furtiua man⁹ dyaboli de bonis iniuste rapuerat ⁊ iniuste detinebat merito sue passionis redemit captiuāqꝫ ducens captiuitatē dedit bona hoibus. Quantū ad quītum nō solū falsum testimoniū non dixit sed p̄ veritate quā dicebat ⁊ faciebat contra se falsos testes habuit dicētes cōtra eum blasphemiā ⁊ nequitiā propter qd̄ etiam adiudicat⁹ est morti. Quātum ad sextū ⁊ septimū non solū nō aliena cōcupiuit: sed etiā semetipsum primis in cruce donauit. Sic igit manifestissime apparet qualr mandatoꝝ obseruantia relucet in passione gloriosa dn̄i nostri iesu christi.

¶ Q a passione dñi omnia sacramēta ecclesiastica trahunt virtutē ꝛ q sine ea ipossibile est intelligē sacram scripturam: ca.xii.

B hac etiā sacratissima passione oīa sacramē ta ecclesiastica trahūtvirtutem q̄ sunt nobis contra omnē morbū spiritualē saluberrima medicina. Hec etiā vilissima passio est nobis diuinaruꝫ scripturaꝝ dauitica clauis que aperitꝛ nemo claudit et nemo aperit. Sine hac enim ipossibile ē intelligere sacram scripturā. ꝛ hac bene in mēte impressa oīa in luce clarescūt. Incipias ab adā. quō eua de latere eius forata est. ꝛ de ligno vite in medio paradisi de imolatione abel et morte eius. Et sic per totam scripturā discurre si vis videre quō veritas eius resplēdet in speculo passionis:

vtilissima

¶ Quō in beata dñi passione relucēt oīm angelicarum hierarchiarū officia. ca.xiii.

e X pdictis manifestissime apparet quō a passione christi emanat oīs perfectio ꝛ in ea relucet oīs pulchritudo ecclesiastice vel euangelice hierarchie. Simili modo in ea resplendet ꝛ relucet oīs perfectio pulchritudo et decor angelice hierarchie. Nam in ea primo ꝛ pricipaliter refulget ille seraphicus ardor amoris. qꝛ maiorē caritatē nemo habet vt animā suam ponat quis pro amicis suis. Non credo q oēs angeli de paradiso possent suis intelligētiis capere hanc vehemētiā caritatis qua dñs noster iesus voluit talia pati ꝑ nobis vilissimis seruis imo nequissimis inimicis ei9. Refulget etiā cherubica speculatio ꝛ intelligētia veritatis. Nichil eni scio in hoc mūdo q tantum veritatē scripture elucidet tm̄ ad celestia contem

planda eleuet. tm̄ ad deū sapiēdum illumīet sicut
passio iesu xp̄i. Hic vere inuenit̄ sciētie plenitudo
Hic etiā maxime splēdet erga maiestatē eternam
thronica reuerētia ꝛ veneratio. Sicut enī illi cele
stes sp̄us throni dicūtur. q꞉ in ipsis d̄r deus tanq̄
in suo throno qescere ꝓpter nimiam veneratione
ꝛ reuerētiam quā erga diuinā maiestatē habēt. q꞉
ipse q̄escit sup humiles ꝛ timētes eius sermones.
sic ꝛ in hac vilissima passione dn̄i nostri iesu xp̄i d̄r
dn̄s deus tanq̄ in suo throno quiescere. q꞉ ibi fuit
excellēs humilitas reuerētia ꝛ veneratio summa
erga maiestatē eternam. Nullāq꞉ credo angelorū
reuerētiam huic posse ꝯparari. Et ideo vt p antro
patos loquar sp̄us dei peccatis nostris irritatus
et indeatus in hac beatissima passione pacificatꝰ
fuit ꝛ quieuit. Naturalit̄ enī dei thronus potest
appellari passio. q꞉ in ea. i. in signis eius iudicatu
rus est mundū. Vn̄ etiam firmiter credo q̄ ad mū/
dum iudicandū de neqtia sua apparebit ibi lācea
corona spinea claui spongia ꝛ hm̄oi. et dn̄s iesus
cū stigmatibus suis qui clamabit dicens. Videte
qualia a vobis in vobis ꝛ pro vobis passus sum ꝛ
tamē ingrati oīa contēpsistis ꝛ ꝓ nichilo penā et
ignominiā meam duxistis. Ite ergo maledicti in
ignē eternū ꝛc̄. Et sic patet de prima hierarchia
In hac etiā beatissima passione relucet dn̄ationū
precellētia. humiliauit enī semetipsu꞉ factus obe
diens vsq꞉ ad mortē. mortē꞉ aūt crucis. Propter
qd̄ et deus exaltauit illū ꝛ dedit illi nomen qd̄ est
super omne nomen. Ibi etiā relucet vel resplēdet
potestatum resistētia. q꞉ illam dyabolicā potesta/
tem de qua dicitur q̄ non est potestas super terrā

que 9paretur ei ipse iesus victoriosissime sibi sub iugauit p patibulū crucis ꝛ mortem moriēdo destruxit. Refulget etiā ibi virtutū efficax operatio et pcipue ibi fuit virtus cordiū penetratiua et attractiua. Vñ illud est. Cū exaltatus fuero a terra oīa trahā ad meipsum. Vñ ꝙ nos credamus ꝛ diligamus eū nullo mō nobisipsis attribuam⁹. qꝛ nemo venit nisi tractatus. In quo notaꝛ motus non volūtarius ex pte nostra sed potius violētus. ꝛ sic pꝫ de secūda hierarchia. Clarescit etiā in hac beatissima passione principatuū regimē. qꝛ factus est pricipatus sup humerū eius. Ibi etiā virescit archāgeloꝝ resolutio. qꝛ per hanc gloriosissimā passionē fit sufficiēs leuatio ab oī culpa ꝛ ab oī pena. Ibi etiaꝫ lucescit angeloꝝ reuelatio qua occulta scripture abdita vł abscōdita ꝛ diuinoꝝ secretoꝝ mysteria pandūtur p apertionē lateris xp̄i. ꝛ ideo merito in eius morte velū templi scissum est apparent q̄ erant in sanctis scripturis occulta. et sic pꝫ de tertia hierarchia. ¶ Ex his ergo oībus patet manifestissime quō solū ecclesiastica sꝫ etiā angelica hierarchia in passione dñi refulget. Et sicut ē angeloꝝ purgare illuminare et perficere: sic imo multo magis in passione xp̄i reperiꝛ aperte. Per has igitur cōformitates quas xp̄i passio ordinib⁹ angeloꝝ habet conuenientissimū fuit nō solū redimere aīas: sed etiā ad reparationē angelice ruine conuenientissime disponere ꝛ ordinare. Propter eni nimiā caritatē que resplendeat in cruce: incendium amoris erga deū ꝛ proximū in hoibus accēdebaꝛ. et sic reddebātur ꝛ adhuc redduꝛ apti ad supereminentē seraphicū ordinē. Per veritatem

etiā in hac beatissima passione expssam illumināt
hoīes ɔtēplantes ipsam ad diuine veritatis cogni
tionē. ⁊ ideo aperti sunt ad cognitionē ⁊ restaura
tionē cherubin. Et per magnā humilitatē et reue
rentiā ⁊ venerationez erga dei maiestatē que fuit
in illa passione ꝓuocātur hoīes ad consimilē pro
suo modulo humilitatē ⁊ venerationē ac reueren
tiā et honorē. ⁊ sic apti fiunt ad thronorū repara-
tionez. Exēplo etiā illius excellētissime dñationis
diuine per passionē habite de qua dictū est supra.
propter qđ et deus exaltauit illū ⁊c. hoīes prouo-
cantur vt macerationibꝰ ⁊ afflictionibꝰ corporali
bus nitātur viciis et ɔcupiscētiis dominari ⁊ oēm
sibi animi appetitum subiugare vt nichil ociosum
nichil inordinatū presumāt in ratione hois dñari
sed oīa recto iudicio rōnis huiusmodi appetituū
genua flectātur. ⁊ sic apti fiant ad reparationē or
dinis dominationū. Et vt breuiter transeā sic per
reliquos ordines discurre siue ꝑ ordinū perfectio
nes ſm ꝙ de istis dictum est vt scʒ per resistētiam
contra dyabolicā temptationē ⁊ fraudez ad pote-
states. Per virtuosas opationes ⁊ cōuersationes
ad virtutes. Per diligēs regimē omniū sensuum
suoꝝ ⁊ motuū internorū ⁊ etiam aliorū hoīm si ad
ipsum spectāt ad pricipatus. Per reuelationē ne
cessitatū ⁊ diligētiarum ꝓrimorū ad archāgelos
Per predicationē ⁊ doctrinā ad angelos. Uel si
vis dicere ꝙ archāgelorum est maiora angeloruz
minora docere. sic doctores ad archāgelos predi-
catores ad āgelos ordina. Et hec oīa ad passionē
christi ordina sicut de seraphico ⁊ aliis dictū est.
¶ Potes etiā aliam breuē assignare rōem quare

passio xpi fuit ydonea ad reparationē angelo℞. qꝛ sicut illi p summā presumptionē ⁊ superbiā cecide runt. ita per infimaꝫ exinanitionē ⁊ humiliationē christi crucifixi veri dei ⁊ hoīs. debuerūt predicti ordines ex hoībus in suis oculis abiectis ⁊ humilibus reparari vt qđ superius dictū est pticularit p restaurationē throno℞ hoc pro oībus vniuersaliter restaurēdis ordinibus sumamꝰ. His aūt eisđ rōnibus quibus videmꝰ qualiter angelo℞ decor ⁊ ⁊ pfectio in xpo crucifixo refulget posumꝰ videre quō in eađ passione refulget gloria hoīm beato℞. qꝛ illi dare veritati q̄ est in illa passione beatissima sicut supra dictum est correspōdet aperta visio patrie q̄tum ad cognitionē rationalis. Illi pfundissime humilitati ⁊ reuerētie qua passio dn̄i thronꝰ dicebat superius correspōdet firma intētio q̄tum ad irascilē. qꝛ super quē requiescet spūs meus nisi super humilē ⁊c̄. Illi etiā super excellētissime caritati dn̄ice passionis correspondet in patria ipsius cōcupiscibilis dilectio vere cōsummata. Illi dn̄ationi de qua dictū est propter qđ ⁊ deus exaltauit illum ⁊c̄. correspōdet agilitas. qꝛ subest ei cum voluerit posse. Illi resistētie potestatis qua moriēdo mortē destruxit correspondet impassibilitas. Illi virtuositati qua exaltatus a terra oīa traxit ad seipsum correspōdet subtilitas tanq̄ penetratiua virtus. Illi claritati ⁊ nobilitati principatus de quo dicitur factus est principatus eius super humerū eius ⁊c̄. et de qua claritate pōt illud adduci. Pater clarifica me ⁊c̄. correspōdet dos claritatis Officio aūt archangelo℞ ⁊ angelorum quod bene repsentatur in illa passione vt p̄monstratū est cor-

respõdet in hoībus beatis decor aureole q̄ debet doctoribus ⁊ predicatoribus. Et sic patet qualit in hac beatissima passione refulget tanq̄ in specu lo preclarissimo ⁊ mundissimo omnis gratie ⁊ glo rie plenitudo. Glorie dico q̄tum ad premiū substā tiale vt dotes. ⁊ anime quātum ad premiū consub stantiale: vt dotes corporis. et quantū ad premiū accidētale vt decor aureole que debetur predica= toribus siue doctoribus martyribus ⁊ virginibꝰ. Nam in cathedra sancte crucis docuit, ⁊ martyrū caput fuit. et virgo virginum virginē virgini cō= mendauit. Non solū aūt ipsoꝝ sanctorū plenitudo glorie refulget in hac beatissima passione. sʒ etiaʒ ab ipsa meritorie emanat. Et vt magis appropria te loquamur per apertionē lateris mittit sanctis visionē apertam. per pedum ⁊ manuū conclauati= onem intentionem firmam. per gustationē aceti ⁊ fellis inebriationē amoris. ⁊ hoc erat qd̄ sitiebat: per coartationē ligaminū meruit nobis agilitatē per illusionē sputorum solis claritatē. per morteʒ īpassibilitatē. per inclusionē in sepulchro subtili= tatem. per coronā spineam nō solum auree sʒ etiā aureole venustatē scʒ illustribus generibꝰ hoim: videlicet virginū martyrum doctoꝝ. Et quicq̄d dicamus credo q̄ in hac beatissima passione ē ma teria excellētissime glorie ⁊ imensi gaudij tam an geloruʒ q̄ hominū beatorum. Et hoc est qd̄ credo firmiter ⁊ non dubito q̄ tam angeli q̄ hoīes beati totaliter in deū tendunt ⁊ totaliter et totis mētibus intime deuʒ diligunt. Ita q̄ plus sine cōparatione deum diligunt q̄ semetipsos. imo non credo q̄ se= ipsos diligant nisi propter deum. ⁊ ideo sine com=

paratione plus exultāt ⁊ gaudent de dei magnifi
centia ꝙ de ꝓpria gloria. Cū ergo in xp̄i passióne
sit excellētissima manifestatio sūme potētie. sūme
sapientie: sūme clemētie dei. sicut postea aliqualr
declarabo. ideo predicta passio est eis materia ex
cellētissimi gaudij ⁊ exultatōnis īmense. Nā ꝗuis
gaudeāt hoīes vidētes se ꝑ illā passionē redēptos
⁊ angeli vidētes se ꝑ eandē reparatos. et sic quod
modo ad seipos reflectātur ꝗuis hoc semp videāt
et referāt in deū. tñ credo ꝙ sine ꝯparatione plus
exultēt ⁊ gaudeāt et totalr in deū excedāt cogno
scētes in ea tā potētiam ꝙ sapientiā ⁊ īestimabilē
⁊ imēsam clementiā dei sui. Nā sicut apparet hic
sūma ⁊ imensa diffusio diuine bonitat] ita credo ꝙ
in ea sit excellētissima plenissima ⁊ totalr medul
laris diffusio mentiū in deū ob nimiā iocunditatē
et gaudium. Sic ergo manifeste apparet ꝙ passio
xp̄i fons grē ⁊ glorie reperir ⁊ ꝙ in ea refulget de
cor et pfectio subcelestis hierarchie ⁊ etiā celestl.
¶ ꝙ summa potētia sapientia ⁊ clemētia summa
ibi relucēt ⁊ etiam circa hec quedā excitatiua vel
exercitatiua. ca. xiiij.

Nunc deo fauēte videre restat qualr superce
lestis hierarchia q̄ deus est in cruce splēdet.
vt scȝ aliqualr videamꝰ qualiter in ea refulget sū
ma potētia summa sapiētia summa clemētia dei.
Et qꝛ infirmū de potētia. stultū de sapiētia. prauū
de bonitate loqui ꝓsumptuosū est. ideo nihil velle
subtilia ⁊ q̄ supra vires meas sunt īuestigare non
licet. Utramē ad maiorē predictoꝝ ītelligētiam ⁊
consolationē nostrā aliqua cōia videamus. Mani
festatur aūt in illa beatissima passione diuina po

tentia et beniuolētia in tollerādo.in liberando.in gratificādo.in iustificādo.in suscitando.in magnificādo.Dico pmo q manifestat in hac beatissima passione eius fortitudo z clemētia in tollerando. q aūt ille q est deus oim z oia conseruat sine cui9 manu oia rediguntur in nihilū sustineret patient effugari q vbiqz erat. ligari qui imensus erat.flagellari q gloriosus existebat. alapari qui mūdum plasmauerat.9spui splēdor eternus z speculū sine macula.blasphemari pater imense bonitatis diiudicare iudex immēse potestatis.crucifigi dns immense libertatis.aceto z felle potari fons imense suauitatis.gaudiū angelo⁊ affligi.vita viuētium occidi.spinis coronari glorie corona.lat9 aperiri agnus imense clemētie. in lapide sepeliri sol iusticie.Hec oia a nequissimo hoie pro eo patiēter sustinere.imo pro eis orare fuit potestatis immēse tollerātie bonitatis z clementie. Sic ergo patet potestas seu potētia z bonitas xpi in tollerando. Signū etiā fuit huius imense bonitatis z potētie in liberādo.q eni christus crucifixus potētissimē ligaret mortē moriendo destrueret z occideret et sepultus infernū spoliaret fuit imense potentie signū. Sed etiā hoc fuit imese z excessiue clemētie signū q pro suis nequissimis inimicis a morte liberandis dignat9 est mori.Hoc eni inexcogitabile ē q morte que sibi inferebat liberaret inferentes a morte.cū propter hoc debuisset fortius vel poti9 fm humanū iudicium nos oms eterna morte condenare.hoc ipso q a nobis z occasione nr̄i fuisset tam vili et crudeli morte occisus. Nec credo q angeli de paradiso potuissent hanc summā clemētiā

cogitasse anteq̄ fuerit eis reuelatū. Fuit aūt immense potētie ꝛ beniuolētie signum in iustificādo. Si enī maius est iustificare ipium q̄ celū ꝛ terraꝫ creare ꝓpter repugnantiā volūtatis: quāte ergo clemētie quātecꝫ fuit potētie saluare ꝛ iustificare ipium summā impietatē perpetrantē ꝛ saluatorē et iustificatorē occidētem. Et ideo illud immense clemētie fuit ꝙ effectu illius summe ipietatis voluerit nos ab omni ipietate iustificare cum ſm humanū iudiciū debuisset si nunq̄ alia interuenisset culpa nos penitus reliquisse ꝛ ad nihilū redegisse qđ idē est. qꝛ si penitus nos relinqueret in nichilū redigeremur aut illā nequitiā nō in iustificatiōnē sed in penā ordinasse eternā. Hoc ergo summe potētie ꝛ clemētie fuit ꝙ nos iustificauit merito sue passionis q̄ ꝓcreata est a nequitia nostra ꝛ merito nequitie nostre. Hec oīa inaudita ꝛ mirabilia sunt diligēter rumināda et omni admiratione digna. ꝛ deficit ibi oīs ratio ꝛ itellectus et nō modicū succenditur affectus. Apparuit etiā ibi summa potētia in resurgēdo. Planū est enī ꝙ a mortuis resurgere ꝛ maxime ꝑ se vel mortuū resuscitare. vtrūqꝫ est infinite potentie ꝛ vtrūqꝫ ibi fuit: qꝛ resurrexit ꝛ aliquos secū suscitauit qui venerūt in sanctā ciuitateꝫ ꝛ apparuerūt multis. Sed ꝛ hoc fuit imense clemētie ꝙ dignatus est nō statim resurgere sꝫ ꝓ fide nostra aliquātulū differre ꝛ ꝓ nobis mortuus ꝑmanere vt ipsum fuisse verū hominē crederemꝰ fideliꝰ. Nec nimis distulit. vt ꝛ ipsum esse deū verū credamus. et alios suscitauit vt ei redderent testimoniū. Et ipsemet ꝑ quadraginta dies adhuc apparēs in multis argumētis vt ei crederemꝰ distu

ut ad celũ ascẽdere cũ omni dignatione et feruẽti dilectione nostrã salutẽ operans et procurãs. Non enĩ sufficit ei mortalis et passibilis cõuersari nobis cum: sed et gloriosus et ĩmortalis p quadragita dies manifestissime apparere apostolis et eos de regno dei docere. O amor q̃tũ deũ nostrũ iesum signasti nobiscũ qui nõ videt posse separari a nobis. et nos vilissimã saniẽ dignatur cũ tanta ac tali diligẽtia sibi per fidẽ et amorẽ vnire. Manifestata est etiã ibi summa potẽtia in magnificãdo. Magnificauit enĩ eum in cõspectu regum et principũ qui tamẽ in conspectu dei fuit semp magnus. et istud scz xp̄m crucifixũ in cõspectu hominũ magnificare et oĩbus superextollere fuit summe potentie. Quare: q2 fuit cõtra sapiẽtiam grecorũ. contra scandalũ iudeoꝝ. contra ydolatriã romanorũ. contra seuitiã tyrannorum contra omne astutiã demonioꝝ. supra oẽm rationẽ et intellectũ scz credere hominẽ crucifixũ esse deũ. Et istud fuit summe clemẽtie eius q̃ nos fecerit sibi credere. imo etiam eum credere deum contra omnẽ duritiã et nequitiã nostraꝫ nos ad se sua ĩtima virtute trahẽdo. et ideo summas grates et gratias ei debemus: q2 nõ fuit currẽtis neq̃ volentis sed dei miserãtis. Quid enĩ sibi fecimus q̃ nos in eum plus q̃ reliqui crederemus. Fideliter ergo et cũ omni timore et honore seruiamus ei per fecto corde et aĩo volenti. et iubilem⁹ ei cum totis p̄cordiis nostris. q2 nobis indignis luxit cũ iocunditate ãmirabile lumẽ eius et dulcissima suauissima et amabilissima claritas eius irradiat intima mẽtis. et tenebras cõuertit in lucẽ. eleuat cõiungit deificat et resoluit. ¶ Ex his ergo manifeste ap-

paret q̄ summa potētia ⁊ summa clemētia dei re-
fulget in passione dn̄i nostri iesu xp̄i. Nunc restat
videre qualr̄ summa sapiētia relucet ibid. ⁊ q̄uis
nō sufficiam⁹ neq̄ sciamus oīa enarrare tn̄ aliqua
de mētis ad ꝯsolationē nostrā dicamus. Sapiētia
eius summa in hac passione apparet ingratissima
correspōdentia in oībus mysteriis redēptionis a
culpa. Nam sicut prima mulier devirginea carne
sumpta ⁊ facta seducta est: sic christus de virgine
natus crucifixus est. Et sicut illa accepit de ligno
vetito ⁊ dedit viro suo de quo facta erat: sic xp̄us
in ligno crucis est passus volūtarie. ⁊ hanc passio-
nem matri sue de qua natus fuerat cōmunicauit.
cuius animā doloris gladius ptransiuit. Usq̄ eni
hodie ignoraui q̄re dn̄s noster iesus xp̄s voluerit
illam dulcissimā matrē suam sibi assistere ⁊ secum
tam imenso dolore affligi cū bene nobis sufficeret
sua passio. Sed vt video hoc sūma clemētia ⁊ sum
ma eius sapiētia exigebat q̄uis essemus indigni.
Et sicut eua seducta est volēdo esse sicut deus: ita
passus est hō deus. Et sicut illa d̄ latere viri facta
fuit principiū nostre dānationis q̄ virū sibi cōsen
tire fecit. sic xp̄s latus aperuit vnde virtus sacra
mentorū emanauit. Et sicut illa vidit lignū quod
erat pulchrū visui et ad vescēdum suaue: sic xp̄us
cōsputus est in vultu ⁊ amaritudine fellis gustat⁹
Et sicut illius pedes currūt ad lignū ⁊ manus ex-
tendūtur ad fructū: sic christus pedib⁹ et manib⁹
est in cruce affixus. Illa ābitiosa. iste humilimus.
Illa vero inobediētissima. iste vsq̄ ad mortē obe-
diētissimus. Contra appetitū scientie dei sapiētia
condēnatur. Illi erant ābo nudi cum peccauerūt

xp̄m vero nudū crucifixerūt. Ibi hoīes post culpā se abscōderūt a facie dei. hic xp̄s dn̄s deus noster post morte ī sepulchro abscōditur a facie hoīm. Illi descēderunt ad ymū ad laborādum. hic descē dit ad infernum spoliādum. Sic apparet aperte et manifeste quāt in hac beatissima passione glorio sissima sūma dei sapiētia claret. Et in oībus istis non solū dei sapiētia sed etiā summa dei dignatio clemētia demōstratur q ipse voluerit pro comesti one illius ligni/lignū crucis ascēdere. et p extēsis ad fructū manibus/manus suas eleuare in cruce. et hmōi que superi⁹ dicta sunt. Hoc eni fuit sūme et ieffabilis sue clemētie. nec credo q tanta digna tio possit a creatura aliqua cōprehēdi. Sed credo q in ipsa angeli et sancti vere exceduntur et super effundūtur ab illis īmensitate clemētie. vtpote sicut piscis in mari et si nō sit similitudo pfecta. Ac cedamus ḡ carissimi ad cor altū et in illa pfundita te benignitatis immense totaliter immergamur. Accedamus cū fiducia ad xp̄i latus et intrem⁹ ip̄z Accedam⁹ carissimi accedamus et moriamur cum ipso. Accedamus obsecro accedam⁹: qz ad āplex⁹ eius brachia sunt extēsa. O bone iesu q̄d fecisti q me tm̄ amasti? Quare dn̄e quare. quare dn̄e iesu? Quid sum ego? nōne sum dignus vt intres sub te ctum meū. q̄to magis vt moriaris pp̄ter peccatū meū sed tm̄ dic verbo et sanabitur aīa mea. Quare ad ipsam sanandā vis emittere aīam tuā? Sufficit dn̄e sufficit v̄bum tuū. Quare tam ignominiosa et crudeli morte offendis sanguinē tuū? Solo verbo angelos celos et totū hunc mundū creasti? quare tot dolorib⁹ tam dura et crudeli morte me nequissi

mum seruū redemisti. Sonet absecro carissimi fratres in auribus vestris vox illa dn̄i nostri iesu xp̄i imo sonet in ītimis cordis vestri. Attēdite ⁊ videte si est dolor similis sicut dolor meus. Penetrēt carissimi etiā isti dolores ītima nostra ⁊ corda nr̄a istis doloribꝰ gladiētur. Accedamꝰ ad latus eius ⁊ sugamus sanguinē eius: qr hoc bn̄placitū eius ē. Non faciamꝰ ipsum talia frustra parati. nō p̄mittamus hunc sanguinē effluere sup terraȝ. Fiant ergo corda nostra receptacula ⁊ vasa sanguinis dn̄i nr̄i iesu xp̄i et eius iebriati doloribus dicamꝰ. Nobis autē absit gloriari nisi in cruce dn̄i nostri iesu xp̄i crucifixi. Qd̄ nobis cōcedat q̄ viuit ⁊ regnat ⁊c.

¶ Q̄r in passione dn̄i excitet̄ ⁊ inflāmetur cor hoīs ad septē opera misericordie ca. xv.

Dum tamē per ea q̄ dicta sunt in passione dn̄i nostri iesu christi multiplicit̄ possit nostra cōtēplatio regulari ⁊ perfici. nunc qualiter in eadeȝ ad actionē excitemur ⁊ dirigamur restat aliqualit̄ intueri. Et qr actiue vite siue inter alia opera mīe ⁊ pietatis āplius eloquia sacra cōmendauit ⁊ etiā qr d̄ illa actione q̄ ad verā afflictionē ⁊ deiectionē spectat satis est superius tractatū. Ideo ad p̄sens aliis p̄termissis videamꝰ qualiter in illa passione dn̄ica est excitatio inflāmatio exēplar ⁊ speculum illorū misericordie operū de quibus in Mat. dn̄s noster dicit se in iudicio disceptaturuȝ et pro illis eternum premiū largiturū siue redditurū. Venite inquiens benedicti patris mei ⁊c. esuriui ⁊c. Abstergamꝰ ergo carissimi caliginē ab oculis cordis nostri ⁊ intueamur diligētissime illam beatissimā

passionẽ ⁊ videdimus clare qualiter in ipsa pdicta opera eleganter relucent. Sed primo videamus qualiter ab ipa compleda allicimur postea videre poterim⁹ qualiter per ipsam in eisdẽ operibus regulamur. Si eni consideramus qualiter dominus noster esuriuit ⁊ sitiuit multũ pro nobis: multum moueri debemus vt esuriẽtes ⁊ sitientes pascam⁹ vt sibi in suis mẽbis subueniamus. Et vt oĩa redu camus ad passionẽ christi audiamus in euangelio ipsuȝ iesum clamantẽ in cruce. sitio. Nam si beati sunt qui esuriunt ⁊ sitiunt iusticiã cum ipse fuerit plenus omni gratia ⁊ perfectione. ipse maxime in hac beatissima passione nostram iustitiã esuriuit ⁊ sitiuit. qꝛ quando moriebatur nõ pro ea solum esu riem ⁊ sitim spiritualẽ habuit ipse in cruce. sȝ etiã valde probabilit credo ꝙ corporalẽ famẽ ⁊ sitim ibi habuit. qꝛ nocte precedẽti multũ laborauerat ⁊ vigilauerat in oratione ⁊ postmoduȝ in capture anxietate ⁊ demũ diuersis flagellis et laboribus fatigatus circa horam sextam quando appetitus solet incitari ⁊ intendi vel excitari ⁊ incendi. fuit cruci affixus ⁊ vsqꝫ ad nonam ieiunauit ibidem et dixit sitio. Et ipsi ei propinauerunt acetum. quod cum accepisset inclinato capite emisit spiritum. Nec est multum credibile ꝙ tunc virtute diuinitatis restiterit alicui necessitati et indigente corporali. sicut cum quadraginta diebus ieiunauit. quia ipsi passioni exposuerat se plene ꝓ nobis in cruce. Sic ergo qꝛ dominus noster iesus christus esuriuit ⁊ sitiuit pro nobis multuȝ alici debemus ad ipsum pascẽdum in mẽbris suis. Peregrinus etiam fuit dominus noster. quia dixit iminẽte illa

morte beatissima. Regnũ meũ nõ est de hoc mũdo Etiã in cruce maxime peregrinus fuit et alienus reputatus pro nobis. quia amici et proximi eius tunc lõge recesserũt ab eo. et tanq̃ peregrinus extraneusq; factus est fratribus suis. Nunc ergo peregrinũ fratres carissimi pro nobis factũ recolligamus in mẽbris eius. Nudus etiã fuit dñs noster in cruce pro nobis ipsũ obsecro induamus in mẽbris eius. Ibi etiã apparuit vere infirmus doloribus et anguitus plenus pro nobis ipsum visitemus in mẽbris eius. Captus est pro nobis et captiuus ad crucẽ deductus in ea suspẽsus et cõclauatus ad mẽbra sua captiua et icarcerata eamus. Sic ergo apparet qualiter in prehabita passione fuit tanq̃ verũ abiectũ allectiuum et excitatiuũ ad pdicta opera mi[illegible]ne pro pieda in mẽbris eius. Nunc videamus qualiter in pdicta passione fuit exẽplar motiuũ et directiuũ in operibus supradictis. Ipse eni eadẽ opera exercuit. ipse latus suũ aperuit et sanguinẽ suum fudit ad sitientes potãdos. Carnẽ suã in ara crucis igne ardoris nimij amoris cõcremauit ad esuriẽtes pascendos Et ideo in cena precedẽti sacramẽtũ altaris ordinauit ad nos reficiẽdum. qđ quidẽ sacramẽtũ est memoriale dñice passionis. Nam caro sua vere est cibus et sanguis eius vere ẽ potus. sicut dñs ipse testatur. Si ergo de seipso dñs noster iesus fecit cibũ nobis et potũ: q̃to magis nos alere debemus esuriẽtes et sitiẽtes non solũ de superfluis sed etiã de necessariis nostris. Si eni dñs noster dedit nobis carnẽ suã in cibum: q̃to magis nos debemus dare ei in mẽbro suo carnes bestiarũ nostrarũ. Si eni seipsum panẽ viuum q̃ de celo descendit dedit

nobis ad mãducandũ: q̃to magis dare ei debem⁹ in mẽbris eius panem mortuũ.qui de terra exiuit Si nobis dedit cibũ spiritualẽ panẽ sc3 angelorũ q̃ nos sibi vnit ⁊ cõuertit in seipm: q̃to magis nos ei in mẽbris eius dare debem⁹ vt rẽ vini vel lactis vermiũ sc3 nutrimẽtu3. Simus ergo carissimi fratres soliciti ad alẽdos pauperes x̃pi.imo ad alen dũ x̃pm ĩ pauperib⁹ suis. Opus etiã hospitalitatis exercuit in ipsa cruce. Nam ibi erat quidam peregrinus q̃ iuerat viã longincã ⁊ a christo hospitiu3 petẽs ait. Memẽto mei dñe dũ veneris in regnũ tuũ.quasi diceret. Digneris dñe iesu christe peregrinũ recognoscẽ ⁊ in illo regni tui palatio recolligere. Mirũ de dei clemẽtia.ia3 oblitus eẽ videt quod aliãs dixit illi q̃ de eius hospitio interrogabat eũ. Vulpes foueas hñt:⁊ volucres celi nidos. filius hois non h3 vbi caput suũ reclinet. S3 quid. Non tantu3 nõ tradat ipsum hospitio recipere. non sub porticu nõ in stabulo sed in seipso. nõ cras nõ post cras s3 hodie mecũ eris in paradiso. O misera hominũ nequitia dñs noster latronẽ recepit in hospitio ⁊ in seipso. et nos in terrenis ⁊ lutois domib⁹ etiã bonos recipere nolumus sed excusam⁹ nos ⁊ dicimus forte ipsi sunt latrones. Memẽto miser homo q̃ latronẽ domin⁹ ipse recepit. ⁊ si forte nõ potes q̃r et tu pauper es recolligere in materiali domo: recollige saltẽ eum in corde tuo ei compatiendo. Denudauit etiã se dñs noster iesus x̃ps ad nostra verẽda operiẽda. ⁊ nudus pepẽdit in cruce q̃to magis pertitas nostras nudare debemus ad operiendũ eum in pauperib⁹ suis. aut vt de nobis loquar cellarũ aut lecto⁊ ãgulos a supfluis tunicis

ꝓ christi pauperib⁹ euacuare debemus. O q̃tum gaudiũ nobis eẽ deberet cũ nos exuere possemus pro xp̄o vt nõ solũ sup̃flua ꝫ etiã nobis necessaria pauperib⁹ largiremur. Ipse eni pro me nudat⁹ est ⁊ ego ꝓ ipso noio indigẽtiam illã pati. Absit a nobis hoc fratres carissimi nõ solũ nostra ꝫ nos proximis nostris. imo christo in ꝓximo largiamur. qꝛ ipse se totũ nobis dedit. Nam ⁊ ipse nos infirmos visitauit ⁊ in cruce ĩfirmitates nostras ⁊ cunctaꝝ infirmitatũ nostraꝝ angustias et dolores super se portauit. Sic carissimi fratres infirmos eius solicite visitemus ⁊ eorũ infirmitates in nos compatiendo in simul recipiamus siue trãsformemus vt dicamus cũ apostolo paulo. Quis infirmat ⁊ ego nõ infirmor. Ipse etiam dñs noster iesus in illo triduo captiuos inferni adiit. Quõ ergo erit sic deterimus et ꝓfundissimus carcer quin ibi visitemus captiuos. imo in captiuis dñm nostrũ iesuꝫ. Totũ enim reputat dñs noster sibi fieri qd̓ amore ipsius facimus mẽbris eius. Omniũ aũt istaruꝫ pietatũ in dño nostro cõpulsiua conseruatiua ⁊ conformatiua fuit illa pietas qua ꝓ suis crucifixoribus exorauit. Sic ⁊ nos nostram pietatẽ ⁊ misericordiã erga proximũ conseruare debemus in hoc: vt non solũ nos offendẽtibus parcamus ⁊ erga illos trãquillum animũ habeamus verum etiam pro ipsis affectuosissimas ad deũ preces fundamus. Quod nobis cõcedat q̇ in trinitate ⁊c̃.

¶ Oro valde deuota circa passionẽ dñi ca. xvi.

O Domine iesu christe. o vere amice. o amantissime sponse fac lutũ ex sputo ⁊ lini oculos meos vt qui cecus sum videre valeã vulnera tua.

Introduc me dñe iesu q̃uis indignissimũ famulũ tuum in gazophilatiũ veri tẽpli vt intueri valeaȝ quid q̃tunc obtuleris patri pro nobis. Fortassis aĩa mea q̃uis a te vero sponso multis iniq̃tatibus viduata sit offerret tibi duo minuta. Recipe me q̃uis filium prodigũ ad comedẽdum tecuȝ vitulum saginatũ assatũ in cruce. O bone ꝛ vere magister doce me thesauros sapientie vilissime mortis tue Iterũ atq̃ iterum dñe iesu aperire digneris latus tuum michi nequissimo famulo tuo: vt oculi mei qui depredati sunt animã meã in tuo latere inueniant predã meã. O bone iesu nimis saxeũ est cor meũ nisi emolliatur sanguine tuo. nimis distractũ est cor meũ nisi recolligatur in latere tuo. O bone pastor ego suȝ illa ouis que periit ꝛ errauit ꝓ qua in cruce posuisti aĩam tuã: Ecce ego sum agnosce eam. introduc me caulas vulnerũ tuoruȝ. Tu autẽ dñe iesu xp̃e in tua passiõe me custodias diligent Nam sine tua morte morior. sine tuis vulneribus vulneror. sine tuis cõuiciis conuicior. sine tuis flagellis virga non equitatis sed iniq̃tatis flagellor. Sed q₂ nesciui pseuerare in tua vilissima passione sum quasi in nichilum iam redactus. quia ignominiam crucis dimisi ignominiosus factus sum. q₂ stultitiã crucis reliqui. stultissimus et vanissimus factus sum: q₂ infirmitatẽ tue passionis neglexi. infirmus factus sum: quia a doloribus aculeoruȝ tuorum recessi spinis concupiscẽtiarum confixus sum Quid dicã? nisi cor meũ doloribus tuis aperiatur nefandissimiss viciis aperitur. Nisi sciat latitare in vulnerib⁹ tuis a latronibus plagis ipsis spoliatur. Nam contra supuacuam ꝛ vanam

gloriā auaritiā τ inuidiā odium siue irā et accidiā gulā ꝛ luxuriā ꝑfectissima medicina imo sine qua nulla alia medicina ē passio tua. Contra superbiā eius humilitas. vanā gloriā eius vilitas. auaritiā eius nimia largitas. τ sic de aliis. Ipsa est q̄ sepit aures ne audiā vana vel praua. oculos claudit ne aspiciā mortifera vel nociua. os obstruit ne loq̄la vel gustu offendā. nares obturat ne circa odorife ra offendā. manus ligno affigit ne extēdatur ad ta ctus vel opera viciosa. pedes cōclauat cruci ne in utiliter vel nociue discurrāt. Ipsa fouet mutuā di lectionē. auget internā deuotionē. eleuat ad sup‑ nam contemplationē. Hanc ergo dn̄e acerbissimā passionē ꝛ ignominiosam da michi in spōsam τ in diuisibili τ in dissolubili vinculo ipsam michi con iūge super oēs mulieres. i. delicias τ ꝯsolationes tēporales adamaui eam ꝛ tn̄ sepe alia sup inducta repudiaui eā. nunc modo venio et requiro eam. ne queso mecū agas iuris rigore sed tue clemētie dis pensatione. Hanc ergo da michi dn̄e iesu: qꝛ hanc amaui. hanc dilexi. hanc totis visceribꝰ cōcupiui. Ipsa sola michi sufficit. ipsa sola me medullitꝰ nu trit τ reficit in hac vita. ipsa est vita mea ꝯsolatio mea ꝛ delicie mee. ipsa lux et sapiētia mea. ipsa re ducit τ deducit. sine ipsa deuio τ erro. sine ipsa a portu salutis declino. O bone iesu nihil a te peto ī hac vita nisi vt ꝑfecte sim tecū crucifixꝰ in cruce Certe dilectissime dn̄e iesu nolo viuere nisi mo iar tecum. aut ergo da michi mortē temporalē. aut in corde meo īprime tuā mortē. Heu michi quare na tus sum nisi dn̄m meū iesum āplectar in cruce ꝛ re quiescā in vulneribꝰ eius. Magis eligo ad p̄sens

tecū crucifigi ꝙ tecū delicijs affluere. hanc tuā vi
lissimā passionē volo. hanc peto. hāc totis īternis
cōcupisco medullis. oībus ꝑ ipsa abrenūtio ⁊ etiā
meipsum relinquo. ipsa sit michi aīa mea et corpus
meū ⁊ oīs ꝯsolatio mea. Nā sanguis tuus īebriat
me ⁊ dolores tui sciderūt cor meū. Dñe iesu pro
me fecisti celū/et solē/lunā/⁊ stellas/ignē/aerem/
aquā/⁊ terrā/aues/⁊ pisces/bestias/⁊ reptilia/ ar-
bores/⁊ flores/herbas/et olera/aurū/⁊ argētum/
vniuersalia metalla/colores diuersos/⁊ lapidēs ꝑ
ciosos. Sed qs de manibus tuis q̄siuit hec? Sine
petitione sine instātia hec oīa nobis dedisti ⁊ tota
die affligo aīam meā petēdo ignominiosā mortē
tuā vt vix possum aliquā guttulā īpetrare. Scias
dñe iesu q² omnia visibilia michi vilescūt. pro ipsa
tibi vniuersa restituo ⁊ da michi vulnera tua. Hec
sup celū habilitāt cor meū super sidera refulgēt ⁊
illuminā intellectū meū super ignē accēdunt affe
ctum meū. super aerē fecūdant sermonē meū. sup
aquā emolliūt animū meū. super terrā stabiliūt et
fecūdant affectū meū. Hec auib⁹ bestiis ⁊ piscib⁹
vtiliora. fructibus suauiora. arborib⁹ et floribus
amenioꝛa. argento auro ⁊ lapidib⁹ preciosis ꝑcio
siora. imo certe hec oia nō nisi vanitas ē vel sunt
respectu tue passionis vilissime. Hanc volo dñe
iesu hanc volo. tribue michi in vxorem. Non peto
pulchritudinē celi sed ignominiosam tui. nō mūdi
delicias sed tuas āgustias. Cito michi dñe iesu tri
bue eam. nolo secū dñe iesu spōsalia facere sed ma
trimoniū cōsummare. Cōsentiat in me dñe iesu q²
cōsentio in eā ⁊ est matrimoniū ratum. Intrēt cor
meū vulnera tua ⁊ ipsa intrent aīam meam et erit

matrimoniũ ꝯsummatũ. Sed q̃s sum ego dñe iesu vt a te in spõsam illã audeã petere quã solam tuis intimis amicis ⁊ maximis ꝓ oibus amicitiis tuis cõiungis. Sꝫ q̃uis nichil nisi vanitas ⁊ detestãda sanies sim: p̃sumo tñ de imensa clemẽtia tua. et si nõ habeã puritatẽ ⁊ sctitatẽ matris tue vt digne tibi cõpatiar: latronis tñ prauitatẽ habeo vt secũ ad latus tuum crucifigi debeã. Magis in hac vita desidero dñe iesu cũ latrone tecũ in cruce ascendẽ quẽ cum petro iacobo ⁊ iohanne in montẽ transfi gurationis tue conscẽdere. Magis placet ad p̃ns oculo mentis videre te consputũ q̃ transfiguratũ et si nõ sum tanq̃ velum nobilissimũ in tẽplo: vt in morte tua scindar: sum tamẽ fetidissimũ monumẽ tum vt ad apertionẽ tui lateris aperiri debeam. Quid in me q̃ris dulcissime dñe iesu? Si in morte petre scisse sunt ego tñ durior sum petra. Si enim terra mota est ⁊ ego terrenissimꝰ sum. Quid ergo iniq̃tatis deest in me vt nõ indigeam tua morte. Et si celestis nõ sum in tibi compatiẽdo nec queꝫ cum sole obscurari: tamẽ infernalis cõuersationis sum: vt in hac triduo mortis tue a te debeã visitari. Non ergo dñe iesu te retrahat iiquitas mea q̃ in michi hanc nobilissimã spõsam ignominiosam: scꝫ mortẽ tuam inseparabiliter michi eius desiderio estuanti cõiungas. Ipsa enĩ est pulcherrima oim mulierũ id est excellẽtissima omnium gratiaꝝ. In ea fuit summus cultus dei. summa dei dignatio. summa dei ad nos diffusio. Ipsa sũma dei sapiẽtia ⁊ prudẽtia percussit superbũ tua potẽtia. animas de inferno trãstulit in celũ sua potestate. placauit imo ⁊ donauit deũ cuius violeũ colorẽ ãplectunẽ

humiles ꝛ confessores liliꝫ candorē. innocētes et virgines roseum ruborē amplectuntur. martyres in caritate feruētes. qꝛ in ea fuit summa huilitas innocētissima virginitas ꝛ excellētissima et excelsiua caritas. Eius purpureū et coccineum colorē admirātur angeli. ac eius fragrantissimū odorem sentiunt ꝛ suscitātur morti. Ad eius suauissimum tactū roborātur infirmi. ad eius dulcissimū gustū reficiūtur ꝛ cōseruant perfecti. Talis est filiꝫ hierusalē ꝛ filie sponsa mea ꝛ amica mea desiderium aīe mee. Ipsa inimicū meū dyabolū superat in me a mundo me alienat. carnē meam bene castigat.
Michi ergo absit gloriari nisi in cruce dñi nostri iesu christi per quē michi mundus crucifixus ꝛc.
Est ergo michi q̄ppe mi dñe iesu magna gloriatio ꝙ ꝓ me celū et sydera ꝛ alias īferiores creaturas fecisti. Sed multo sine cōparatione maior michi gloriatio ꝙ pro me dignatꝰ es mortalis fieri. Magna quippe gloriatio ꝙ me fecisti ad ymaginē et similitudinē tuā. sed sine ꝯparatione maior michi gloriatio ꝙ pro me formā serui accipiēs factꝰ es similis michi. Magna michi gloriatio ꝙ tot beneficiis me gubernas ꝛ nutris. Sed sine ꝯparatione maior michi gloriatio ꝙ ꝓ me esuristi sicisti ꝛ fatigatus super fontē sedisti et multa incōmoda sustinuisti. Magna michi gloriatio ꝙ cūctis aīalibus me p̄posuisti. sꝫ sine ꝯparatōne maior ꝙ pro me te dñm omniū vni puelle ꝛ fabro subdidisti. Magna michi gloriatio ꝙ me si amicus tuus fuero honorificaturꝰ es in celo tuo. sꝫ sine ꝯparatione maior michi gloriatio ꝙ ꝓ me adhuc pessimo īimico tuo ꝯuiciatus cōsputus. ꝛ multipliticiter illusus es in

medio fre. Magna michi gloriatio q me si iustus fuero ditaturus es in regno, sed multo magis est michi magna gloriatio q p me pctore in extrema pauptate fuisti in ligno q: q̄tum ad gustū cum sitires fel habuisti ⁊ acetū. q̄tum ad operimētū corpus habuisti nudū. q̄tum ad reclinatoriū non habuisti vbi reclinares caput tuū. imo corona spinea fuit puluinar tuū. Magna mihi gloriatio q si gratiam vsq ad finē habuero me delectatione es ipletur⁹ vniuersaꝝ delitiarū paradisi. sed multo michi maior gloriatio q p me tuo contētore ⁊ pleno oi abhominabili sanie. ipletus es iestimabilibus angustiis ⁊ dolorib⁹ morte turpissima condēnatus i caluarie loco. Magna mihi gloriatioq si āgelice vixero in terris. āgelis es me sociaturus in celis. sed multo maior michi gloriatio q pro me dyabolicā vitam ducēte cu latronibus es crucifixus in terris cū impiis ⁊ iniquis associatus ⁊ deputatus Michi ergo absit nisi in cruce iesu christi gloriari In q debeo gloriari nisi in summo dei mei honore in summa dei mei erga me grā sine dilectione ⁊ dignatione. Hec aūt sunt plene in cruce. michi ergo absit gloriari ⁊c. Si eni preciosa ē in cōspectu dñi mors sanctoꝝ eius; q: patiātur ⁊ moriūtur p ipso q̄tomagis debet eē gloriosa in 9spectu nr̄o mors dñi nostri iesu xp̄i cum ipse patiat ⁊ moriat p nob Igit gloriari nos oportet in cruce dñi nostri iesu christi. Sed heu heu audi iterū clamantē iesum et dicentē. Longe fecisti notos meos a me posuerūt me abhominationē sibi. Elongasti a me amicū et proximū ⁊ notos meos a miseria qui videbāt me foras fugerūt a me. periit fuga a me ⁊ nō est qui

requirat aiam meã. Extraneꝰ factus sum fratribꝰ meis ⁊ peregrinꝰ filiis matris mee. Sustinui q̄ simul cõtristaret ⁊ nõ fuit q̄ consoletur ⁊ nõ inueni Nolite fratres carissimi nolite fugere nolite crucifixum in medio latronũ solum relinquere. Redite obsecro ⁊ eamus ⁊ moriamur cũ illo. oẽs fugerũt sola dña mater remãsit cũ eo. Eamus cũ iohãne ⁊ associemꝰ dñam nostrã ⁊ stemus iuxta crucẽ cũ ea. Si eni maria cleopꝰe ⁊ maria magdalene associãtur virgini matri bene possumꝰ nos associare matri ⁊ discipulo. Credo firmiter ꝙ cũ iohanne dicet nobis. Ecce mater vr̃a de dña nostra. et ei dicetur ecce filiũ tui. Simus carissimi cũ matre si volumus filiũ cum matre lucrari. Non enĩ potest vnus sine altero ĩpetrari. Ascẽdamus cuz eis in palmã ⁊ apprehẽdamus fructũ eius. nã in ea cor virginis cũ filio pẽdet. Nullus se excuset in quocũq̄ sit natu: qꝛ nullꝰ est q̄ non ĩueniat in hac arbore suauissimũ fructũ ⁊ sufficiẽtissimũ nutrimẽtũ. Nã si pctõr es illã acerbissimã ⁊ ignominiosam passionẽ ꝯsidera ad detestantũ peccatũ ⁊ abhorrẽduz. qꝛ ipse ꝑ pctis nostris mortuꝰ est. Si incipiẽs ⁊ penitẽs es considera illã passionẽ ad exẽplum penitentie ⁊ satisfactionẽ habendã. Si es ꝓficiẽs considera illã passionem ad eius effectus rimandũ ⁊ ruminãdum in q̄ multũ proficit hõ. Si es pfectus ꝯsidera illã passionẽ ad xp̃m et matri eius intime ꝯpatiẽdum ⁊ totum te in illã passionẽ transformandũ. Si tu es in iusticia cõsumatꝰ considera illã passionẽ ad dei dilectionẽ ⁊ dignationẽ erga nos admirãdũ. Nullus ergo se excuset qui hic inueniat suũ pabulũ qui hic inueniat portũ domiciliũ ⁊ cẽtruz suũ. Nos igit

quīq3 status quinq3 dñi nostri plagas cum estuāti desiderio apprehēdite in curā z sollicitudinē continuā cordis vestri. Quod nobis cōcedat iesus xps crucifixus benedictus in secula. Amen.

¶ Explicit prima pars huius libri q̄ specialiter tractat de christi passione gloriosissima.

¶ Incipit secūda pars q̄ specialiter tractat de pfectu hoīs et contēplatione. de his videlicet q̄ ad contēplationē dispositiua sunt. Et primo qualiter hō possit āplius proficere z magis deo placere.

Capitulū primum.

Ut homo possit āplius proficere z magis deo placere: ista decē que sequūt in se studeat habere. ¶ Primo studeat qualiter possit vel q̄tum potest sevilissimū reputare z indignū omni beneficio dei sibi displiceat: soli deo placere cupiat. ab aliis vē litvilis nō humilis reputari. Et ex hoc summā dei clemētiam recognoscat q̄ cū stercus sit vilissimū in omnibus infidelissimū ad īmensē maiestatis iniuriam tam promptissimū dignatur in seruū sibi assumere. z quod maius est adoptare in filiū. Non enī reputes magnū q̄ deo seruis. sed reputa maximum q̄ ipse dignatur habere sic insufficiētem et miserū seruum. ¶ Secundo vt de nichilo de peccato vel ad peccatū inducente z a bono retrahēte doleat immo de quacunq3 tribulatione iniuria et afflictione gaudeat. Inferētes intime diligat. specialem orationē pro eis faciat. deinde copiosa

laudes referat. ⁊ ad regratiandū ei de tanto bene
ficio insufficientē se recognoscat. quia quē diligit
deus corripit ⁊ castigat. et ipse tribulationes ad
deum nos ire cōpellunt. ¶ Tertio vt paupertatē
⁊ omnē penuriā propter christū diligat. de tempo
ralibus nisi stricte ad necessitatē suam non requirat
aut quocunq̧ modo appetat. sed christo capiti in
paupertate ⁊ in oīs consolationis corporalis dele
ctione se studeat ꝯformare. Et hoc debet maximū
reputare ꝙ rex regū ⁊ dominus dominātium xp̄s
sic seruū vilissimū suis dignat induere ornamētis
vel vestimētis ⁊ sibi lutum fetidissimū simulare.
Ideoq̧ q̄to videt se ditiorē ⁊ in pluribus corporis
ꝯsolationibus abūdare tanto dꝫ intimius ⁊ pfun
dius contristari cernēs se eo magis xp̄i similitudine
elongatū. ¶ Quarto vt in bonis ⁊ in īdifferētibꝫ
alterius potius q̄ suam studeat adimplere volun
tatem: imo semper suam in exterioribus actibus
studeat abnegare. aliorum beneplacita affectans
cum omni vigilātia inlicitis adimplere. Et si hoc
circa oēs facere debeat: suorū tamen superiorum
dꝫ precipue obedire bn̄placitis ⁊ ea totis viribus
⁊ visceribus ãplexari quecūq̧ dixerint honesta eē
aut velle fieri. Si ergo aliqua intimauerint debet
ꝑ posse suo cū magno desiderio effectui mācipare
¶ Quinto vt nullum q̄tumcūq̧ miserū despiciat
sed potius erga oēs materno moueat affectu. ⁊ sic
omnibus intime cōpatiatur. sicut mater vnicō filio
suo p̄dilecto oēs eorꝫ miserias reputat esse suas.
Et sicut sibimetipi dꝫ oībus si tñ potest subuenire
Et q̄uis erga oīs in compatiendo ⁊ ministrando
debeat materialiter se habere. debet tamē omnes

tanq̄ patres ꝛ dn̄os reuereri. ¶ Sexto vt nullum iudicet de pctō cum ignoret q̄d diuina gr̄a in aīa operet̄. Sed si aliquē per signa aliqua manifesta ꝯpeterit peccatorē plus de pctō doleat q̄ si vulnꝰ ꝓprio corpori millesies inferret̄. Recogitet etiaꝫ ꝙ p̄ciosior est aīa que sic letaliter vulnerat̄ q̄ oīa corpora vniuersi scꝫ tam hoīm q̄ celorū inquātum corpora. Et ideo sicut corpus meū amare vel custodire vellē. sic imo multo magis deberē ꝓximū cū omni diligēnia custodire ꝛ a peccato retrahere orōne exhortatiōe ꝛ exēplo. ¶ Septimo vt bonū proximi sicut suum diligat. ꝛ sicut mater in bonis filij iocūdatur: sic in bonis oīm viuentiū debēt iocūdari ꝛ maxime de his q̄ spiritualia sunt ꝛ ad spūalia iductiua. et sic ac si sua eēnt debet alioꝝ bona ꝓcurare ꝛ ꝓcurata solicite promouere. ꝛ semp dꝫ plura ꝛ maiora de proximo credere q̄ valeat intueri. debet nichilominꝰ de bonis tēporalibus proximi nō modicū congaudere. ¶ Octauo vt nichil preter deū diligat sed pure ꝓpter deū vt in oībus solus deus sinceriter diligat̄ sine socio. nec aliciat q̄tacunq̄ sanctitas alicuius aut beneficioꝝ imensitas. nec aliquē diligat amore singulari ſꝫ amore cōmuni vt scꝫ caritate oēs in deū referens magis diligat meliorē. Potest tn̄ beneficia ꝓ beneficiis repēdere. ꝛ pro bn̄factoribus et ꝓpinquis ꝛ precipue parētibus orōnes deo ad salutē animaꝝ effundere specialē. ¶ Nono vt q̄cquid faciat ꝛ quibuscūq̄ negociis iplicetur: deū tn̄ semp actu in corde habeat ꝛ nichil aliud q̄ honorē suū in oībus actualiter seu habitualit̄ intēdat. ac ad hoc p̄cipue nitatur vt sic semp presentē deū intelligat ac si ipm

q̄ vbiq̄ est p̄sens in sua videret substātia z essentia sicq̄ eū timeat z revereat̄ z im̄enso amore in ip̄m feratur eoq̄ prout pōt in via fruat̄ et in ipso z nō in alio requiescat. ¶ Decimo. vt si p̄dicta assequi p̄t esse dei beneficia recognoscat. Debet tñ z ceteroꝝ beneficioꝝ innumerabiliū p̄in q̄ potest reminisci z p̄cipue q̄ sua eum voluit ymagine insigniri eiusq̄ naturā assumere z se ꝓ ipso morti tradere. In via sibi in cibū in gloria in premiū tribuere semetip̄m Et q̄z nondū assecut9 est eū in premiū tandē in via aspiciat eum in patibulo sicq̄ sibi cōpatiatur ac si oīa eius vulnera in suo corde sustineret. Et de hoc p̄cipue dolere debet q̄ tot videt frustrari bñficio tam im̄enso. Cernat eum denique in altari exhibitū sibi in cibum z potū oīs saporis suauitatē h̄ntem et in ipso toto affectu delectatus clamet z dicat. Dn̄e iesu christe q̄ es panis vite ita me de te satia re digneare vt nichil preter te esuriaz. ita me de te iebriare digneris vt nichil p̄ter te sitiā. Tene dn̄e mentē meā ne interueniēte vmbra terre a te vero sole iustitie separet̄. Matri aūt christi omnē quaz poterit reuerētiam exhibeat z dicat. Dilectissime dn̄e iesu dignare me infirmū peccatorē matri tue reuerētiam debitā exhibere. Et tu clementissima dn̄a impetra michi vt sue z tue semp̄ deditus sim seruituti et tibi omni tēpore obsequar pura mēte et corde z corpore deuotis continue tue benigni=tati assistam. Amen.

¶ Qualiter homo in ie amorē vel ad amorez dei se debet incitare vel excitare z quātum potest cor suum vnire vel ignire.

Capitulū secundū.

Quia coꝛ contēplantis non cessat siue cessare non dꝫ inuestigare quō sui creatoꝛis amoꝛe āplius ardescat ꝓposui balbutiēs ad hoc inducē aliqđ inductiuū. ¶ Primū ergo agnosce o homo ꝙ nichil est qđ ad eius amoꝛē tantū te inflāmet sicut bñficioꝛum eiꝰ immēsa donatio. Hoc enī ipso ꝙ ipsum ad largiēdum tibi ineffabilia liberum vel liberalē recogitas ipm te diligere nimium recogitare cōuinceris. Quid est hodie qđ magis incitet vel excitet ad amoꝛē quē diligi ꝛ amari. Hoc enꝫ faciunt q̄tumcūq̄ crudeles hoīes: qꝛ diligētes se diligunt q̄uis hoc erga suū creatoꝛē instigāte antiquo serpēte negligāt adimplere. Cogita q̄cquid velis ꝛ inde creatoꝛē tuū habebis non modicā materiā diligēdi. Accede ergo ad ipsuꝫ ꝑ hunc modū Debes nō ficte sed veracit̄ recogitare te assistere corā dño tuo: Ita eī est vbi es sicut ē in celo ēpireo ꝛ te esse suū ꝛ nō tuū cogita. et nō dubites ꝙ ab eo q̄cquid ad sal utē pertinet nō ad tuum damnū petieris ipetrabis. Hec certe oīa sūt incētiua amoꝛꝭ Quō diligis eū cuius es ꝛ qui paratus est oīa tibi dare. Nonne multū diligis eum qui aliq̄d tibi tribuit. Nonne ergo magis eum diligis qui oīa imo etiam tibi ꝯtribuit semetipsum. Si ergo te diligis quō ipsuꝫ qui te fecit nō diligis. Tu te destruxisti et adhuc destruis ꝛ te amas et ipsum q̄ te cōstruit et restruxit et conseruas nō amas. Dic ergo dño. domine creatura tua sum ꝛ michi teipsum negare nō potes. Sed anteq̄ꝫ procedas: hec q̄ dixisti meditare ꝛ inflāmare amoꝛe. Quis enī amplius se continere potest quin statim oībus oblitis in deum se totū proiciat nō per partes dū cogitat dñm suuꝫ

summū bonū.delicias angelorum premiū beatorum:hoi infirmo et corruptibili: cuius miseriā nemo posset exprimere semetipm̄ negare nō posse. et q̄tumcūq̄ sit infirmus seu miserrimus et peccator si ad ipm̄ se conuerterit et ipsum petierit obtinebit.et,hoc nos desiderat petere et largiri cū dicit petite et accipie tis. Nescio quid āplius laboramus. cur quotidie nos affligimus circa nichil cū possidere creatorē omniū valeamus. Quid ergo āplius laboramus et querimus. Si eni omne bonū sic leuiter habere va leo cur nitar plena miseriis possidere O dn̄e deus meus quid tibi nisi iniuriā facimus:q̄ te nobis tri buis sic libēter. Si te habeamus nichil tibi cōfert et tamē sic nos diligis q̄ te nobiscum esse delicias tuas dicis. Quare nos tantū diligis vt libētius te ipsum nobis tribuas q̄ aliquid aliud qđ petamus. Et certe nec ego volo de cetero aliud possidere ex quo debita petitione valeo possidere deum meum Ornabo me monilibus et ipsum introducā in thalamū cordis mei et ibi secum de cetero requiescam Bene scio q̄ nichil aliud petit et querit ipse animā meā visitare et intrare desiderat et diu ē q̄ pulsauit doleo tamē q̄ tantum et tandiu caruitanto bono. Dic ergo ei. Scio q̄ plus q̄ ego me diligis. De me igitur āplius nō curabo sed solū tuis deliciis inhe rebo et tu mei curā habeto. Non possum intēdere michi et tibi. et ideo permutatim tu intende michi et mee infirmitati vt ipsam subleues. et ego intendam tue bonitati vt in ipsa delecter. Et q̄uis ego tecum lucrer nimis et tu mecum nichil: scio tamen q̄ libētius mecum es et me conseruas et promoues q̄ ego tecum vt tua perfruar bonitate. Unde hoc?

Certe nisi ꝙ ego me odi et tu me diligis. Si autez
dñe vellē discurrere per oīa tue dilectionis signa
deficerē. q꞉ nec bona nature nec bona fortune nec
bona gratie nec bona glorie si hoīm ⁊ angelorum
linguis loquerer exp̄mere possem. Et ideo his ta
citis in tuum filiū pater eterne respirabo. O q̄ta
fuit erga hoiem deus meus tua dilectio q̄ eum tm̄
dilexisti vt velles hominē esse deū ⁊ deum hoiem
appellari. Quid dicā de sexu fragili? Ipsum tuuz
filiū de ipso nasci voluisti ⁊ q̄ erat tu⁹s vnigenit⁹
et ꝑprius voluisti filiū virginis nominari ⁊ esse.
Multū quidē dñe ſm vtrunq₃ sexū exaltasti gen⁹
humanū qui tibi equalē filiū voluisti hominē esse
⁊ filiū mulieris. Non hoc dilectiōis signū voluisti
circa āgelos demōstrari. nō eni angelos sed semē
abrahe apprehēdit. Mirum est certe quō pro tuo
amore corda fideliū vel filioꝝ hominū nō scidunt
Quid habuit deus aliud facere q̄ cū peccauimus
in infernū profundū nos deiicere ⁊ aliā nobiliorē
creaturā si voluisset in instāti creare. Quāta fuit
ista dei dilectio ꝙ post lapsum dignat⁹ est nos que
rere tā benigne ⁊ post eius offēsam nos āplius q̄
prius exaltare. Quid fuit istō? nunq̄d exaltationē
meruit culpa nr̄a. Certe nō sed ne ad te fugerem⁹
amplius humanā naturā tibi īseparabiliter vnire
voluisti. Mira videt̄ tua dilectio deus meus q̄ te
odiētes diligis ⁊ exaltas. Si ergo nos q̄ nichil su
mus tm̄ diligis q̄ es summ⁹. quō nos miseri te non
diligimus q̄ es omne bonū. O cor meditāris quō
in tam excellēti dilectionis affectu nō deficis pre
amore. Quid in hoc deus voluit nisi vt suo nos in
ebriaret amore? Quāta est hec creatoris nostri di

gnatio q̄ nos tm̄ desiderat sibi per dilectionis vin culū colligari? Quō potest cor hoīs aut̄ cogitare Ut sic ergo nos exaltares deus noster voluisti par uulus nasci vt nos bestiales p peccatū celestes fa ceres voluisti inter bestias in presepio collocari et reclinari. O mira bonitati diuine diffusio. O dete stabilis nostrorū excecatio oculorū. O glacies non cor. cur nō liquescis ad hunc calorē. Heu michi ne scio p quaз viā deus āplius nos recuperet ex quo p hanc nos nō habet. Sed quid dicā? Christus q̄ est receptaculū expulsorū voluit fugere in egyptum. Nunquid dn̄e iesu q̄ vbiq̄ eras fugē nō indigebas Non certe qz oēs inimicos tuos in tua potestate tenebas. Sз hoc facere voluisti vt pro me patiēs tuū michi manifestares amorē et ante fugerē per secut⁹. O deus meus bene video qz totus es me⁹ et me vis totalitē possidere. Sed quid plura? taceo vite tue pcessum q̄ totus es dilectione plenus et venio ad alapas et cōsputa. Certe hec dilectionis signum cor hoīs nō sufficit cogitare. Si enī nichil āplius michi vnq̄ fecisses nec etiā facturus esses nisi q̄ deus cānus in mea natura sustinere voluisti hec opprobria deberēt totaliter tuo igniri amore Quid enī maius deo? et quid vilius petōre? et tū tu deus p peccatorib⁹ voluisti a petōribus conspui et illudi. O deus meus q̄d fuit istud? qm̄ a creatura tua quā in momēto delere poteras sic vilia tolle rasti a dicētibus te esse demoniacū benigne respō debas. O sūma tue manifestatio caritatis q̄ talia p nobis a demoniacis audiebas. Quid tibi tantū cure erat de nobis q̄ te oī opprobrio supponebas Sз tua nimia dilectōe hoc sustinē voluisti placide

O cor plusq̃ lapideū. o cor nō cor cur nō accēderis
ex amore? Lapis calore solutus in es vertitur ⁊ tu
ad tantū calorē imutabilis pseueras. Utinā ergo
lapideū esses nō carneū. Et quid vero mirabilius
q̃ ꝙ caro cordis lapide durior ⁊ insensibilior inue
nitur. Sed nonne dicit dn̄s ꝙ auferet a nobis cor
lapideū ⁊ dabit nobis cor carneū imo ex quo lapis
citius imutatur q̃ cor carneū det lapideū: cor car-
neum auferēdo. Ad verecundiā nostrā dico. O cor
nequissimū. o cor inanissimū. o cor infidelissimum.
Cur te sic odis. cur te sic laceras ⁊ cōsumis. cur te
sic fortiter diligētem nō diligis. O cor crudelissi-
mum cur mortē plusq̃ vitam diligis. cur te querē-
tem nō recipis. O lapides ⁊ creature insensibiles
flete vesaniā cordis mei. Certe dn̄e iesu etiā si me
odires ex quo deus meus es ⁊ refugium meū solus
protector ⁊ gubernator meus te diligere deberē
q̃to magis cū me tantū diligas ⁊ me sequaris tuis
beneficiis fugientē. Nam tantū me diligis vt te
pro me odire videaris. Nonne tu iudex omniū vo-
luisti pro me iudicari ⁊ mortē turpissimā ⁊ grauis-
simā sustinere. O deus meus quid michi amplius
facere debuisti. Certe si hoc mihi fecisset minimus
rusticus: ipsum deberē diligere in eternū ⁊ ego nō
te diligā deū meū. Non dico ꝙ sanguinis effusio q̄
tota fuit plena caritate sȝ plane solus tuus aspec-
tus me inebriare deberet. q̃to magis ergo passio
tua grauissima ⁊ ignominia plena. Certe me totū
voluisti qui michi te totū tribuisti. Et quis requi-
rebat hoc de manu tua dn̄e mi. Cur tibi cure fuit
de tam vilissima creatura? certe nichil aliud nisi
tua maxima bonitas ⁊ imensa dilectio hoc exegit

Nam si nō redimere volebas aliter facē potuisti. sed sic facere dignatus es vt nos tuo āplius inñā mares amore. O amor ⁊ desideriū cordis. o dulce do ⁊ suauitas mētis. o ardor inflāmatio peccator / o lux ⁊ claritas oculorū. o aurum pulchra simphonia. o hostia deo patri odorifera. o melliflua gustatio fluxus sanguinis. o amātissima palpatio lateris o aīa mea. o vita mea. o viscera cordis mei. o medulla ossium. vegetatio carniu₃. sensificatio organorum. intellect⁹ īspiratio ⁊ exultatio mea. Cur ego nō sum ⁊uersus tot⁹ in tuū amorē. Quare aliqd ē in me nisi amor. quō possum aliqd aliud cogitare vel meditari. Et qd amore tuo dulci⁹. quid āplius cupio. cur ego nō sum illo illaqātus ⁊ captus. Undiqꝫ circūdat me amor tuus ⁊ nescio qd sit amor. S₃ heu michi cur sic insēsibilis maneo sine causa Cur vanitas plusq̄ tu qui es veritas me allexit et allicit. Cur miqtas plusq̄ salvatoris mei benignitas me attraxit. Cur stercor odiū plusq̄ mei creatoris ⁊ redēptoris amorē nimiū adamaui. O q̄tū dilexisti hominē deus me⁹. nō solū in cruce ꝓ ipso pati voluisti s₃ etiā apud iferos ip₃ visitasti ⁊ tecū ad supos reduxisti. Nōne potuisti dñe iesu ꝓ ipso mittē aliquē angelorꝫ nisi ip̄m extraheres ꝑ teip̄s Cur vis hoiem vbiqꝫ sociare. cur in omni loco vis cum hoīe habitare. Quid h₃ nisi vilia ⁊ mala ipse homo. Cur ipsum diligis sic immēse. Postq̄ etiā surrexisti voluisti adhuc quadragita diebus homi apparere. sed ⁊ cū glorificatus esses vesci voluisti. pacem donasti ⁊ te ei palpabilē tribuisti. Sed dñe iesu nonne sufficiebat hoi q ꝓ ipso fueras cruci fixus nisi ipsum de inferni ꝓfundo ⁊ infimo lacu

extraheres. Videŕ ꝙ tantū hoīem dilexeris vt ab ipso nolueris abstinere. An ignorabas ꝙ de tam excellēti passionis bn̄ficio fueram⁹ ingrati. Etiaꝫ q̄s speciales habueras increduli extiterunt. Quō ergo nos potuisti āplius intueri. O ꝙ̄ mirabilis ē tua dilectio dulcissime dn̄e iesu. cum nō possis ab hoībus separari. Nōne qui ascēsurus eras ad dexterā patris tui potestatē homini dimisisti: vt tecū velit habeat in altari hāc potestatē ei anteꝙ̄ mori īciperes dimisisti ne amitteret te timeret. Sed cur hoc facere voluisti cū missurus esses spm̄ sanctum Cur semp cum hoīe vis morari? Sed tuo corpori incorporare nos totaliẗ voluisti ⁊ tuo nos potare sanguine: vt sic tuo īebriari amore tecū vnum cor ⁊ vnā aīam haberemus. Quid eni aliud est tuum sanguinē bibere q̄ sedes est aīe: quā nostraꝫ aīam tue aīe inseparabiliẗ colligare? Hoc ē certe q̄d vis hoc certe est q̄d desideras deus me⁹. hoc est redēptor ⁊ dn̄e mi q̄d tanto tp̄e ꝓcurasti. Pro hoc eni ab īfantia tua laborasti. Hoc nobis cōcedas q̄ in eternum viuis ⁊ regnas. Amen.

¶ Qualiter homo debet libēter deo dare cor suū
Capitulū tertium.

O Dn̄e mi iesu: tu te michi dedisti/ ⁊ a me cor meū petis. sed ꝙ̄tum est hoc dn̄e mi q̄ ita excellēs es. Si eni haberē cor vnū quod solū maius esset ꝙ̄ si simul essent om̄ia corda filioꝝ hominū ⁊ oēs angeloꝝ effectus. ⁊ vt materialiẗ loquar mai⁹ esset. ⁊ ꝙ plura spūalia ⁊ corporalia simul actu cōtineret vel cōtinere posset ꝙ̄ celū empireū. ipsum totū ⁊ totaliter tibi tribuere deberē. ⁊ adhuc tāto dn̄o munusculū paruū imo quasi nichil eēt; quāto

magis ergo illã paruã scintillã cordis quã habeo tibi dabo ꝛ totalit̃ in te ponã. Hoc eni permaximũ est michi ꝙ cor meũ habere digneris. Nõne ergo stultus essẽ si illud applicarẽ de cetero alicui creature cũ deus meꝰ illud velit hr̃e. Et iam in medio nolo ꝙ remaneat amodo: sed volo vt totalit̃ requiescat in te q̃ creasti illd ad laudandũ te. Melius ẽ ꝙ cor meuȝ maneat in eterna iocũditate in diuina maiestate ꝛ imensa bonitate ꝙ̃ in mea fragilitate in tua. s. deitate ꝙ̃ in mea iniq̃tate. Si hoc haberes ꝛ contẽplatiue cupis: multũ corde desideres ꝛ multum ore postules ꝛ si desideriũ aĩe tue tribuet tibi deus ꝛ volũtate tua nõ fraudaberis: sȝ mentẽ tuã eleuãs in bñfactorib' dulcedinis te ꝑueniet tanꝙ̃ corona lapidis ꝑciosi semetipso mentẽ tuã circundabit regula. Nullus ei potest ꝑfecte iuenire deũ qui se perfecte non odit.

¶ Qualiter hõ ordinet cogitationes suas ad deũ ita ꝙ deum semꝑ habeat in corde. ca. iiij.

O homo vis cognoscere quõ ad deũ tuum dirigas cogitatũ. Semꝑ cogitare dabes te esse in ꝑsentia dei tui: ꝛ ipsuȝ semꝑ habeas in tuo cogitatu. Suꝑ christũ autẽ pro te grauissime vulneratũ quasi semꝑ dirigas cogitatũ ꝛ ꝙ ipse sit deus tuꝰ q̃ pro te talia passus ẽ cogitabis. Sepe etiã ad matrẽ christi reuerẽter q̃ est multoꝝ solatiũ festinabꝭ ꝛ quotiẽscunq̧ ad ipsaȝ tuũ diriges cogitatũ ipsaȝ cogita matrẽ dei: vt sic quocũq̧ dirigas cogitatũ deũ tuum semꝑ habeas in corde ꝛ semꝑ coraȝ ipso existẽs suãq̧ admirãs magnitudinẽ ꝛ tuam miseriam recognoscẽs ꝙ̃tum poteris resilies in teipsum admirãs nõ modicũ ꝙ dignat̃ rem tuã fetidã coram

suis oculis p̄ntare ⁊ te ad momētum patiꝛ in sua p̄sentia cōmorari. Hec sic faciēs de hoc dono ⁊ de oībus aliis referas deo gr̄as. ⁊ ꝙ etiaȝ ei regratiari possis: recogita magnū donū Et hoc donū scȝ ꝙ in p̄ntia sua valeas cōmorari semꝑ ⁊ alia q̄ tibi concesserit dn̄s debes cū oī vigilātia custodire. semꝑ cū magna auiditate inhiās ad maiora. Et si ꝓpter tuaȝ miseriā aut aliquā occupationē exteriorē cogitatū tuum a sua p̄ntia absentare perpēderis vel respicis ipeditum cū magna anxietate reuerti studeas vbi eras scȝ ad p̄sentiam dei. Et hoc faciens qualē processum habere debeas vnctio te docebit Hoc tn̄ pro certo in te habeas ꝙ q̄cquid sit d̄ aliis semꝑ debes te ad nichilū redigere q̄ntum potes et oīm peccatoꝝ te infimū reputare ⁊ tam ꝓ te ꝙ̄ pro aliis a deo tuo tibi p̄sente cū omni hūilitate veniā postulare. ⁊ tuam ꝯsiderationē super hoc dirigere poteris ꝑ hunc modū. Nunq̄ considerare vel cogitare debes ꝙ alii peccatores taliꝛ a deo sint elongari qui ipsi sepe ⁊ si nō semꝑ ad dn̄m se cōuertāt in corde. et quin dn̄m suum tunc itimus recogitēt ꝙ̄ tu ⁊ clarius recognoscant. et quin reuerētia maiori corā ipso assistant. et maiorē suorum habeant fusionē peccatorū. ⁊ humilius se ei presentēt quin etiā maiori et ardētiori moueātur affectu in p̄ntia tanti boni. Et si hoc pleno corde non poteris cogitare hoc ipso deberes te superbissimū reputare. Nec de congruo deberes huic tue suꝑbie prepon derare consciētias aliorum. cum a sapiētibus sentiatur ꝙ sicut cōtingit de bono ita ⁊ de malo ꝙ̄ aliquem defectū est in quolibet reperire. quē in aliis tam excellēter nō possumus inuenire. debes tunc

firmissime credere ꝙ sup̄bia sit illud vicium in quo singularit̄ tu excedis ex quo nō potes tuā respicē prauitatē. Et certe si hoc est verum satis potes te infimū oīm reputare. Sed forsan tua sup̄bia cogitatio dicet tibi quomō hoc de infidelib⁹ cogitare possum scz ꝙ sim eius infimus qui nec deum etiaȝ cognoscūt. Sed audi ceca superbia. an ignoras ꝙ si deuȝ recognoscis ip̄mqꝫ te redemisse credis tuo sanguine p̄cioso ⁊ contra eum eleuaris in sup̄biaȝ ꝙ grauius peccas ꝙ̄ si hec oīa ignorasses. Nonne vbi cū pctō maior ē cognitio maior est contēptus Et nōne vbi maior est contēptus maius est pctm̄. Nullū ergo excipias o insania: sed pleno corde te humiliās tuam miseriā recognosce. Et si tibi tunc subreptat cogitatio ergo tu a deo reprobat⁹ hanc ꝙ citius excludere debes nec p̄mittere aliquō mō tecum cōmorari. Timere tamē debes nō modicū et altissimi dei superextollere pietatē ⁊ confidere in christi vulneribus ⁊ in clemētia matris eius. Immensa est enī misericordia dei nostri. ⁊ si essent in te solo oīa peccata q̄ vnꝙ̄ facta sunt vł etiā possēt ꝯ cetero p̄petrari. in infinitū superexcellit eius mīa ⁊ tibi hec omnia si ad se recurreres propter suam pietatē largissimā condonaret. Si etiam tunc tibi subreptat cogitatio vtrum sis in caritate an non. timere p̄culdubio debes sȝ caue ne determinate in partē aliquā inclineris fideliter tn̄ age ⁊ de diuina mīa semper spera Si enī hoc egeris ⁊ tui consideratiōe reputaueris teip̄m peccatorē nocte vndiqꝫ obrutū ac de tanta tenebrositate intēse dolens ad fontē pietatis humilit̄ conuerteris mentē tuā. orietur in tenebris illis lux tua ⁊ eleuaberis dei nr̄i

dulcissima pietate ad celestia contēplāda. ⁊ ibi de
liciis abūdabis ⁊ dices cum propheta. Et nox illu
minatio mea in delicijs meis. Quod nobis ⁊c.

Qualiter homo opere mundo vel ad operandū
plus in deo ferueat. ca. v.

SI attēderes o homo qualit̄ de⁹ ad ymaginē
suā te creare ⁊ formare voluit ⁊ ꝑ te tot ⁊ tā
nobiles creaturas cōdidit. et tuā assumēs naturā
tam care te redemit. et nō solū vt ipsum ab eas in
cibū in pñti: sed etiā seipsum in futuꝝ tibi in pmiū
repromisit. nunc naturā conseruat: gratiāq₃ infun
dit. ⁊ hec oia ad suū facit honorē. Si etiā in ipsum
tenderes vt deberes ⁊ eius honorē appeteres: vt
quasi tui oblitus ꝓ nichilo te supponeres: dcquid
honoris cōsolationis aut tribulationis siue iiurie
tibi ɔtingeret ac si nihil accideret reputares totū
in laudē ⁊ gloriā referēs creatoris. Et q̄tumcūq₃
⁊ qñcunq₃ aliquod faceres ad dei honorē animeq₃
salutē vtrū difficile esset nō iudicare deberes: sed
cum ipetu mentis imo amore seruēti deberes stu
dere effectui mācipare. Si veni bene creatoris tui
esses succēsus amore o homo nichil ꝓ ipso iiurio
sum, nichil difficile reputares oia tibi lenia amabi
lia oia dulcia ⁊ suauia apparent. ⁊ tam libēter hec
oia adiplere ⁊ cum oia ꝑfecisses: te tñ quasi nihil
ꝓ ipso fecisse crederes imo potius defecisse. teq₃
ex hoc tñ exosum haberes vt teipsum vix posses
aliquaten⁹ tollerare. ⁊ cogitares sollicite quomō
posses maiora facere aut saltē perfectius eadē ad
iplere ꝓponeresq₃ in corde tuo de factis ⁊ defecti
bus tuis grauiter flagellari. Nam erubesceres nō
modicū ⁊ doleres tam altissimo dño sic miserrime

ministrare. Quid plura dicā? quāto plus pficeres tanto plus te deficere cogitares ꝛ āplius erubesceres ꝛ doleres et maiori successus ardore semper maiora reincipere conareris. Nunq̄ enī de his q̄ ad honorē dei cerneres tuus possꝫ refici appetit⁹ Semp enī famelic⁹ appareres. O mirabilis calor amoris q̄ sic cito digeri facis ac tandē conuertis in premiū sine fine. Nō dubito qui tunc nimio feruore ebulliret cor tuū summūq; haberes exosum q̄cquid ad momētum te subtraheret a seruitio dei tui. Semp tū videreris tibi ad seruiēdum deo tuo piger. aliiq; serui dei respectu tui viderentur tibi prōptissimi ꝛ feruētissimi apparerēt. ꝛ eorum pronitas sed prōptitas tibi esset in magnū gaudiū. sꝫ tua pigritia in merorē verteret. Accede ergo ad cor altum ꝛ in tuis actibus exaltabit deus tuus. Si enī habueris cor infirmū ꝛ terrenū minima seruitia maxima reputabis. et que quasi nichil erunt tibi difficilia apparebūt. et illa q̄ pro te aut ꝑ vno amico tuo vilissimo libēter faceres pro deo tuo altissimo facere ꝫuaberis vltra modū dulcia ꝛ amabilia reputabis amara ꝛ amarissima dulcia iudicabis. Oculus īfirmus irradiationes veri solis iusticie abhorrebit ꝛ ambulare in tenebris affectabit. De spiritualib⁹ viris triūphabis ꝛ de triūphari a demonib⁹ ignorabis. Sed heu ꝛ ve tibi: q2 iam bestiis nō potes ꝯparari. Utinā iumētis sillis factus esses q̄ subeunt onera dn̄orum. Non poteris ea de culpa alios arguere ꝛ te tuis īimis nequitiis adimplere. Si ergo sic ad seruiēdum deo tuo habes manus ligatas ꝛ pedes nō restat tibi nisi vt in exteriores tenebras proiiciaris. A quo nos ipse cu-

stodiat cuius mia totus est plenus orbis. Amē

¶ Qualiter homo se perfecte odiat vt deum perfecte diligat. ca .vi.

Q Uoniā ad dilectionē dei habēdam ipedit dilectio sui, ⁊ quāto vna intēditur altera remittitur. Ideo vt pfecte possumus deū diligere debemus nos pfecte odire. Tunc aūt perfecte te odis cū appetis ab hoibus pleno corde ɔculcari vilissimum reputari flagellari deiici ⁊ quasi ad nichiluz redigi. ⁊ hec oia reputas eē pauca. In tuis iiurus delectari ⁊ in tuis tribulationibꝰ consolari. et nō solū vis tibi hec ab oibus inferri sꝫ etiā cupis eos credere te istis iiuriis ⁊ tribulationibꝰ eē dignū. Hoc dico ideo qꝛ multi oppetūt sustinere aduersa vt in eoꝝ tollerātia ab hoibus ɔmēdentur. Tales aūt nō se odiūt, sꝫ. diligūt ⁊ mercedē suā ꝓchdolor iā recipiūt in hoc mūdo. Tunc etiā pfecte te odis qñ non solū vis ab hoibus ɔculcari sed etiā teipm tm abhorres vt vix teipꝫ valeas tolerare. ⁊ es tibi abhomiabilis nimis. ⁊ velles etiā a creaturis irrationabilibꝰ ⁊ insensibilibꝰ ipugnari. Et cū aliquid ꝓpter tuā necessitatē licet nō contra deū delectabile tm aut nō afflictiuū recipis contra temetipsuz turbaris solū deū queris ⁊ oia renuis extra ipsum Ad hoc donū pmaximū peruenire valebis si consideter ⁊ ex corde sepe petieris hoc a deo. Et parte tn tua possunt eē aliqua inductiua ⁊ dispositia ad donum istud. Primo ɔsiderare debes qꝫ natus es in peccato ⁊ ex quo ab illo lauacro regeneratꝰ es et purgatus ⁊ lotus postqꝫ vsum liberi arbitrij habuisti vsqꝫ ad hanc horā quasi ɔtinue imemor ablutionis patrie que diriuauit a latere christi iesu es

diuinā non timēs nec reuerens maiestatē in cuius p̄sentia existebas temetip̄m offenderis plus q̄ aliquis crudelissim⁹ inimicus. Quō si hec cogitaueris te non odibis. Et quid odimus nisi mala cōtraria et nociua. et quid peius q̄ se opponere summo bono Quid contrarius q̄ sanguinis xp̄i euomere medicinā. Quid est nociuius q̄ sue ale occisio: et tu tibi talis fuisti etiā plus q̄ valeas cogitare. Debes etiā cogitare q̄ quāto ab extrīsecis āplius molestaris tanto magis tibi p̄cluditur via ne vagaris p deuia et affectum āplifices creature. sed vt in solo deo altissimo requiescas. Quis ergo nō odibit illius aptionē clausure vnde potest exire a deo. Certe tunc aperitur cū propria tribulatio non amatur sed ab animo effugatur potius volēdo requiescere in stercore q̄ in deo. Cogita ergo q̄ soli deo debetur reuerētia et honor et ipse in se et in suis creaturis solus est diligēdus. Et ideo si vere deū diligis debes te honorari et diligi ab oībus abhorrere. Quomō nō abhorreo michi attribui qd̄ est dei. imo oppositum potius affectabo ne si medium tenere vellē incurrerē extremū. O q̄ vtiles sunt iste afflictiões extrinsece. Certe per ipsas ad cognitionē miserie nostre deuenim⁹ et per hanc cognitionē nostri peruenim⁹ ad cognitionē dei. Nam q̄to quis magis est sue vilitatis cognitor: tanto magis est diuine maiestatis inspector. Quid ergo vtilius q̄ p hoc humiliari et ad celestia exaltari. Quis ergo renuet se odire et ab omnibus cōculcari. Certe nescio nisi stultus. Si ergo times o homo que ab hominibus inferuntur: quanto magis timere deberes que a deo infliguntur. Sed si illa times certissime tu ista

diliges ⁊ amabis. Nam iste afflictiões sunt vie ad
patriā ⁊ materia magni boni. Cōsolatiões vero sunt
vie ad penas ⁊ materia magni casus. Iste scȝ con-
solationes aīam interficiūt ⁊ deturpant. Hec aūt
aīam lauāt a maculis ⁊ purgāt a scoria peccatorū
vt sic dealbata; ⁊ mūdata videat deū suuȝ. O deus
quis non appetit hoc habere nisi q̄ non appetit te
videre aut qui nō appetit euolare. Et quō ꝓbabit
aliqs esse verus tuus amicus nisi q̄ pro te aduersa
voluerit sustinere. Nūquid vera amicitia ꝓbatur
in cōsolationibꝰ ⁊ honoribꝰ huius mūdi. Certe si
sic pauci inueniunt mali: qꝛ pauci sunt et vix aliqui
qui nō appetāt ꝯsolari. Sȝ certe illi filiū tui cōcer-
nūtur quos corrigere nō desinis. Nam semꝑ cum
talibꝰ ꝯmoraris. nō ergo hoc renuat sȝ diligat nisi
q̄ modo vult tanq̄ specialis amicus imo tanq̄ ca-
rissimus filius cuȝ dn̄o habitare. Et hec nos semꝑ
stimulāt ⁊ faciūt currere ad maiora. Faciūtq̄ con-
scēdere ad mōtana ⁊ ad celestia contēplanda. Hec
sunt certe q̄ ceteris patiētibus mēbris cōpati in-
struūt. Quō enī proximo iniurias passiones ei dāna
patiēti ꝯpatiar q̄ ea nunq̄ ꝓbaui. Proptea dicit
apostolꝰ ad hebreos. Non enī habemus pontificē
qui nō possit ꝯpati infirmitatibꝰ nostris. Et hoc ē
qꝛ in suo corpore fuit eas expertus sicut ibidē innuit
Et nunc aliis nō ꝯpatimur quō cum illo conregna
bimus. aut si mēbra mortua et insensibilia sumus
q̄d restat nisi vt de corpore excidamur. Aut dicito
michi quō tuo capiti xp̄o pro te mortuo scies com
pati qui nō pateris aut si nō ꝯpateris quō poteris
sibi cōformari. Sȝ certe si nichil aliud te moneret
hoc solū deberet te facere auiduȝ passionū. Quis

peius aut magis mortiferũ aut pestiferũ q̃ passio nibus xp̄i non ꝯpati aut tanti bñficiũ ingratus exi stere. Aut q̄d fructuosius aut suauius q̃ illius pas sionis ex corde ꝯpassionẽ plenam gerere. q̄ꝺ bene nullus pōt facere nisi qui iniurias passus vel exp̄tꝰ est. Aut dic michi q̄d nobilius est q̃ assimilari filio dei? Quō si nunc ei dissimiles fuerimꝰ per cōsola tiones ⁊ honores erimus sibi confratres in regno dei. minime. Quid enī abhominabilius q̃ videre ꝓ me vilissimo stercore dei filiū in assumpta huma nitate iniurias ⁊ opprobria sustinere mortē turpis simā ⁊ grauissimā tollerare. ⁊ ego velis ab hoibus honorari ⁊ delicijs affluere. O hō stercus ⁊ plusq̃ stercus pro iniuria quā sibi feceras ipse semetip̄m ad talia iudicauit ipse sc3 actor ⁊ iudex super se re flexit iudiciū amarissimū ⁊ tu adhuc corā eo q̄ sibi iniuriaris vis ptransire immunis. saltē coram oculis sicq̃ pro te afflicti pretendo merorē ⁊ corde te offer ad cōsimilia patiēda. ⁊ certe nō dubites q̃ ex quo est sufficiēter punitus si hoc iterū sustinere volue ris ⁊ toto appetieris corde non sustinebis hoc. q2 nō vult vt pro eadem iniuriabis passio inferatur. Sed q̄ꝺ credis iniurias esse in honorē conuertet ⁊ q̄ꝺ credis tribulationē esse in cōsolationibus mu tari videbis ⁊ vbi credis esse dānum reperies fur tum multū. Et quāto iniuria maior tanto honora bilior eris. et quanto tribulatio ⁊ afflictio intēsior tanto magis ꝯsolaberis. ⁊ si oia propter ip̄m ami seris certe ip̄m q̄ est oia possidebis Si aūt honorē appetieris deprimeris. si cōsolationes tribuaberis si tēporalia pauper eris Qui enī aliud preter deū appetierit se affliget imo etia3 si se idebite dilexit

se occidet Si aūt se odiēs deū dilexerit ipm plena rie possidebit. Aū qui deū diligit ipm tunc hz deū ita ꝗ si solū deum dilexit ipm plenarie possidebit. Aū ꝗto pfectius deū diligit tāto pfectius ipm hz O stultissimi hōies quō hic oculos vestros non ponitis si vultis vos et oīa abhorrere. Certe cū vide ritis vos possidere creatorē omniū et mens vr̄a in ipso quieta fuerit oīa mundanā vanitatē reputabitis ⁊ corpora vr̄a dū adhuc sunt mortalia tanꝗ stercora erūt vobis abhoīabilia ⁊ sicut q̄ auferret stercus vel aliqd abhoīabile ab oculis vr̄is sic qui vos vsqꝫ ad mortē affligeret. Et sicut q̄ detestaret qd abhoīaremini gauderet| sic qui vos detestādo iniurias ⁊ opprobria vobis dicerint et fecerint exultabitis. Nam nichil poterit vobis euenire adusi qꝛ 9solationes ⁊ honores nō poterunt vos decipē eo ꝙ de ipsis nō curatis sed eoruꝫ contrariū appetitis. Aduersitates etiā non poterūt vos decipere qꝛ ipsas affectatis. imo ꝗto maior erit tribulatio tanto maior erit consolatio. qꝛ magis in hoc casu adīplebitur desideriū vestrum. Non certe sic deberet esse. quis enī non deberet gaudere si separaretur a vanitate ⁊ coniūgeretur veritati. Nonne hec oīa sunt vanitas. Et quid ē veritas: nichil nisi deus. Et ideo oīa preter deū aut que in ipsum tendunt abhorrēda sunt. Si enī sic esses o homo: ꝙ in solo deo velles affici et suum si t:res honorē ⁊ tevt dictum estīnō diligeres sed odires. ⁊ ab aliis appeteres cōculcari viā dyabolo obstrueres vel obstruxisses vt ad te penit⁹ intrare nō posset. In hoc enī concordāt doctores ꝙ ois malicie causa est timor vel amor. imo etiā causa ipsius timoris ē amor sui

Quō ergo:ex timoꝛe peccare poteris q̄ te deside-rabis affligi ꝛ contēni et ab hoībus cōculcari. Et quō amoꝛe tui peccare poteris qui te pfecte odis ꝛ creatoꝛē tuū diligis. Hec certe si habueris a fe-ciditate separaberis ꝛ ad perfectā innocētiam et sanctitatis cōsummationē ptinges et qui aliquādo fuisti seruus dyaboli eris pmaximus in regno dei. Quid ergo assequi ista tardas? quare negligimus hanc mentis pfectionē habere. Nunquid hoc donū excellētissimū negabit nobis deus si ab ipso illud postulare voluerimꝰ. Certe nō. de hoc te certifico sicut possum. imo libētissime hoc tibi dabit. Nam dico ꝙ tibi dabit pati:q2 nō oībus concedit hoc:sꝫ tribuet tibi velle pati. ꝛ forte si dignus fueris etiā istud dabit tibi. Et si dicis. nō possum tm̄ laboꝛare vt ad tantā sanctitatē venirē vt solūꝫ deū diligerē ꝛ me super oīa abhoꝛrerē ꝛ ab alūs vilipēdi appe terem. Et ego dico tibi ꝙ ab hoc non requirit̄ iste laboꝛ extrinsecus aut coꝛpoꝛis valitudo sꝫ potius sollicitudo coꝛdis ꝛ coꝛpoꝛis quies laboꝛ coꝛdis ꝛ quies mentis. Non requiritur dico multis laboꝛ extrinsecus. q2 per illum destrueretur vel distrahe retur homo interioꝛ. Laboꝛ tamē pietatis ꝛ humi litatis ad hoc ꝛ ad omnia vtilis est. dum tm̄ quietē mentis homo custodiat. Nec requiritur valitudo coꝛpoꝛis:q2 repugnat valitudini spiritus. Requi ritur autem laboꝛ coꝛdis in surgēdo ꝛ totaliter se euellendo ab istis infimis ꝛ ad celestia ascēdendo. et dum ascenderis requirit̄ quies mentis. Multū enim abhoꝛret deus cum quis eum degustat:ꝛ ibi non quiescit sed potius tanꝗ deus non esset ei suf ficiens redit ad amplexanda stercoꝛa. Et ipse sic

inquinatus iterũ vult dñm amplexari. sed hoc vni rustico facere non auderes. Ergo ipsum deũ plus omni rustico vilipẽdimus. ⁊ nichilominꝰ volumus ꝙ in oĩbus satisfaciat voluntati nostre sed nõ est ita Sed si ĩpetrare volueris sine repulsa hoc tam precellẽs donum ꝙ̃ alia ad ipm reuerẽter confcẽdas. ibiq; quiescas ⁊ sollicite roga eũ vt amplius nõ te ꝑmittat redire ad vomitũ. Et si sic feceris non dubito ꝙ ab illo splẽdore eterno illuminatꝰ tuas miserias recognosces. ⁊ super oĩa te odibis: diuinaꝫ expertis bonitatẽ. ⁊ oĩa tanꝙ̃ stercora reputa͠bis ⁊ coniũgeris amoris vinculo soli deo. Qđ ipse nobis concedat qui est bñdictus in scl'a. Amen.

¶ Qualit' homo. debet in omni actione frui contemplatione. ca. vij.

Si homo bene ĩebriatus amore sui creatoris esset nichil in oĩbus requireret nisi quõ suo creatori posset diligẽtius ⁊ ꝑfectius deseruire et propriã penitus ꝙ̃tum posset volũtatẽ abscindẽs solũ que magis crederet deo placere cum impetu animi assequi conaretur. et sic in oĩbus ⁊ ꝑ omnia non q̃ sua sunt quereret sed q̃ iesu christi vbiũ͠ ĩce retur quodãmodo sui solius memor dei. Hic talis ⁊ tantus pre feruore ⁊ amoris magnitudine vel imẽsitate nõ multũ vt credo distigueret inter gradum ⁊ gradũ vitam ⁊ vitã statũ ⁊ statum ꝑsonam ⁊ personã tempus ⁊ tẽpus locum ⁊ locũ. sꝫ q̃cunq; modo ⁊ quacũq; hora discernere posset q̃d ãplius suo creatori placeret statim ꝑficere conaret' toto animi affectu tendẽs in deũ. Quanto eni creature ad deũ minus reducũtur tanto sibi vel sese mutuo ãplius vniũtur. Omnino ergo ꝯmunicãs. i. ad vnũ

cōmune oīa reducēs qḋ facit quis cū nichil reqrit in oībus nisi honorificētiam dei ad quā facta sunt oīa ⁊ ad hoc vniuersa ordinata. et in vno creatore cōiungēs qḋ verū est cū vniuersa in deo collocat ⁊ solū deum in oībus intuetur oīa cōmunicans ⁊ in vno creatore ꝯiungēs. ⁊ nichil in oībus nisi deum videret semꝑ suspirās semper āhelans ⁊ ad seruiēdum deo suo in oībus totus accēsus totus ignit⁹ non ꝯsideraret qḋ sibi suauius qḋ dulcius eēt. sed in oībus quid deo suo amabili⁹. O felix talis qui cū actiua contēplatiuā haberet. qꝛ sic dn̄o suo ministraret. vt martha vt tamē a pedibus dn̄i non descēderet cū maria. sic se āgelicis spiritib⁹ niteret conformare. qui nobis ministrādo a diuina contēplatione nō vacant. Quid eni est hoc scꝫ dn̄o ministrare aliud nisi cū ministrat sano cum visitat infirmum vel seruit infirmo. semꝑ in eis dn̄um intueri ⁊ frui deo in proximo. Assistēdo seruit manū porrigit proximū ⁊ cor ad deū. Proximo seruit non vt homini sed vt in hoīe deo. Totū semꝑ refert ad iesum qui dicit. Quod vni ex minimis meis fecistis michi fecistis. Et ideo cum in lecto videt proximū infirmū sibi videtur ꝙ videat christū suum. ac per hoc nichil sibi difficile nichil sibi abhominabile nichil ignominiosum estimat facere ꝓ infirmis ac ꝓ aliis desolatis. sed oīa dulcia omīa suauia oīa amabilia iudicabit. cū sic in proximo ministrat christo Credo sine ꝑiudicio: ꝙ qui sic vt dictū est feruēter ⁊ diligēter christo in ꝓximo ministraret pure propter xp̄m tendēs in christū ꝙ plus mereret et virtuosius moreret ⁊ a deo āplius approbaretur ꝙ̄ si ꝓprio corpori christi ministraret. ⁊ hoc ii patere ꝑt.

Unus eni pessimus hō si videret christū eē in vno lecto ꝛ bene cognosceret eū et nō est dubiū ꝙ sibi ferueter ꝛ diligēter ministraret: sed sibi id est xpo in proximo cū tanto feruore ꝛ diligētia ministrare nō posset nisi perfect⁹ vt credo. imo vt ita loquar et plusꝙ perfectus. ꝛ ideo cū toto animi conamie hanc gratiā habere conemur. Quis de cetero abhorrebit leprosum declinabit infirmū negliget de solatū cum in eis intuemur christū ꝛ plus ibi possumus mereri ꝛ deo placere. vt ꝓbatū est ꝙ si etiā ministraremus ipsi christo. Indicabo tibi sponsa quem diligit anima tua. Certe in infirmaria iacet ibi angustiatur ibi dolore grauatur vel torquetur Curre ꝛ similia ministra. sibiqꝫ cōpatere infirmēti Cur instas sponsa cotidie vt sponsi oculo ocularis Accede ad leprosum ꝛ osculare eum quia ibi iacet Cur sponsa misera pre sponsi amore languere te dicis et ipsuȝ cotidie nudum discalciatū ꝛ afflictū ante te vides transire: ꝛ negligis et etiā non cōpateris ei. Et si non possumus fratres omnibus prestare obsequia: qꝛ multi sunt indigentes saltē omnibus compassionē donemus ꝛ in omnibus consideremus christum. Credo firmiter ꝙ si christum neglexerimus in sceno vel in terra ꝙ ipsum nō habemus in celo. Audi quid ipse dicit. Infirmus erā ꝛ non visitasti me ꝛc̄. Ite maledicti in ignē eternū Et bene nostis ꝙ nō sunt hec verba mea sed ineffabilis veritatis. Timeamus ergo fratres hanc sententiam qui totiens neglexim⁹ eum. Non interrogemus eum de cetero nec dicamus ei vbi iaces vbi cubas in meridie. quia iam nouimus locum. Simus enim eum in infirmaria iacere. non autem

restat nisi prestare obsequiū. Audite obsecro con silium meū: ⁊ non aspiciatis ad factū meum. quid enim vult vt dixi cum actiua contēplatiuam vitā habere vt suum dominū in omnibus contēpletur. Uidetur michi ꝙ hec via sit breuis ⁊ bona videlꝫ vt se totum recolligēs intret ad cor suū: ⁊ intima cordis ingrediens se resoluat in deū vt nichil nec videat nec sentiat nisi deum. et tunc aliquo modo sic deificatus ⁊ trāsformatus in deū ad quodcūꝙ se vertet nichil nisi deum considerabit. ⁊ quid ope ris faciat nō homini sꝫ soli deo facere existimabit. Et dum hanc formā habebit vel tenebit in oībus deum videbit ⁊ in labore actiuo contēplatiua fru etur. Et si contingat immo quia continget ab hac nobili forma discedere ad ipsā statim nitatur hō redire. ⁊ hoc totiens faciat ꝙ quasi in habitum du cat. et hoc magis honore ⁊ diuina largitate ꝙ ali qua industria impetrare se credat. et si hec omnia nimis difficilia tibi videtur saltem ad hoc conare vt semper ⁊ in omnib⁹ queras facere: qđ sit magis honorificum deo conforme christo vtile tibi ⁊ p͡xi mo afflictiuū ⁊ ignominiosum corpori propꝛio. Quod nobis cōcedat qui est benedictus in secula seculorum. Amen.

¶ Quoddam delectabile ⁊ allectiuum.

Capitulum octauum.

Anima mea liquefacta est vt dilectus locu tus est ⁊c̄. O mira ⁊ inestimabilis virtus a moris. deum inclinat ad terram. mētem eleuat ad patriam. et deum ⁊ animam vel hominē simul con glutinat. ad gloriam deum facit hominē ⁊ hominē facit deū temporalē facit eternū īmortale occidit

mortale imortale facit. et ymū excelsum cōstituit: inimicū facit amicū. seruum facit filiū. et homiabile facit gloriosum. frigida facit ignea. obscura facit clara. dura facit liquida. nā aīa mea liquefacta est. O verbū admirabile. o verbum nimū delectabile. Ego vilissim⁹ et nequissimus seruus tuus dñe deus meus qui etiā nō sum dignus aliqua tua creatura vocari nec esse quō sum tibi tante caritatis vinculo colligat⁹ vt ad verbū tuum pre amore fueri lique factus. O ardor amoris qui intima mētis in deū infundis. Nam adamātina erat aīa mea et eius intima nimiū solidata. nunc amore liquescit nūc extra se exit. et in deū tota inter se diffundit propriū locū reliquit et in deū currit obsorbet a deo et obliuiscitur sui. O amor qd tibi tribuā qui me fecisti diuinū. Viuo ego iam nō ego: viuit aūt in me xps. Inenarrabilis ē virt⁹ tua. o amor qui lutū in deū trāsfiguras. Quid ḡ te potētius qd dulcius quid iocundius quid et nobilius obsecro. Bone amor q terrena ponis in celum deficio tui memor et facio me vniri dilecto. O felix amor q nos facis langui dos sponsi nostri āpleximus sustētari. O desidera bilis amor qui sūmis delicijs reples egētes. Sed si liqfacta es ad verbū eius. o amica mea quō sustines āplexus eius. quō non es cōsumpta ad oscula eius. Si liquefacta es ad affatū eius quō nō es absorpta cū intras p vulnera et pervenis ad cor eius Sed o mira dulcedo et mira iocūditas vt qd nō me remur noiare possumus masticare. nō mereor esse ancilla et facta sum in delicijs carissima. Quis sufficit tanti amoris etiā scintillā modicā intueri. qd est hoc? nescio capere, nequeo inquid sz obstupesco

admiratione·iocūdioꝛ delectatione·inebꝛioꝛ exultatione. Sꝫ quid merui q̄d feci vt tanta michi bn̄ficia exhiberis. Te ꝑsecutus sum ⁊ in te collocatꝰ sum. tuā faciē conspui/⁊ tu oscula michi tribuisti. te vulneraui gladio et tu me a morte liberasti. Te repleui doloꝛe ⁊ tu me gaudio ⁊ ꝯsolatiōe. Occidi te deū meū ⁊ michi te felicē vitā tribuisti. O mira mutatio dextre tue. nō ergo mirū si ad ꝟbum tuū liquescit coꝛ meum. imo de cetero totus accedā ⁊ totaliter liquefiā vt in te totaliꝰ sim effusus nichil p̄ter te videā: nec in aliud cogita dicta vel facta trāseant vllo modo. imo mirū videtur quomō non sumus sic intenti ad te ꝙ ignoꝛamus oīa p̄ter te Si enī habemus te quid āplius volumus. In te ꝫ dulcissime dn̄e iesu quiescat mēs nostra: ⁊ a te nec ad modicum separetur. Stultissimū quidē est tam nobilissimū ⁊ iocundissimū locū exire. Quomodo audemus nisi dulcissimū spōsum inspicere ne subtrahatur a nobis. Quid queso nos mouet aliud intueri. Nonne frena sunt stercoꝛa ⁊ hoc est summū bonū: Quomodo oīa non desipiūt ⁊ despiciuntur. quō omnia nō fetent ad p̄sentiā tanti boni. O.o. stultitia hominū impioꝛum redite p̄uaricatoꝛes ad coꝛ. In vobis est regnum dei ⁊ vos pro sanie fetidissima insanitis ⁊ dyabolicā seruitutē subitis. In vobis est certe deus noster cōuertimini super eum ⁊ fruamini ipso. Et quē p̄ius contēsistis nūc ⁊ de cetero contēti sitis. et hec sit poꝛtio vestra. Q̄d nobis concedat q̄ viuit ⁊ regnat. Amen.

¶ Ꝙ sit homo bene oꝛdinatus in cogitatione locutione ⁊ operatione ca. ix.

SEruus dei nunq̃ deberet nec aliud nec aliẽ
cogitare loqui ꝛ operari q̃ si deum facie ad
faciẽ videret. Nec enĩ dubiũ est ꝙ sic ẽ nobis pñs
deus ⁊ sic nos videt sicut si essemus in celo empi=
reo in sede beate virginis q̃uis non sic insinuat hic
sicut ibi. Et ideo q̃uis cum non videamus ex quo
scimus eũ esse iuxta nos ⁊ etiã in ĩtimis cordis no
stri nõ propter hoc debemus plus vel minus vel
aliter loqui aut facere q̃ si semꝑ videremus eum.
Tantũ enim timeret seruus iperatoris si sciret ꝙ
iperator esset iuxta eum ⁊ videret eũ et ipse impe
ratorẽ videre nequiret: q̃tum timeret si iperatorẽ
videret. imo forsitan magis. Nullus enĩ seruus ẽ
qui nõ timeat proprie ꝙ videatur a dño suo. Unde
si sciret seruus ꝓ certo ꝙ dñs suus nõ posset eum
videre nec etiã scire posset quid seruus faceret nõ
timeret tunc dñm vt credo. Sed si sciret se videri
a dño ⁊ dominũ tamẽ videre nõ posset tunc multũ
timeret. Quãto ergo magis dñz nostrũ timebim⁹
qꝛ nobiscũ ⁊ in nobis est et oĩa intuetur debemus
semꝑ moueri timore reuerẽtia deuotione amore et
erubescẽtia peccatorũ. Mirum ẽ certe quomodo
tam modica scintilla sicut est cor meũ nõ absorbet
totaliter ab immẽsa bonitate diuina ⁊ quõ seruus
dei amore domini sui nõ semper iebriatus incedit
Hoc credo fieri si illi bonitati imense vellet appli
care cor suum. Unde de hoc nõ dubitet aliquis ꝙ
q̃tomagis illi bonitati diuine vellet applicare cor
suũ: tanto melior et ꝑfectior esset. ⁊ qui in summo
bono cor applicare posset vt penitus oblitus oim
preter ipm toto animi conamine in ipsum intẽde
ret ibiq̨ quiesceret nõ statim a tãto bono resiliẽs

tunc credo q̄ absorptus dulcedine cōsummaretur in statu. Tunc eni inter ꝯsolationes ꝛ tribulatōes vituperia ꝛ honores blandimēta ꝛ opprobria inseparabilis pertrāsiret nichil sitiens nisi deum suū ꝛ solū eius affectās honorē. Tunc ꝯprehēsor dici posset potius q̄ viator. beatus nō miser. angelus nō homo. nō peccator sed sanctus. Et si adhoc pertingere cupis o homo hanc breuē regulam tene. Quicūq̄ vult eē ꝯsummatus in statu debet de sua virtute totaliter desperare ꝛ plenarie se cōuertēs ꝛ cōmittēs in manib⁹ pietatis immēse toto corde confidat de ipsa. nichilꝗ q̄tum in se est omittens de contingētibus fideliter agat q̄cquid potest pertinere ad sui ptinere honorē. Sed ꝛ hoc in prefata regula scriptū est donū dei permaximū. Et q̄squis hoc habuerit nō a se sed a deo fideliter habuisse recognoscat sciens pro certo q̄ ad hoc per se est impossibilis: sed pronus potius ad digna tormenta mortis eterne. A qua morte nos custodiat ille qui est benedictus in secula seculo℞. Amen

¶ De ordinatione ad proximū ca. x.

De primo ac cipe hanc doctrinā. Anūq̄ eq̄ hoiem de mūdo reputa teipm. ꝛ si hoc bene feceris ꝛ in corde tuo bene ipressēris nō est dubiū quin bonū suum sicut tuuz diliges et q̄d ad salutē suam spectare videris sicut pro te sollicite procurabis orone exhortatione ꝛ auxilio ꝛ quocūq̄ mō poteris. Et cum ipm videris bona dicere vel facē repleberis gaudio sicut si tu diceres vel faceres. Si aūt sciueris ipsum eē in peccato aut in aliquo speciali vel spirituali delicto vel defectu nimium cōdolebis ꝛ ipm prout poteris a malo reuocabis

et induces ad bonū. De miseriis autē corporis sic
9 patieris sibi ac si illas in ꝓprio corpore haberes
et sic libenter ac diligēter seruies ei sicut faceres
tibi. ⁊ etiam qꝛ te debes odire. illum aūt diligere.
Et ideo si te offenderit dicto vel facto nō plus cu-
rabis ꝙ si tuipse hoc fecisses vel dixisses. ⁊ eo am-
plius tibi placebit. qꝛ ibi ē maior merēdi materia.
Et si q̄d feceris boni vel dixeris nō plus eleuaberis
ꝙ si alius fecisset vel dixisset. ⁊ si aliquē defectum
nō culpabilē feceris corā eis nō plus curabis ꝙ si
in priuato vbi nullus vidisset fecisses. Inde etiam
sequit̄ ꝙ si vnūquēqꝫ reputaueris teipsuꝫ ꝙ nullū
specialē habebis. ⁊ qꝛ omnes tibi singulares erūt
nullū plus altero diliges nisi ꝙtum noueris ipsuꝫ
meliorē esse non qꝛ tibi plus familiaris vel notus
Nec etiā circa quātumcūqꝫ bonū debemus affici
sꝫ solūmodo circa deū siue in se absolute siue etiaꝫ
inquantū illi vel isti tāta dona largitur. Possumꝰ
tamē plus orare ꝓ illis quibus sumus magis obli
gati. nec tñ ic orandum est pro illis vt alios dimit
tamus. Hoc autē solum appropriabis tibi scꝫ tuā
culpā ⁊ defectus tuos et ꝙ te viliorē oībus repu-
tes ⁊ nō soluꝫ tua sed etiā aliena pctā reputes esse
tua et pro ipsis veniā postulabis sicut ⁊ pro tuis.
Et si dicas quō possum oēs hoīes estimare meliꝰꝫ
Hoc te docet facere ꝑfecta caritas q̄ te eis coniū-
gens vnū cum eis facit. Hoc tñ clarius intuetur ⁊
ad hoc faciēdū facilius mouetur qui cor suū in ho-
norē dei totalit̄ radicauit nichil aliud nec in se nec
in aliis querēs. Unde hec est via optima ꝙ q̄ vult
deum ⁊ proximū diligere solū dei honorē sitiat et
cū magna auiditate querat nichil aliud intēdens

in oibus. Quod nobis ꝯcedat deus eternus. amē.
¶ Qualiter zelātoꝛ animaꝝ se oꝛdinare ⁊ habere
debet. ca. xi.

Sic debet esse modus ⁊ forma pꝛeparandi et
disponēdi vt possit quis fructificare in pꝛo-
ximo sine sui detrimēto. qꝛ contigit aut cōtingere
aliqñ potest ꝙ in pꝛocurāda aliarū salutē pꝛopꝛia
negligit imo pꝛopꝛia suffocat. Cum ergo vis pꝛo
pꝛoximo oꝛare ei ꝑdicare lectionē legere vel eius
cōfessionē audire aut aliqua talia facere. Pꝛimo
faciē mentis ad eternū lumen conuerte ⁊ ad eius
splēdoꝛē. Confoꝛtare spiritu vt nō pꝛeualeat caro
Abstine ab exterioꝛi hoie q̃tum potes vt soluꝫ sis
interioꝛ ad interioꝛa cōuersus. Tunc eundē inte-
rioꝛē hoiem in pꝛoximo cōsidera de eius interioꝛi
nisi in q̃tum ad interioꝛē oꝛdinat non curās Tunc
interioꝛ tuus hō ad interioꝛē pꝛoximi cōuertatur.
et vtriusqꝫ exterioꝛ in supꝛadictis actibus tanq̃ va
nitas negligat ne ꝓ exterioꝛi interioꝛ advana tra
hatur. Ipm ergo exterioꝛē pꝛoximi hominē tanq̃
sacculuꝫ stercoꝝ relinquēs considera interioꝛē ad
ymaginē dei factū sanguine xp̄i redēptum locum
spūs sancti. habitaculū chꝛisti dei virtutis ⁊ sapiē
tie sedem. ⁊ ad eternā beatitudinē possibilē. Tunc
honoꝛis dñi tui sitibūdus igemisse ⁊ ploꝛa. qꝛ ei⁹
ymaginē vides denigrari. pꝛeciosissimū sanguinē
ꝯculcari. spūs sancti habitaculū pollui. spōsaꝫ xp̄i
pꝛostitui. eius sedē deiici. ⁊ totā suā beatitudinē ꝑ
vilissimis stercoꝛib⁹ contēni. Mirū certe videtur
quō iusti oculi possunt a ploꝛatu cessare videntes
tantā vesaniā in ꝓximo. imo etiā fuisse aliqñ in se/
ipso ⁊ tantā iniuriā deo suo fieri. Quis michi q̄so

sabit vt cū mardocheo indutus sacco ꝓ tanta populi nece nō imminēte vt illa iudeoꝝ. sed iā facta cotidie plorē. immo cōtinue vsq ad fores palacij vlulando incedēs. Si eni ille pro corporali morte iudeoꝝ tantū dolorē ꝛ tristiciā propter nimiā plenitudinē caritatis pub ice pretēdebat. quomodo ego miser lachrimis impono quietē qui infinitam stragē video animaꝝ ꝛ deū meū pro nichilo reputari. Animeꝫ his aiā viri iusti ꝛ dei sui contēptum non sustinens animarū mortē abhorrens conetur modis omnibus quibus potest animas a peccatis liberare. Quomodo potest dicere se deū diligere ꝛ eius amorem appetere: qui eius ymaginē videt iacere in sterquilinio ꝛ non curat. Aut quomodo si cogitat ꝙ filius dei pro aiabus redimēdis mortuus est quō ꝛ ipse pro aiabus mori non cupit. Et maxime cū videt christi sanguinē pedibus cōculcari. quō queso potest hanc sui dn̄i iuriā sustinere quō se totū non fundit in oratione. cotidie clamat in pdicatione. aut proximos instruit lectione. vel eos audit in ꝯfessione vt hūc sui domini sanguinē recolligere possit aīas recolligēdo ꝛ conuertēdo. Quid plura dicam? Credis ne te esse habitaculum spiritus sancti q̄ vides eius templū latrinam fieri ꝛ nō clamas sed dissimulas q̄i solū tuā quietē requiris. absit Quō ergo credis te sponsi amicitiā habere qui eius spōsam ab adulterio nō custodis. aut adulterantē non reprehēdis cum facultas nō desit. aut eam festināter ad sponsum non reducis. Aut quomō poteris eternaliter summo bono frui qō vides adeo contēni vt ꝓ vilissima sanie cōmutetur aut negligaꝫ imo potius blasphemeꝫ. et tā

ab hoc contẽptu negligis animas remouere ⁊ ad eius amorem conuertere. His auditis scindantur obsecro corda nostra: ⁊ nullo modo tantã dei iniuriam patiamur. Fateor vt vos ad animarũ zelum alliciam, in corde meo iacere qđ si certissimus essẽ ꝙ nunꝙ deberẽ perfrui deo meo nichilominus ad honorẽ suum vellẽ libẽtissime pro qualibet anima peccatrice semel mori ita ꝙ tot mortes in presenti sustinerẽ quot sunt in mundo anime peccatrices. vt ipse consequerẽtur gratiã in presenti: ⁊ gloriã in futuro quãto magis si secum deberẽ postmodũ gloriari. Ista carissimi scz diuinus contemptus ⁊ animaꝝ interitus sunt que deberẽt nos inflãmare ad predicationes confessiones orationes et ad bonorum exẽplorum exibitiones. nõ vana gloria. nõ cordis iactantia nõ complacẽtia humana. non alia vtilitas mundana. Solũ ab animabus iesum xpm crucifixũ queramus. Empte sunt enĩ precio magno vt aut preciũ reddant aut in emptione permaneãt. Inebriemus eas sanguine nõ curiositate vt sic dñm nostrũ crucifixũ concupiscãt. Dicat quilibet nostrũ cũ eis Nichil iudicaui me scire inter vos nisi dñm iesum ⁊ hunc crucifixũ. non certe aristotelis vel platonis philosophiã. Illum enĩ reputo hec solum verbũ dicere posse qui nichil e proximo nisi passionẽ xpi requirit ⁊ in quolibet proximo sibi videt ꝙ videat iesum xpm crucifixũ. Vñ signanter dicit inter vos nichil me iudicaui scire ⁊c. Quid dicã? Non solum vestra nõ volo aut vobis placere cupio sed nec etiã vosipsos aut aliqđ aliud cognoscere me iudico sz in oĩbus solũ dñm iesum ⁊ hunc crucifixũ. Et bene dicit non iudicaui. quia si talia

habitualis scīētia sic tñ ad hoc sc; ad xp̄i passionē sum totaliter intētus vt meū iudiciū ad aliud non flectatur. Posset aūt illud verbū aliter ad aīarum consolatinē exponi .i. tantū sum in hac passione in deiū inebriatus vt q̄cquid aliud offeratur michi aūt visui vel gustui seu auditui siue alij sensui ⁊ q̄cquid sit preter istud totū reputo eē nichil. q: iam nō delector. iā nō glorior. iā nō moror nisi in sanguine xp̄i. Ad hunc eni totaliter sum cōuersus. nō sunt oculi mei pleni adulterio sed xp̄i tormēto. nō os meū plenū est detractōne sed xp̄i passione. ⁊ sic de aliis ꝑsequere sensibus. quicūq̄ es q̄ hoc dicē potes q: longe est a me verbū istud. Et si in v̄bis istis nō fuit hec intētio pauli. sit tñ intētio nostra q: non intendo hic intentionē pauli exponere sed nostrā deuotionē excitare. Quod nobis concedat qui est b̄ndictus in secula seculoꝝ. amen.

¶ q̄ aīa debet affici tantū amore christi terrenoꝝ vilitate contempta. ca. xij.

Anima rationalis ad ymaginē diuinā procreata inter deū ⁊ irrationales creaturas media constituta nō ad infima per amorē se deberet inclinare sed solū se erigē ad deū eius inebriatā amore inferioꝝ vilitate contēpta. Et si ad aliquā contingeret se vertere creaturā etiā; equalē vtpote aliū hominū aut angeloꝝstatim deberet oīa ad amorē dilecti referre. solū ad suum spōsum vnicū medullitus ⁊ ꝑpetualiter tendēs nichil īueniēs colūbina sponsa in quo nisi in sponso requiescat pes eius nec etiā appodiet aut adhereat vllo mo do. Nescit castissima spōsa viuere nisi cū sponso. sicut nec piscis nisi in aquā vel infra aquā. ibi vacat vel natat aīā

delicata.ibi delectat.ibi reficitur ienarrabili q̃sua uissimo nutrimẽto. Si quõ exit statim icipit palpitare statimq̃ ad igneũ flumen seu fluuiũ rapidũq̃ redit extra ip̃s oĩa suspicãs morte esse tota liq̃scit ⁊ resoluitur in dilectũ. O amor quid facis. q̃d hoc amore nobilius q̃d vtilius quid suauius. et tamen oẽs aut quasi oẽs neglig̃ũt hunc amorẽ. nunc hic dici potest. Qui manet in caritate in deo manet ⁊ deus in eo. Quod nobis ⁊c.

¶ Descriptio beatitudinis ca. xiij.

Accipe carissime frater sane v̄ba que de beatitudine dicã indignus nõ sic puto eã posse describi: tu tñ corrige. Beatitudo est plena ⁊ intima in deũ resolutio. Beatitudo ẽ summa exultatio de honorificẽtia dei. Beatitudo est castissim⁹ ⁊ eternis ãplexibus sponsi cũ sponsa vel sponse cum sponso matrimonij ꝯsummatio. Beatitudo est dine dulcedinis iebriatio sine fine. Beatitudo ẽ solis iusticie splẽdor eternus. B̄titudo est cũ immẽso desiderio plena refectio. Ad quẽ nos p̄ducat qui viuit ⁊ regnat per eterna secula iesus xp̃s. amen

¶ Oratio deuotissima. ca. xiiij.

O Deus meus. O amor meus. O lux delectabilis O suauissima irradiatio ,o iocũdissima contẽplatio O nutrimẽtum deificum. papulũ suauissimũ. sapidissima degustatio idicibilis refectio O mellifluũ osculũ et ãplexus felicissimus. O indissolubilis coniũctio cordialis. diffusio medullaris trãsformatio. O accẽsio amãtissima. iflãmatio icẽtiua. ebriatio sobriissima. ⁊ liquatio solidissima O sponse meus. O deus meus. O amor meus. O cordis iubilus. O mẽtis ardor O amoris incẽdiũ

O dulcissimũ solatiũ. O verissimũ gaudiũ. intra diu sugo. rub° aiam meã dulcissime caritatis tue trãsfixã in iaculo ⁊ amoris facibus inflãmatã rapidissimis affectionibus tuis ⁊ amore languẽtibus desideriis refice dulcoratã. Amen.

¶ Quedam notabilia. ca. xv.

Si eni aliquis princeps inuitasset aliquẽ pauperem ⁊ vilissimũ hoiem ad cõuiuium habũdans ⁊ delicatũ in quo ois suffic. ẽtia et suauitas reperiri posset: que reperiri posset in aliqua creatura. ⁊ ille vilissimus hõ nausearet super illo nobilissimo cõuiuio ⁊ ad sterco. a potius inhiaret debe ret stultissimus reputari. Sic imo sine cõparatõne magis stultus reputari debet quilibz homo ⁊ precipue sacerdos qui celestibus alimẽtis vescitur si cor suũ istis corruptibilib° applicat. Et sic sap ẽs ⁊ deliciosus hõ fetidissimã famẽ nõ solũ appeteret sed nec etiam videret vel noiare vl' audire noiari abhorret. sic ois vir pfectus ⁊ sacerdos precipue abhorrere deberet quicquid illas internas delicias modo aliquo ipediret aut aliud christi habitaculũ modo aliquo macularet. ẽñ omi custodia deberet custodire cor suuz. O mira cecitas omniũ impioz qui magis eligũt precio aie sue a dyabolo emere vnã fetidissimã consolationẽ ⁊ vilissimã ꝙ summã ⁊ excellẽtissimã consolationẽ a deo gratis habere. Quis eni non putaret stultũ illum ꝗ potius vel et ab vno tabernario vinum corruptũ ⁊ fetidissimuz emere precio oim bonorũ suoz ⁊ se totaliter omni bono ꝑ tã vilissimo potu expoliare: ꝙ ab vno alio dulcissima vina gratis habere ⁊ ex hoc oibus bonis repleri. Hanc stultitiã ⁊ multo maiorẽ adipiet

peccator. Sicut enī stult⁹ reputari deberet ꝛ nūq̄ ad opulētiam pueniret ille mercator qui in casuo mercantiū loca ꝛ tp̄a et modum mercādi notare ꝛ hec etiā referret aliis ꝛ in seipso sepius hec repeteret: ꝛ nunq̄ tñ mercationē bonā vl̄ vtilē faceret sic qui tota die de regno celoꝝ scripta multiplicat et ipsis vacat ꝛ aliis etiam p̄dicatione denunciat. ꝛ tñ nunq̄ aggreditur aliquā operationē bonam. Quid prodest o stultissimi mercatores studere et p̄dicare ꝛ opere nō implere. Sicut sponsa delicata ꝛ nobilis que haberet nobilissimū sponsum ꝛ pulcherrimū ꝛ ia pietissimum ꝛ optimū nō inclinaret ad efficiendum circa aliquē fetidissimū leprosum. Sic ergo multo magis affectus viri pfecti nullo⁹ nō solum separari ſ; nec etiā retardari deberet ab amore dei sui ppter amorē alicui⁹ creati nec vllo mō prout pōt deberet affici circa aliquā creaturā: ſ; poti⁹ deberet abhorrere ꝛ abhoīari sicut supra dicta sponsa predictū leprosum. Quod nobis ꝛc.

¶ Quedā alia notabilia ca. xvi.

Sic pie iuste ꝛ caste debet viuere vnusquisq; ac si sciret proprie ꝛ pro certo se eadē die vel statim migraturū vel moriturū. Unde nō est perfectionis vt credo quod cōmuniter dicunt multi. Si scirē me moriturū infra breue tēpus/ ita bene me prepararē ꝛ tam sancte viuerē. Debet enī perfectus dicere nō sic: sed sic. Si mille milia annorū viuerē ꝛ hoc scirē pro certo: ita studiose tam iuste et sancte ac sollicite volo deo meo seruire ac si hodie deberē de hoc mundo transire. et in hoc filius non mercenarius vel seruus appareret. Sicut enī diligo deum ꝛ ipsi seruio propter se cum ipse eque

bonus sit si multũ vixero sicut si parũ. ita debeo ei fruire ⁊ eũ diligere si multũ vixero sicut si parũ.

¶ Qualiter se debet habere sacerdos cũ ad corpus christi venit. ca. xvij.

Ad missã celebrandã sex cõsidero attẽdenda. Primũ est rõnis discretio respectu veritatis vt scʒ sciat q̃d quis recipere dʒ. Quid qꝛ verũ deũ qui fecit celũ ⁊ terrã. et verũ hominẽ qui ꝓ nobis pepẽdit in ligno. q̃s qꝛ homo nõ bestia nisi ꝑ pctm̃. Vñ pre ceteris repellat a se sacerdos bestialitatẽ peccati. ¶ Scd̃m est mẽtis deuotio aut eleuatio respectu eius sanctitatis. Debet eni sacerdos cõsiderare ꝙ quẽ recepturꝰ est sanctus sanctoꝝ oĩm ẽ et oĩs sanctitatis origo. Et ideo q̃tum potest sctẽ ⁊ deuote accedet ad ip̃m a se expellẽs omnẽ amaritudinẽ peccati ꝑ lachrimaꝝ compũctionẽ ⁊ oẽm ariditatẽ per deuotionis orationẽ ⁊ dulcedinem. ¶ Tertiũ est animi reuerẽtia respectu sanctitatis ⁊ maiestatis vt scʒ ad tam excellentẽ dñm vereat accedere tam vilissima creatura. Si eni ante imperatorem non esset dignus stare hõ infectus putredine: q̃tomagis dñm recipere in sacramẽto altaris idignus est hõ miser. cuius oẽs iusticie sunt sicut pannus mẽstruate. Et si iusticie sunt tales qualia sunt peccata. et quidẽ indignissimꝰ est ad hoc oĩs homo. Consideaet tñ ꝙ maior est dignatio diuina q̃ indignitas nostra. benigitas sua q̃ miseria nr̃a. ¶ Quartuʒ est amor ⁊ desideriũ cordis respectu sue bonitatis ⁊ benignitatis. Unde multũ cauere debet homo ne cuʒ tedio aut cordis tepore ad illõ sacramẽtum accedat in quo cõtinetur summa bonitas ⁊ infinita iocũditaʒ. Vñ mirum videtur quõ

in ista receptione homo nõ liquescit amoris calore
⁊ quomodo nõ absorbetur suauitatis dulcore. Cõ-
sideret ibi sui dñi passionẽ si vult ad eius amorem
accendi, et illius nobilissimi corporis ⁊ sanguinis
cibationẽ si vult desiderių puocari; ⁊ tandẽ refici
prouocatũ. ¶ Quintũ est pro se ⁊ ꝓ aliis affectu-
osa ⁊ humilis deprecatio in sermone respectu sue
clemẽtie. Ab ipso enĩ secure potest petere q̃ dicit.
Petite ⁊ accipietis. querite ⁊ inuenietis. Et ad hoc
credo istud sacramẽtum maxime esse institutũ vt
postuletur venia ⁊ grã impetret in oblatione illi⁹
excellẽtissimi holocausti ¶ Sextũ est totius hoïs
summa diligẽtia respectu sue imense nobilitatis:
siue nobilissime immẽsitatis. Si enĩ cum diligẽtia
magna seruit alicui principi seculari: q̃to maiori
diligẽtia debet sacerdos dño suo ministrare ⁊ cuȝ
omni vigilãtia ptractare illud altissimũ ⁊ dignissi
mum sacramẽtuȝ ac si nichil aliud esset aut nunq̃
aliud facere deberet. Debet eẽ tibi tunc intentio
tota. ꝓlatio sufficiẽs ⁊ distincta vt nichil ibi fit cõ
fusum vel diminutũ. Debet eẽ nichilominꝰ ibi cõ-
trectatio prouida ⁊ discreta ac omni honestate or
nata vt sint oĩa ibi honesta. ⁊ sic oĩa cũ summa dili
gentia ibi operet sacerdos. Ad hoc ꝯsulo cuilibet
sacerdoti vt pre ceteris hoïbus se omni tẽpore ab
his oĩbus que aliquõ cor suum habitaculũ summi
regis sui polluere possunt siue parũ siue multum
tam occasionalit q̃ actualiter elõget se q̃tum põt
Tunc aũt precipue cũ ad missaȝ celebrandã vacat
a cunctis se abstineat q̃tum potest ⁊ se totũ recol-
ligat in seipso. nec sensus nec cogitatio ad aliud
diffundãtur. suam consciẽtiam discutiat diligẽter

⁊ q̃d inuenerit lauãdum lauet abundantia lachri
marum. vadat ad confessorē suum ⁊ extra euomat
omnia venenata. ⁊ imediate peracta penitentia si
tunc facere poterit recolligat semetipsum ad diui
nam maiestatē eleuet mentē suam. diuinam consi
deret magnificētiaꝫ ⁊ ad propriã miseriã se cõuer
tat vt sic videat q̃ magnus est dñs ⁊ q̃ paruus est
seruus. imo q̃ vanus ⁊ inutilis seruus. Intret q̃tuꝫ
potest in deũ et in seipso q̃tum potest ad nichilum
redigatur. ⁊ cum fuerit alterat⁹ ⁊ diuinus effect⁹
vt quasi nichil audiat nichil videat nihilqꜫ sentiat
aliud nisi deũ ⁊ propter deum oĩa putat vanitatē.
Tunc cogitet qualis fuit erga nos dilectio dei no
stri qui sic pro vili re imo pro tã detestabili voluit
vilis ⁊ xp̃mis reputari. et sic vilē sibi vnire natura
⁊ in ea vilissimis ⁊ abhominabilissimis tam seua ⁊
turpia voluit sustinere. Tunc ruminet illã magni/
ficētiam caritatis ⁊ illo inestimabili ardore q̃tum
valet inflãmetur. Et cum ignitus fuerit caritate
circa dilectũ adaperiat viscera pietatis ⁊ sic pro se
vilificato afflicto ⁊ letaliter vulnerato cõpatiatur
intra se oĩa illa vulnera in se transformet ac si ipse
met iam esset letaliter vulnerat⁹. Et vt magis vul
nera xp̃i eius aĩo imprimãtur discurrat per singula
vulnera. ⁊ nunc q̃tum in illo vulnere passus sit me
ditet nunc q̃tum in isto ⁊ q̃tum in illo. Nunc q̃ta
et qualia fuerint ista opprobria nunc etiã quanta
⁊ nũc qualia ⁊ quãta fuer nt illa flagella existimet
diligēter. ⁊ cum sic in ista meditatione fuerit cum
xp̃o crucifixus; q꞉ hoc maxime in isto exigit sacra
mēto tunc cogitet q̃ illã tam nobilē carnē in cruci
s ra imolatã ꝓ nobis dignatus ē donare in cibũ. et

sanguinē eius effusum ꝓ redēptione humani gn̄is de latere suo in potū. ⁊ nūq̄ credas q̄ sāguis ille quē recipim⁹ in altari sit extra corpus eius Sꝫ tā vt effusum ꝓ nobis in passione recipere debemus .i. sub illa intētiōe vt tūc eius dilectionē erga nos mēs nostra ruminet ⁊ cōsideret illius magnificēt ā sacramēti. ⁊ hoc itelligo q̄tum pōt: q̄ vix poterit aliquā inuestigare scintillā tam imense amoris dn̄i nostri iesu xp̄i in hoc magnifico sacramēto. ⁊ cum bn̄ ruminauerit illud magnificū sacramētū ꝫ sẽ ina zoris et iam quedā celesti dulcedine ibutus fuerit humiliter ⁊ reuerēter ad hoc sacramentū accedat et cum omni diligētia nullam prolequutur. addi bitus aliis circūstantiis quas in huius principio capituli pertractaui. Cum autē recipere debuerit aliqua poterit premeditari si placet. vtpote dicat in corde suo. Ad istud tam nobile sacramētum su scipiēdum non sufficerēt mille anni ad preparatio nem condignā. Quātomagis ego miser indignus sum qui cotidie pecco incorrigibilis persenero et impparatus accedo. Quare dn̄e me fecisti vt tibi tam execrandā iniuriam facerē: q̄ te pono in latri nam peccatorū anime mee. etenī non est cloaca tā fetida sicut peccatrix aīa mea. Utinā saltē p hanc imundā aīam meā aliqualis cōpunctionis fluuius pertrāsisset vel decurrisset vt ibi non fuisset tanta peccatorū sanies cōgregata. Dn̄e iesu q̄d est hoc? Nūquid ibi te ponere debeo? Sꝫ in infinitū maior est tua mīa q̄ mea miseria. Et ideo de tua benigni tate solū confidēs te ⁊ presumo sumere. Sic infir mus accedā ad te medicū dulcissimū: vt sic tua me dicina liberet. Quanto enim plus infirmus fuer:

tanto plus te indigeo deus meus. ⁊ in liberatione mea magis apparebit tue immẽsitas pietatis. Ac cedã ergo ad deũ meũ confideñter: qꝛ infinite sunt mie eius ⁊ secũ fruar deliciis beatoꝝ. Ingrediar ergo sponsa ad spõsum secũqꝫ volo inseparabiliter cõmorari. Nolo ãplius alteri adherere vt cũ ipso solo gaudiũ habeã sine fine. Hec ⁊ alia qui dicere voluerit corde dicat nõ ore. qꝛ non credo expedire illic proferre alia ꝙ illa que in canone continẽtur. Et nota ꝙ ſm meuꝫ iudiciũ hec duo ad istud sacra mẽtum efficatiter recipiendũ valẽt scꝫ compassio mortis christi ⁊ vilificatio ⁊ ãnichilatio sui. vt scꝫ ꝙtum potest vilis fiat ⁊ indignus in oculis suis ꝗ recipere debet. Cum aũt sacramẽtum expletũ fue rit cogitet in corde suo ⁊ dicat. Post tam nobilẽ cibũ nolo stercora degustare. ⁊ cuꝫ ipse sit summa iocũditas nolo de cetero affigi circa aliquam crea turã. Si aũt nullam affectionẽ seu refectionẽ spiri tualẽ ibi habuerit: recogitet signũ esse infirmitatꝭ vel mortis. Ignẽ enĩ posuit in sinu ⁊ calorẽ nõ sen tit. et mel posuit in ore ⁊ dulcedinẽ non presensit. Et ideo talis suaꝫ miseriã recognoscat ⁊ mutet in melius vitã suam. Si vero refectionẽ spirituale ibi receperit nõ sibi attribuat sꝫ infinite bonitati maiestatis diuine ꝗ seipsam ad bonos ⁊ ad malos extẽdit. ⁊ dicat in corde suo. In me dñs deus me⁹ mirabilia operaꝛ ad detestationẽ miserie mee ad conuertẽdum meipm ⁊ ad cõuincẽdum beneficiis iniquitatẽ meam magnã. Nam me mortuũ sentire fecit ⁊ vermẽ vilissimũ celestia degustare. Si mihi pctõri talia fecit dñs: quid faciet si correxero vitã meã ⁊ cum toto conamine voluero me in melius ꝑ

mouere celestibus meditationib⁹ dedicare vel oc cupari ⁊ de cetero sibi soli adherere. qd tamē facē recogitet auxilio dn̄i non ppria virtute. ⁊ sicut co gitat si opere adimpleat. Quod nobis concedat qui ē bn̄dictus in secula seculoꝝ. Amen.

¶ Petitio ad excitandū cor in amorē dulcissimi iesu. ca xviii.

O Domine deus meus quō ausus sum te allo qui vilissima creatura. Nam fetidissimus ⁊ horribilissim⁹ sum ⁊ vile stercus: vermisq nequis simus ⁊ vaniss im⁹ homo. Tu aūt es deus deorum rex regū dominus dominātium. omne bone. omne honestū ⁊ pulchruz. omnis vtilitas. oīs amenitas. omnis suauitas. fons splēdoris. fons odoris. fons amoris. fons dulcoris. ⁊ intimus dilectionis am plexus. Et tū me rogas ⁊ ego fugio: de me cs solli citus ⁊ de te nō curo: michi semp seruis et ego te semp offendo. te michi tribuis ⁊ ego te semp con temno. me ergo vanitatē ⁊ nichil diligis. et ego te infinitū ⁊ inenarrabile donum sperno. Fetorē hor rorē mortalē dolorē tibi o beatissime benignissime amātissime sponse ppono plus me allicit creatura q̄ creator. vanitas q̄ eternitas. detestabilissima mi seria q̄ summa felicitas. Plus me inclināt sordes q̄ eleuet pulchritudo. seruit⁹ q̄ magnitudo. ama ritudo q̄ dulcedo. Nam ⁊ meliora sunt vulnera di ligentis q̄ fraudulātis oscula. et tū plus approbo ⁊ affecto fraudulātis vulnera q̄ diligentis oscula. Sed ne reminiscaris dn̄e delicta mea vel parentū meoꝝ: sed pietatis tue viscera ⁊ dolores vulneruz tuorum. Non quod ego sed tu fecisti in me respice non qd ego sed qd tu pro me sustinuisti considera.

Si me vt oñdis diligis cur me reliquis? cur me va
gari pmittis. Me ꝗ amātissimo tene timore refri
ge amore. quieta dulcore. Dulcissime spōse nescio
neq̄ nolo tibi fuire tibi adherē te toto corde imo
vix vna pticula cordis amare. Et hoc in me opari
potes tu scis. hoc de me tu vis ⁊ a me exigis. qꝺ ꝗ
deficiā in bñplacito meo vel tu in tuo. Obsecro vt
non ꝑualeat hō sed deus. Nolo in hac ꝯrietate de
ficere sꝫ me reficere. nō succūbere sꝫ succurrē fessi
nāter. Vidēdo luxuriose me vides ⁊ me nimis imo
me ⁊ tuas creaturas lasciue amādo totā meā sub
stantiā dissipaui. Nunc recognoscēti penuriā ⁊ mi
seriā suā ⁊ famelico appetitu ad paterne mie vis
cera redeunti succurre miserēdo. ⁊ me oculis tue
pietatis agnosce. et dignare michi radiis tue grē
letabūdus occurrere. ⁊ cū amplexibꝰ pacis ꝛ quie
tis oscula largiaris michi. Certe recognosco q in
celū. i. totā curiā celestē ⁊ ecclesiā romanā imo in
omnē creaturā tuam ꝛ corā te ꝯtēnendo peccaui.
imo et tibi soli peccaui ꝛ malū corā te feci. ⁊ certe
nō sum dignus vocari filius tuus. imo nec merce
narius vel etiā seruus tuus aut aliq̄ vilissima crea
tura tua. Sed miserē mei ⁊ dele iniq̄tatē meam vt
iustificeris in sermonibꝰ tuis ꝛ vincas cū iudicaris
ꝫ dicāt aīe mee inimici mei nō est salus ipsi in deo
eius. Obsecro iube vt detur michi pma caritatis
stola. fidei feruētis anulus ⁊ calciamētis eleuātis
⁊ confirmātis spei. ptegātur pedes. i. affectus san
guine veri vituli occisi. inunguet effectꝰ ꝛ reficiat
affectꝰ. Aperias cor meū bone iesu ad tua vulnera
vt q̄tum me diligas recognoscā vt sic ebrius tuo
sanguine totus in te resoluar amore. Intret dolor

tuus in itima mea ꝛ expleꝰoēꝫ amorē meū aƀenū Sum tecū crucifixus mundo et sim mortuꝰ et vita mea abscondita sit solum tecū in deo. O vita vera vita btā vita felix q̄ abscōdita ē ipsi mūdo ꝛ associata ipsi xp̄o in deo cētro suo quietat. Unū ē michi necessariū vnū solū quero. Abscedat ḡ a me fantasmatū multitudo. qꝛ vnus ē dilectus meꝰ. vnus est spōsus meꝰ vnus ē amor meꝰ dn̄s meus iesus xp̄s deus meus. Nichil ḡ michi sapiat. nichil delectet nichil me alliciat nisi dn̄s iesus. Totus sit meus ꝛ totꝰ sim suus ꝛ fiat cor meū vnū cū ipso xp̄o. nichil me iudicās scire nichil amare nichil affectare nisi dn̄m nr̄m iesum xp̄m ꝛ hunc crucifixū. Ergo bone dn̄e iesu recollige me visceribꝰ. refice vberibꝰ. ine bria vulneribꝰ. Euigila ḡ aīa mea ad viscera cōpassionū quibꝰ plorauit sup hierusalē. sup lazarū ꝛ in cruce. imo in illis sꝫ te. ꝛ egrediebat fluuiꝰ de loco voluptat' ad irrigādū paradisuꝫ q̄ est in q̄ttuor capita diuisus. Si eni fluuiꝰ lachrimarū egrediebat de loco voluptatis et omniū deliciaꝝ q̄ntomagis dꝫ egredi de loco oīm spurcitiarū. Ergo bone iesu ꝓ me sūmis delicijs plenꝰ plorasti. Euigila etiā aīa mea ad vba istructionū exhortationū ꝛ ꝓmissionū q̄ habes de vbo vite eterne. euigila etiā ad vba exprobrationis illusionis ꝛ occisionis ad dolores scꝫ passionis ꝛ cōpassionis. Attēdite inqt ꝛ videte si ē dolor sicut dolor meꝰ. imo dn̄e attendā ꝛ videbo si ē amor sicut amor tuus. imo et si ē amor nisi amor tuus. ꝛ iō michil nisi te vel propter te volo amare. Tu dn̄e iesu me iniquū ꝛ pessimū ꝯtēptorē tuū vilissimū fetorē stercoꝝ ꝛ horrorē vermiū tm̄ amasti vt tāta ꝓ me sustinē ꝛ pati dignareris. ꝛ ego te īfinitū

bonū. patrē piissimū. spōsū dulcissimū. oīs pulcri-
tudinis suauitatis ⁊ sanctitatis fontale pricipiū nō
tm̄ diligā vt saltē p te moriar mūdo. imo moriar ⁊
michi vt totus tecū affixus ligno nichil sentiā nisi
te vt ⁊ viuā ego iam nō ego. viuat aūt in me xp̄s.
Quid ḡ retribuā dn̄o pro oībus q̄ retribuit michi
Calicē salutaris accipiā ⁊ nomē domini īuocabo.
Sit ḡ hic calix passiōis ɔtinu⁹ in corpe. salus sup-
abūdātis grē radicet in corde melos diuie laudis
diffundat q̄ si indesinēter in ore. Laudabo eni deū
meū in vita mea psallā deo meo q̄diu fuero. Jocū-
dum sit ei eloquiū meū; ego vo delectabor in dn̄o.
Eleuabor ⁊ oñdam ei faciē mētis et in aurib⁹ eius
ab ore meo resonabit immēsa gratiarū actio ⁊ ma-
gnificētie sue laus. Recedāt ḡ d cetero oīa vetera
de ore meo ⁊ de aīo meo. qr deus sciētiarū dn̄s est.
⁊ ipsi p̄parātur cogitatiōes ⁊ voces. Arcū fortiū
supabor ⁊ induar vtute exultabo. Gaudēs gaudebo
solū dn̄o ⁊ replebit os meū iubilo. ⁊ oīa ossa mea
exultabūt in deo meo. qr me totū offerā saluatori
meo. Quiescet cor meū in dulcedine bonitatis im-
mēse. laudabo excellētiā glie sūme ⁊ sequar vesti-
gia passionis acerbe. Corp⁹ conculcet. cor eleuet.
laude vero repleat os meū vt die ac nocte cotidie
dei mei magnitudie loquat vel cātet Oīa abiiciēs
totus in se sitiēs. nichil p̄ter te sentiēs resoluar in
te ⁊ in te cētraliter quiescā. Abscedat vanitas. ac-
cedat deitas. trāsformet caritas ⁊ fiā tot⁹ diuin⁹.
Aperiat cor meū aperiant cordis vulnera. iūgant
intima. et sim vnū cum xp̄o. Amen.

¶ Explicit scd̄a pars hui⁹ libri q̄ specialr tractat
de his q̄ ad ɔtēplationē dispositiua ⁊ iductiua sūt
et de pfectu contēplationis.

¶ Sequitur tertia pars.

¶ Incipit tertia pars huius libri que specialiter tractat de contēplationis quiete et de his que ad dictam quietē peruenire volētibus peruitilia et necessaria sunt. ¶ Et primo que sunt q̄ inducunt hominem ad contēplationis quietem.

Capitulū primum.

Si ad contēplationis quietē volueris peruenire in te tria studeas radicare ¶ Primū est vt q̄tum tuū conditorem offenderis et a te et ab aliis cotidie offendat recognoscas et de tuis sceleribus ſtime dolēs aliusq̄ tanq̄ tibi ꝯpatiens abundāter si potes cotidie lachrimeris. et hec cogitans magis tristari desideres q̄ gaudere cernens q̄ nō sumus in statu leticie sed meroris. Magnū est enī si deum nostrum sic grauiter offensum in nostris delictis possumus toto tēpore vite nostre plorādo placare Et hanc consolationē debemus eligere in p̄senti pro posse semper nostras et proximorum miserias et nequitias deplorare et ipse benignissimus dñs ait sic fideliter in amaritudine exīti post lachrimarū fletum exultationē infundet. Et sicut aqua in vite putrefacta cū solis calore decocta in vinū vertit. Sic lachrime imp̄fecte contrito feruore caritatis decocte in vinū leticie conuertūtur. Nec enī decet dominū tam nobilē in aliqua domo habitare: nisi mūdissimā inuenerit et cum omni diligētia lachrimis expiatā. ¶ Secundū est vt nitaris q̄tum potes christi cōpati passioni. et vbiq̄ eum tecū circūferre in corde. Nisi enim compatiēdo nouerimus pati secum: secū non poterimus iocundari. Si enī

bene passionem fueris meditatus ⁊ multum intra ueris latus eius cito venies ad cor eius. O felix cor qđ sic cordi christi dulciter colligat: cuius leua sub capite eius ⁊ dextera illud amplexatur. quia tunc recte cū sponsa sponsus collocatur ⁊ colligatur in cubiculo. Sed optimum cor michi narra obsecro dulcedinē quam tu sentis: quibus affluis deliciis nō occultes. Sed vt bene video nō audis quia cor tuū absorptū est pre dulcore. Jam tu interpretis tui existētis in carcere oblitus es. Cerno enim sic te amenitate nimia esse captum: vt iam nō sint amplius neqꝫ vox neqꝫ sensus. Quicūqꝫ enī ad contēplationis quietē ⁊ dulcedinē nisi per istud ostium voluerit intrare: furē se reputet ⁊ latronē. ¶ Tertium est vt possidere nō cupias nisi deuz ⁊ quicquid nisi deum habueris aut oblatū fuerit vel videris. aut noīare audieris debes tanq̄ de tot folus non curare. sed in deo solo stabilius mentē tuā ⁊ solus soli sibi iungaris Tunc in auribus tuis melos sue eloquētie resonabit. thesauros sue sapientie reuelabit. melliflua oscula exhibebit. teqꝫ pre deliciis nō poteris sustinere. ⁊ suis te sustētans amplexibus nimia dulcedine absorberis. O felix anima quo abisti ꝙ nos in tanta amaritudine reliquisti. Nuncia nobis obsecro si tibi sufficit istud bonuz aut si vis ꝙ de nostris obsequiis tibi transmittamus. Sed vt puto vel credo nō reputas nos exēniis sed stercoribus abundare. Quid tibi offēdimus o aīa mea iocunditate repleta ꝙ etiam maxima nostra aspicere nō dignaris Quare que sic diligimus tu contēnis? Sed vt video nobis nō loqueris quia rapta es a dilecto. O amor ineffabilis q̄ sic cor com

glutinat suo fini. O mira benignitas saluatoris q̄ se singulariter diligētes tam donovisitat excellēti

¶ Q̄ gloriosum sit ⁊ qualiter possit homo mutari in deum. ca. x.

O Mirabilis mutatio dextre excelsi. Sic enim apud homines tēporalia diligētes vel amātes mirabile esset si quis vnū fetidissimū stercus cōmutaret in oēs delicias ⁊ honores mundi hui⁹: scꝫ vt pro vno fetidissimo stercore haberet huius mūdi plenā dominationē. ⁊ q̄tum ad tēporalia ad modū imperatoris. ⁊ q̄tuꝫ ad spiritualia ad modū pape. et nullā resistētiam habere posset. ⁊ insuper maligni spūs obtēperarēt ei. et non solū terra sed etiā celi ⁊ sydera ad suum regerētur nutū: mortificare etiam posset ⁊ mortuos suscitare et infirmos curare. ⁊ etiam posset cursum nature in oībus mutare. ⁊ haberet oēs diuitias ⁊ delicias quas circa deū posset excogitare. imo quas deus posset facē: dum tñ in deū non ducerēt. sic imo sine ꝯparatiōe multomagis est admirabilis laudabilis ⁊ amabil̄ illa ꝯmutatio qñ quis ꝯmutat se in deū. Nā maior est sine cōparatione distātia inter hominē. ⁊ deum q̄ inter q̄cunqꝫ vilissimā creaturā ⁊ omnia q̄ citra se deus facere posset. Tunc aūt homo seipm̄ commutat in deū quādo eligit ⁊ diligit se odiri: et solū deū diligere ⁊ circa nichil aliud vult affici nisi solū circa deum. ⁊ ille solus in suo iacet affectu ⁊ de nichilo curat nisi de ipso deo ⁊ totaliter sitit quomō per se vel per alios honorificet domin⁹ deus suus O cōmutatio desiderabilis. Nā certe iste vulnera pctōꝝ in xp̄i vulnera ꝯmutauit ⁊ mētis fetiditatē

in dei bonitatẽ. suam vilitatem in dei maiestatẽ. suam nequitiã in dei clemẽtiam. amaritudinẽ cordis in dulcedinẽ creatoris. Nam totus est in deũ vel dei ꝛ nichil nisi deum requirit. Cor suuz plenũ est ipso deo. se exuit ꝛ deũ induit. zelo dei sibimet guerrã facit tanq̃ crudelissimo hosti. Si ergo talis est cõmutatio ista: cur serue neq̃ infidele mancipium inutilis creatura hoc adimplere retardas Caue etiam ne hoc adimplere studeas cũ torpore vel tempore operis. grauamine cordis. anxietate pectoris. isensibilitate mẽtis. sed potius cũ animi auiditate. feruoris intẽtione. amoris immẽsitate. maxime cũ nichil sit vtilius homini. nichil delectabilius. nichil nobilius. Si ergo teipsum exueris ꝛ per hunc modũ in deum intraueris caue ne extra ipsum possis aliquo modo ineniri. Et si aliqua mẽtis infirmitate vel negligẽtia te exire contigerit: illic statim recurre cum fletu et deprecare suppliciter vt tibi indulgeat ꝛ dignetur te fugitiuũ seruum recipere. ꝛ tunc proponas firmiter in corde tuo q̄ amplius inde nõ exeas. Non tamen dico vt tale propositũ facias q̄ ad nouaz culpã te obliget qꝛ fragiles sumus ꝛ inconstãtes. et si millesies ab eo exieris totiens ad ip̄m recurras. Regula istius capituli bona ẽ. Quod nullus cũ deo potest bene perfecte vniri vel esse: qui alicui creature affectũ suum ligatũ siue inclinatũ habet.

℄ q̄ mirabile est gustantem semel deum posse ab eo amplius separari. ca. iii.

Altũ mirari debem⁹: imo nos non miremur quomodo homo semel deũ degustans ꝛ eius dulcedinẽ potest ab eo amplius aliquatenus sepa

rari. et quomodo non obliuiscitur omnia ex ebrie tate nimia et comedere & bibere ac dormire. et si quid aliud ante ipsum ponatur. quõ potest ibi ad quem suum communi benignissimũ intueri et in eo summa dulcedine delectari. cũ ipsum in omnibus sciat esse & in oibus illũ inuenire possit ac in oibus requiescat. O q̃ bonus israel deus his qui recto sunt corde. O q̃ dulcis & suauis est spiritus eius in eis. O quãta amaritudine. quãta tristicia. q̃ta anxietate repleri deberet aliquis qui etiã ad momẽtum illa sequestraretur dulcedine.

¶ Q homo in breui põt esse pfectus. ca. iiii.

Quicunq; per contemplationẽ ad summitatẽ montis dei vult peruenire: oportet q nunq̃ quiescat dum vigilat. sed semp per mentis eleuationem ascẽdat. Nam in isto ascensu nõ quiescere est quiescere. & qui descerevult fatigatur nec post ea sic potest bene ascẽdere imo cõtingit aliquãdo q cũ quiescerevult in tantũ fatigatur vt amplius nullomodo ascẽdere possit. In ascẽsu enim mõtis materialis. qz caro infirma est. quietẽ interpositã requirit. In ascensu aũt montis spiritualis: qz spiritus prõptus est. contrariũ requiritur vt s; non quiescat spiritus s; dum fatigatur tunc ascẽdere debet velocius currere fortius & recẽtior fiet & animosior erit ad maiora. et ibi lenius apparebit & delectabilius & suauius et dulcius gratiã nõ quiescẽ eligẽs pro quiete. Et ideo stulti sunt & quid sit cõtẽplatio inexperti qui causa resumẽdi vires requi escunt. Tunc habeãt pro certo qz in illa quiete vires minime resumũt sed potius disperdunt. Unde si fortiter currit animus contẽplantis tunc inane

est ei si plane incedat incipit fatigari si quiescit vi
res disperdit. Et ideo non est aliud nisi cū virgine
ascēdere in mōtana cum festinatione. Si quis hoc
capere nō potest. sed vult quiescere z tamē ascēsuz
in desiderio habet. hoc restat remedium q̄uis nō
valeat his que dicta sunt adequari. scꝫ vt saltem
modū ascendētium materialiꝫ non deserat. Nam
qui materialiter in montē ascēdunt ꝛ in medio fa
tigati quiescere volunt nō descendunt ad quiescē
dum in valle. quia sic ad summitatez nunq̄ venire
possent zstultissimi reputarētur ab oībus hoībus
Sic sunt stulti reputandi ꝛ nunq̄ ad cacumen con
tēplationis peruenient. qui hodie per contempla
tionem modicū vel multum ascēdunt ꝛ affecti te
dio ad locum vnde veniunt siue ad statum vnde re
cesserant redeunt ad quiescēdum ꝛ in peccatoruꝫ
siue vanitatū vallibus seu imꝑfectionis planicie
credunt ad ascēsum effici fortiores ignorantes q̄
vix poterunt ad locum siue statum ad quē perue-
nerant peruenire. Et ista est ratio sicut credo qua
re sic pauci homines contēplatiui attingunt sup-
cilium montis. Unde si homo ascēderet quantum
posset ꝛ ibi quiesceret nō inde recedēs aliquo mō
ꝛ cras eleuaretur altius. ꝛ ibi etiam figeret pedeꝫ
cordis. ꝛ postmodū sic ascēderet sic faciēdo semꝑ.
Dico vobis q̄ iste plus proficeret in vno mense q̄
alius in quadraginta annis q̄ retrocederet ad qui
escēdum ꝛ semper ad idem rediret. Et credo q̄ iste
in breui consummaretur in statu ꝛ esset gloriosus
corā deo z a tota celesti curia predilectus. Si aūt
in monte timueris aliquid curras ad cauernas la
teris christi. Si vero nō potes abstinere a valle q̄

sibi nutritus es. nec vis adimplere que dici. hoc fal tem fac vt ad vallem tue miserie ꝛ totius humani generis condescēdas per humilitatē tui ꝛ cōpassi onem proximi tam de tuis ꝙ de alienis dolendo peccatis ꝛ pro eis veniā postulando a deo. Quam ipse concedat qui est benedictus in secula. Amen.
¶ Unde hec breuis regula hec omnia in breui cō prehendit. Qui voluerit per contēplationem ad summitatē montis domini peruenire nō quiescat nec retrocedat donec assecutus fuerit quod inten dit nisi forte descēdere velit ad suorum ꝛ aliorum tristitiam peccatorum.

¶ Quomodo anima inebriatur in contēplatione a creatore suo. ca. v.

O Altitudo diuitiarum sapientie ꝛ scientie dei ꝙ incomphensibilia sunt iudicia eius ꝛ inue stigabiles vie eius. Quis ascendet in montē dñi: aut quis stabit in loco sancto eius: Sꝫ si quis ascē dere voluerit per quā viam cū inuestigabiles sint vie eius. audi dilectū tuuꝫ anima dilecta/ ꝛ gaude cum cuncta que dicta sunt cum omni diligētia stu deris adimplere. ꝛ sic deo appropinquaueris vt nichil preter ipsum valeas cogitare. ꝛ cetera pre ter ipsum tibi sint in nimia amaritudine et quasi libentius velles animam a corpore separari ꝙ ani mam tuā separare a continua cogitatione dei tui vel quasi continua. ꝛ quasi videretur tibi ꝙ teipm non ames nisi te propter ipsum amaueris. Quid tibi ō dilecto tuo ꝯtingat ausculta amore repleta imo in amore cōuersa. Iste dilectꝰ tuus o dilecta a quo non potes aliquatenus separari teipsum a cogitatu tuo continuo paulisper subtrahet. ita scꝫ

vt cor tuum circa aliquid aliud incipiet euagari. et tu videns eum quem fortiter diligis abscessisse nimia auiditate repleta queres vndiqꝫ quō possis quē sic fortiter diligis inuenire omnibusqꝫ creaturis breuiter nunciabis vt dicant vel indicēt tibi vbi est dilectus tuus: quia languida efficieris pre amore. Quanto tunc fletu quāta lamētatione perfundaris. quanta anxietate post dilectū tuum discurras tibi nescio enarrare. Sed o mirabilis inebriatio amoris. Hoc ipo ꝙ in ipsum tendis cū ipso es ꝛ ignoras. Sed quid faciet dilectus tuus omni amore repletꝰ. Nunquid poterit se amplius occultare. Sed dilectissimꝰ sponsus tuus ꝙtotius ꝑsentabit. Et tu illum videns quē cum tanta auiditate quesieras nimio amore āplexaberis eum semper tamē cum omni reuerentia ꝛ timore. Sed quanta ad hec assit tibi consolatio: tunc si sapiens fueris poteris experiri. Sed audio amantissima domini cum te securā reddideris iterum se absentabit. et tunc maiorē ardorem ꝙ prius ipsum requirendo habebis. Quid tibi dicā? Iterum se absentabit et iterum atqꝫ iterū. ꝛ breuiter totiens a te se absentabit donec sis sollicita custodire eum vt te securā nō audeas reddere ꝛ omnia habeas iam suspecta. Sed o felix anima audi qd faciet tibi dilectꝰ tuus Cum secū incipies delectari vel quietari: vino dulcissimo incipiet te potare. Et tu eius electa dulce vine amplius eum incipies affectare. ꝛ ipse largissimus amplius tibi dabit; ꝛ quanto plus dabit amplius postulabis ꝛ ipse benignissimus āplius tibi ministrabit. Quid dicā. Satiari nō poteris donec inebriata fueris ꝛ vino iam vndiqꝫ perfusa. Utrū

sāt post frequentē ꝛ nimiā inebriationē saporem aut raptū consequaris sicut dn̄s tibi cōcesserit poteris experiri. Largissim⁹ est ei ꝛ plus sine ꝯparatione ꝙ̄ credi valeat elargit. Hoc tn̄ debes semper habere in corde tuo ꝙ tu sis vilissimus ꝛ ꝙ nullo⁹ ad hoc aptus sis imo permaximū tibi debꝫ videri si ipse deiet pctā tua etiā cum quantacūqꝫ penarū afflictione in hoc mundo. qui est laudabilis ꝛ gloriosus in secula. Amen.

¶ ꝙ homo aute raptum diuersimode inebriatur.
Capitulum sextum

Quoniam in pluribus locis supradictorū capitulorum diximus hominē diuina influentia inebriari posse vt mens tua āplius eleuetur. volo vt ebrietatē illarum influētiarum diuinarum non ignores. Debes enim intelligere ꝙ vir contēplatiuus ꝗuis multas consolationes habeat spirituales anteꝙ̄ ad saporē ꝛ raptuꝫ perueniat ad quod pauci attingunt: valet duplicē experiri ebrietatē. Prima est quedā abundātia iocūditatis in corde ꝛ vehemēs iubilatio mentis q̄ post multū fluxum aut consideratiōnē passionis christi: aut ꝑ magnū feruorē amoris singularis in deuꝫ venit ex quadā noua influētia ꝛ diuina irradiatione in mentē. Et illa leticia tantū abundat in corde vt etiam in mēbra corporis redūdet ꝛ illa faciet diuine clemētie arridere et pre exultatione nimia ad modum ebrij precipitāter graditur. quietē non sustinēs ꝛ creaturas quas inuenit sui creatoris amoris magnitudine āplexatur. et bene potes credere ꝙ cor suum nō multū applicat ad terrena sed si aliqd occurrit oīa reputat eē vana. Est alia dulcedo siue ebrietas

que nimia dulcedine replet cor ex diuino cõsortio hec venit per contẽplationis quietem et intãtum abundat hec dulcedo in corde vt redundet ad oia mẽbra abunde adeo vt totus sibi tam interius ꝙ exterius mellifluus videat᷑. Et sicut pria ebrietas pre hilaritate quietẽ nõ sustinebat sic ꝛ ista pre nimia dulcedine quiescẽ facit. Et hec intantũ incendat vt soporẽ generet non auferet totalit᷑ particulariũ sensuuꝫ actus. sed ad modũ ebrij esse liberos nõ ꝑmittit. ⁊ tunc quasi ꝗcquid viderit reputabit quedã diuina dulcedine abũdare. Et ꝗuis prima sic intẽtione leticie ⁊ ista intẽtione dulcedinis: tñ nõ oportet dubitare quin illa sentiat dulcedinem ⁊ ista leticia nõ priuetur. Et ꝗuis non sit necesse timere de prima sꝫ potius sit gaudẽduꝫ tñ de scḋa ꝗ consistit in quadaꝫ admirabili dulcedine cordis semꝑ securũ est dubitare. qꝛ dyabolus trãsfigurat se in angelũ lucis ꝛ cõsueuit aliquãdo similia ꝓcurare. Vellet enĩ ꝙ homo superbiret ꝛ se aliquid reputaret vt talibus deliciis fruere᷑ ⁊ ibiđ quiesceret vt sic auertere᷑ a deo. Et hoc bene ꝑmitteret dñs euenire. qꝛ aliqui contẽplatiui aliquãde de se nimis ꝓsumunt aliosꝗ contẽnũt ⁊ credũt se deo esse proximos. cum tamen sint per superbiã ab eo nimis elongati. Et ideo dyabolus pater superbie hanc potestatẽ in eos accipit / vt talibus deliciis illos decipere possit. Et ideo cũ summa diligẽtia attendẽdum est vt quandocũꝗ acciderit talis delectatio aciem mẽtis in deum dirigas. nec ab ipso cor tuũ discedat. Et si delectari oporteat solũ delecteris in deum. Tunc si a deo esset illa dulcedo deberet intendi si a dyabolo deberet priuari/ aut

saltē remitti. quod si deus in hoc te voluerit aliqñ consolari vt qui pro tuis aliorūq; peccatis amaritudine repleris aliqñ deliciis perfruaris regratiari sibi debes vt potes. et adhuc tamen timere ne presumptionē incurras. Potes enim cogitare ad humiliandū cor tuū sub hac dulcedine q; dominus pro paruo aliquo bono qd facis in p̄senti quod tu reputas esse magnū fortasse vult tibi pro premio dare illud, qz te premiis eternis reputat esse indignum. Potes enī timere ne istud dulcissimū vinū tibi adhuc spiritualiter febricitanti in periculum mortis inducat. i. occasionaliter te faciat subire. Ideo pleno corde dum sumus in hac valle miseriē cōstituti debemus magis appetere cū christo cruci fixo affligi q̄ periculosis deliciis affini. Et sicut cotidie peccamus imo quasi ptinue: sic debemus pro eisdē peccatis velle penā continuā sustinere. Et sicut sumus vilissimi serui dei sic dz nobis placere imo debemus appetē ab oībus vilissimi reputari. Et sicut ad honorē dei facti sumus sic illud solum deberet in me et in aliis placere michi qd ad suum tendit honorē. et illud solū displicere qd in contrarium vergit. De indifferētibus aūt nullo mō debemus curare nisi qz omnia debemus ad laudē dei referre. Quod nobis concedat etc.

¶ Q contemplatiuus debet gaudere de bonis proximi qd si non fecerit tria mala committet.

Capitulū septimū.

h Ec oīa etiam appetere debeo contēplatiue cuilibet homī et debes pro quolibet hoīe sollicite orare. Et qñ vides aliquod bonum in proximo mirabiliter gaudere debes etiā si illud nō videas

in te. q̃d si nõ feceris sed potius volueris tria maxima mala in hoc cõmittis. Primũ est q̃ honorẽ dei qui in bonis illius relucitat odire videris. Secundũ est q̃ passionẽ christi qui ad hoc ẽ passus vt vnusquisq̃ abundet virtutibus contẽnis. Tertiũ est q̃ caritatẽ qua proximũ sicut teipsum diligere debes et eius bonũ affectare sicut tuum laceras et diuidis. Multũ ergo bonũ primi diligas et procures et maxime spirituale et etiam cum necessitas se obtulerit tẽporale et semp spiritualis tibi domin9 exhibebit. et tandẽ ad celestia te vocabit. Ad que nos perducat qui pro nobis voluit crucis opprobria sustinere. Amen.

¶ Q̃ cõtẽplatiu9 nõ iudicet alios ꝑpter defect9 in ipsis apparẽtes. ca. viij.

Dyabolus in malicia antiquatus viros contẽplationis cernẽs in celestibus cõuersari. Ãn propter superbiã ẽ est electus: nititur modo aliquo eos ad se attrahere. Et quia videt eos nõ posse vincere in aperto conatur saltẽ decipere eos i oculto Sed q̃uis diuersa mala diuersis temporibus suggerat. tamẽ ad hoc nititur vt cõtẽplatiuus de se presumat et alios iudicet viciosos apostolice inherens sentẽtie omnia iudicat spiritualis. et ipse a nemine iudicatur. Sz o pestis atq̃ mors grauissima et occulta. Hec deũ fugat presumptionẽ pessimam inducit et abhorrẽdam. hec vescentem in croceis facit stercora ãplexari. hec spirituali plenũ leticia ad accidiã ducit. Hec oĩa ad honorẽ dei referenda facit dyabolice fraudari. Sed o homo nunquid in artũ cõtẽplationis ascẽdisti vt sic faciens aliosq̃ iudicans debeas magis p̃cipitiũ sustinere. Pone

ergo te nouissimo loco in cōsideratione tuiipsius.
⁊ cadere nō valebis ⁊ dei cōmendās opera omnia
commēdabis. Attende ergo o homo in contēpla-
tione ɔstitutus. ⁊ cognosce qualiter deus propter
suum honorē faciens creaturam: diuersis diuersa
voluit munera elargiri: vt nō vno modo sed multi-
formiter honorē atq; sui thesauri manifestari sic
queat ⁊ commēdandi suā magnificētiam materiā
multiplicē habeamus. Debes ergo cogitare pmo
q̄ deus sicut bonus paterfamilias ordinās domū
suā pensat filiorum sapiētiam potentiā ⁊ bonitatē
et ꝑm qd videtur diuersa cōmittit officia ⁊ tribuit
dignitates. Cogita ergo primo tu qui ɔtēplationi
vacas q̄ deus pater tuus benignissimus sciens te
ad omnia imbecillē noluit te in periculosis ⁊ diffi-
cilibus ac implicatis operibus ministrare. sed sua
clemētia tanq̄ infirmū per contēplationis quietē
te voluit consolari. Alios aūt cernens in caritate
feruētes ⁊ fortiter radicatos voluit super pericu-
losa ⁊ difficilia ordinare. sibi nichilominus quietē
tribuens post laborē et consolationē nō modicam
in labore. Si ergo videris te spiritualibus inherē
ceteros aūt circa alia laborare nō eos iudices sed
sapiētiam ⁊ bonitatē dei in eis inspice. Te autem
infirmū agnosce a tosq; considera eē fortes. Quo
modo enī fortē te reputare potes qui propter ni-
miam tui infirmitatē lecti mollitiē id est contēpla-
tionis dulcedinē sustinere nō vales sed ad modū
arundinis oī vento moueris. Quid ergo faceres
si te oporteret vna manu edificare/⁊ alia hostes gla-
dio effugare. nempe solo pauore deficeres. Lauda
ergo dnm deum tuū qui potētes in arduis posuit

ꝛ aduersis prudētes cautos fecit studiis clemētes bonoꝝ tēporalium fecit distributores. Tu aūt ne deficeres voluit quiescere per contēplationis quietem ne errares. noluit te subtilia ꝛ curiosa inuestigare vt simplicitatē haberes ne malus dispensator eēs voluit te omnia abnegare vt paup̄ esses. Non ergo te de istis exaltes ꝛ alios iudices s; exaltes. nec ab eis excludas eos q̄s videris ociosos. Debes enī cogitare ꝙ tanq̄ sapiētes ꝛ probi thesaurum acquisitū abscōdunt laborātes in occulto ꝛ in publico quiescentes. Aut certe cogita ꝙ ille qui dedit ventis pondus permittit eos in istis minimis ꝛ manifestis deficere. ne de maximis q̄ sibi concedit in supbiam eleuētur. Et q̄uis sic facere debeas de omnibus supradictis: tamē quia vides eos in periculo esse debes tu qui in quiete es pro eis orare vt sic possis eos allicere ad quietē. Debes secundo omnia ad laudē creatoris reducere. quod facere poteris per hunc modū ꝛ etiā melius si dn̄s dignabitur tibi indicare. Cum etiā videris aliquos in prelatione tēporali vel spirituali: siue in dignitate aliqua constitutos hoc esse factū ad commēdandū magnificētiam ꝛ potentiā dei cogitabis ꝛ eum laudabis. Cum aūt aliquos insistētes sciētie videris. ꝛ nō solum etiā creatoris sed etiā creaturaꝝ occultissima inquirētes ꝛ quelibet vers sicut⁊ m curiosissime obseruātes te ordinātes hoc esse ad manifestandū dei sapiētiam non ignores ꝛ in eis diuinā sapētiam commēdabis. Cum autem videris aliquos tēporalibus negociis insistentes in ipsis laudabis dei prouidētiam per tales quiescētibus prouidētem. Si videris aliquos insistere

operibus pietatis in ipsis laudibus diuinã boni-
tatem se ad oĩa diffundẽtem. Si videas aliquos
ceteros iudicare: domini iudiciũ time. Si videas
penã inferẽtes: diuinam recogita iusticiã. Si rigi
dos diuine iusticie expauesce rigorẽ. Si reprehẽ-
sores causaꝝ discutionis futuri iudiciũ recordare.
Si calorẽ habueris: recogita dei patris erga nos
nimiam caritatẽ qua suum filiũ voluit incarnari ⁊
pro nobis omnibus crucifigi. Si videris prelatos
circa punitionẽ remissos in eis diuinã misericor-
diam commẽdabis. Si frigus habueris ab omni
estu miserie ad refrigeriũ anhelabis. Et sic oĩa
potes reducere ad laudẽ conditoris. Non enĩ de-
bet esse creatura in qua tuũ honorifices creatorẽ.
Hoc ipso enĩ omnis creatura digna ẽ omni laude
ꝙ a deo condita est ⁊ ab eo ꝯseruatur in esse. ⁊ hoc
ipso ꝙ datur esse scꝫ dei eius ⁊ suũ mirabiliter cõ-
mendat auctorẽ. Hec pauca exempla posui vt ha-
beas mentẽ ꝯ viam ad maiora. Et istud est diuinũ
iudicium ad quod te voluit apostolus inuitare in
auctoritate predicta quã tu pessime assumebas.
Non enĩ vult apostolus innuere ꝙ spiritualis hõ
ceteros debeat contẽnere vel iudicare: cum alibi
ipse dicat. Nolite ante tempus iudicare. Et alibi.
Tu qui es qui alienũ seruum iudicas. Sꝫ tu dices
ꝙ hec secreta diuine sapientie non percipit homo
carnalis sed spirituali mente preditus. vt dixi ꝙ
melius in creatura qualibet iudicabit. i. discernet
Iudica ergo ⁊ tu omnia / id est diuinam sapiẽtiam
⁊ bonitatem in omni creatura discerne vt verum
omniũ honorifices conditorẽ. Si autem aliquem
certitudinaliter ⁊ probabiliter tu noueris pecca-

torem caue diligenter ne propter hoc ipsum condānes nec etiā ipsum cōmendes. sed viciū tibi displiceat et 9patiaris inq̄tum poteris persone. Laudabis etiam dominū deum tuum qui non permisit impiū grauius cadē/nec te illud viciū perpetrare. Nullo modo enim dubites q̄ si te nō custodiret a malo ꝗuissima et turpissima deduceres ad effectū. Deum etiam suppliciter exorabis vt ipsum et quēlibet peccatorē releuet a peccato et te custodiat ab omni malo. Nisi eni noueris cōpati peccatis proximorum ad bonū indurabitur cor tuum. et forte in malū corrues sine freno. Qui eni fideliter oratione vel exhortatione bonū proximi nō procurat cū facere potest nō dubito q̄ ab ipso domino elongatur. Sed q̄tomagis credis ab his dominū elongari qui arridēdo detractoribus ac ceteris peccatoribus applaudēdo eos in sua malitia fauent et audatiā tribuunt iterum similia faciendi. Si ergo oportunitas se obtulerit malum argue/ aut si non expedierit saltem tristiciam pretende faciei vt aliqualiter confundatur peccator. Nec attēdas magnitudinē alicuius/quia illum reputa esse magnū qui appropinquat deo et tanto meliorē vel maiorem quanto amplius approximabit. Que eni peruersitas facit seruū dyaboli timere et magnū reputare. et filium dei adoptiuū contēnere iam arram patrie possidentē. Nefania est nimis magna. A qua nos custodiat christus qui est bn̄dictus deus in secula seculorum. Amen.

¶ Q̄ contēplatiuus non reputet alios impares sibi.

Capitulum nonum.

n Non cessans antiquus hostis cum nō potest virū contēplatiuū in hoc decipere vt velit alios iudicare: saltē nititur eos ad hoc deducere. vt qz vident se in multis operibus que ipsi faciūt proficere alios īperfectos esse iudicēt. qz eisdē nō vacant laboribus. aut certe qz eadē qua ipsi sollicitudine ꝛ quiete siue vigilia et abstinētia nō vtūtur sꝫ potius eos vident ſm suum iudiciū ociosos vel cernunt eos circa tēporalia īplicatos in quibꝰ ipsi qui sic mundo proficiūt aliquādo offendunt. Sed o error pessime ꝛ occulte qui ſm exteriorem cōuersationē vult de interiori hoie iudicare. Non enī requirit tantuꝫ laborē corporis ꝙtum laborē cordis edificiuꝫ spirituale. imo apud deū primum sine secūdo non valeat. secundū autē sic sine pmo et qd vni est nociuū: aliū quādoqꝫ perutile erit. Et sicut facies hominū sunt diuerse sic ꝛ modi viuēdi ꝛ in bono proficiēdi. Et ideo quādo te vides laudabilibus operibus fulgere ꝛ alios vides circa alia intentos ꝛ negligētes: cogitare debes ꝙ licet ista sint in aperto: in occulto tamen vel saltē in cordis cubiculo laborāt opera delicata. Et qz deus illos per cordis sanctitatē diligit specialiter forte non curat eos exterioribꝰ laboribus aggrauare. vt ne tam interius ꝙ exterius laborātes sustinere non possent. Debes ergo ad istam tēptationem expellendā primo in corde tuo cogitare ꝙ nō est consuetudo ꝙ filii regū cotidie ad lucrādū panē suū manualibus operibus se affligāt sꝫ vt delicate ꝛ sine labore magno de regalibus deliciis nutriantur. Nam sic est ad litterā ꝙ oportebit multotiēs vnū fratrē ad habēdam vnam deuotionē aut aliquam

interiorē ordinationē multū laborare. ꝛ illud ideꝫ vel melius habebit alius in sola mentis conuersi-one ad deum. Secūdo cogitare debes ꝙ illud qđ habere laboras ꝛ modo đ nouo incipis degustare sit iam in aliis inueteratū ꝛ firmiter radicatum. Et fortassis ista est ratio vna quare affici sicut tu exterius circa bona spiritualia nō videtur. qꝛ dul cedo spiritualis dē nouo veniēs mutationē indu-cit. sed nō sic vt credo. illū qui iam diu est mutat⁹ imutat sed pficit ꝛ cōseruat. Et qñ vides te quodā modo liq̄fieri pre amore alios vero minime: cogi-tare debes ꝙ ad calorem solis iusticie ad similitu dinem solis materialis aliqui liq̄fiunt pre amoris feruore adeo vt sua mēbra valeant sustinere. Aliq̄ vero desiccātur. nō solū ab aquositate peccati sed etiam ab humiditate reliquiaꝝ peccati ꝛ in bono ita consolidantur contra malū vt nichil a caritate dei valeat eos separare. Aliqui vero maturescūt ita ꝙ sibi tam interius q̄ exterius dulcissimi vide antur et abolita iam omni mentis acerbitate iam potius in patria q̄ in via habitare cernātur. Aliq̄ vero crescēdo ad modum arboꝝ q̄uis tales dulce dines non degustēt. crescētes tamen de die in diē fiunt apud deum maiores. Aliq̄ autem putrescunt vt mali. Cum ergo aliquos istorum effectuū reci-pis debes credere ꝙ ille idem effectus vel maior sit in fratre tuo. Et q̄uis non sic cito liquefiat pre amore sicut tu fortassis consolidat vel maturescit vel crescit in bono ꝛ huiusmodi sunt forsan meli-ores effectus. Et certe cum credis te liquefieri tu marcescis. ꝛ ideo alios nō minus te propter talia pfectos indices sed potius time ne sibi tu valeas

comparari. Nam si cera cũ liquescit ad solem. ceteris creaturis diceret nulluz beneficiũ solis aut nõ ita magnũ percipitis sicut ego stultũ esset. qꝛ ⁊ si nõ liq̃fiant ad solẽ sicut ipsa tñ arbores potiora fructus ꝑcipiunt beneficia. Potes et a te adhuc totaliter ꝑdictã temptationẽ effugare. Debes nãqꝫ cogitare ꝙ sicut q̃tum ad bona tẽporalia bonitatẽ dei percipim⁹ oĩs ita tamen ꝙ ꝫm aliam rationẽ iste ⁊ ille ⁊ quot hoies imo quot creature sunt tot participãdi dei bonitatẽ differẽtes rationes recipiunt. ita simili modo credẽdum est q̃tuz ad spiritualia in rationalib⁹ creaturis. Nam grã naturã perficit. et hanc diuersitatẽ in spiritualib⁹ innuitur apostolus ad corinth. cum dixisset. Uolo aũt omnes hoies esse sicut meipsum cũ statim subdit. sed vnusquisqꝫ propriũ donum ex deo habet. alius quidẽ sic alius vero sic. Et ex aliis diuersis locis hanc veritatẽ habere potes. Si ergo ita est quomodo nõ aliter spiritualit̃ viuet ⁊ seruiet iste q̃ tu. Aliqui eñi tendunt ad deũ per quietẽ. aliqui per laborem. aliĳ sic. aliĳ vero sic. Et multotiẽs est melior qui vilior reputatur. Non ergo aliquẽ imperfectiorẽ te iudices si nõ facit oĩa que tu facis Cum etiã vides fratrẽ tuum cũ aliquo vel cum aliquibus ꝯmorari ⁊ tu sollitarius es tunc cogitare debes ꝙ iste ꝑfectus est in caritate ⁊ propter magnam dei dilectionẽ vbiqꝫ sit cũ eo siue cum fratribus sit siue solus. Et qꝛ tu in dilectione dei es imperfectus vix te potes ad proximũ conuertere quin offendas. vix autẽ aut nunq̃ ad deum potes bene te conuertere quin oporteat te a proximo sequestrari. sed hoc certe imperfectionis est. Nam

angeli qui sunt in caritate perfecti ita bene mouē
tur in deū cum sunt nobiscū: aut cum nobis mini-
strant sicut cū sunt in celo empireo. Hoc tamē nō
dico q̄ credā sic totaliter posse in via fieri. siue dū
viatores sumus sed aliqualiter possumus eos seq̄
Adhuc etiā potes cogitare q̄ sunt ab istis exteri-
oribus retracti & soli deo vacant. et ita feruenter
mouentur in ipsum q̄ propter nimiam intentionē
mentis corpus dissolui videatur & ad nimiā redi-
gatur debilitatē. Et ideo vt vires resumant ne pe
nitus deficiāt & ne etiam sua sanctitas ab aliis ad
uertatur se offerunt vt seruos solatio proximorū
semper tamē omnia ad honorem dei faciētes. Et
ideo stultū est fratrē suum iudicare pro qualibet
trufa vel imperfectū reputare. Sunt enim hodie
multi honestissimi exterius qui parum proficiunt
interius. et multi sunt dissoluti in gestibus q̄ sunt
in corde sanctissimi aut amicissimi dei. Aut quod
peius est aliqui sunt odoriferi hoībus & corā deo
sunt fetidissimi & sue exterioris sanctitatis iam suā
receperunt mercedē. et aliqui apparēt hominibus
peccatores & eorum cōuersatio interior ē in celis.
Non dico tamē quin multotiēs conuersatio exte-
rior correspōdeat interiori. Et quia hoc vel etiam
contrariū discernere non valemus omnes esse dei
filios iudicemus & nos iferiores oībus nisi tamē
manifeste contrariū videamus. Nam de bonis et
de sua eminētia sanctitatis incerti sumus: sed de
nostra multiplici malicia sumus certi. Magna est
enī presumptio velle circa proximū meū limitare
influētiam diuine bonitatis. q̄ michi omnes mo-
res sui nō placent. Quid insanius q̄ diuinā influ-

entiam vel complacētiam velle s̄m meā complacentiā regulare. Hoc aūt tunc facio cum illud qđ nō michi placet suspicor nō placere deo. Cū etiā vides aliquos circa exteriora implicari tunc cogitare debes ꝙ illa ad laudē sui creatoris referant. ꝛ magis in illis circa deum afficiātur ꝙ̄ tu cum te recte conuertis ad deū. Fortasse enim qꝛ sic deum diligunt vehemēter student ipsum querere in omnibus creaturis. qꝛ ipsum in omnibus nimis laudabilem ꝛ desiderabilē esse credunt ꝛ cognoscūt. Et hoc est magnū gaudium ꝛ leticia eorū. cum vidēt etiā in rebus vilissimis summā dei potētiam bonitatem ꝛ sapiētiam mirabiliter commēdandam. et ideo illa vilia forte sic libēter pertractāt ne assimilentur nobis quibus omnia sunt nociua. Sȝ forte quando credis eos ociosos esse inenarrabili tunc leticia spirituali perfundūtur interius ꝙ̄uis hoc dissimulēt vt sapiētes. Aut forte qꝛ se reputāt ita viles nō presumunt se diuine faciei continue presentare. sed se vilibus adiungētes nitūtur reuerti ipsi in corde. ita tamē ꝙ ipsum in veritate aliquādo contēplant. Et hec potest eē ratio quare sic semꝑ cum aliis iocūdantur. qꝛ oritur eis leticia ꝙ sic viles homines sicut se esse existimāt possint cū eis quos filios dei reputant ꝯsolari. Et si dicis ꝓpter aliquos ergo deberēt cum melioribꝰ conuersari. Dico ꝙ forte illos meliores reputant qui minorē simulāt sanctitatē. Aut forte esse cū illis nō reputant se dignos. qꝛ nimis conuersationi illorum est dissimilis vita sua. ꝛ ideo sufficere eis videt̄ si valent esse cum illis dei filiis quos possunt aliqualiter imitari. Sciunt enī ꝙ in habētibus symbolū faci-

lior est transitus. aut forte nolunt esse cū magnis vel nimis perfectis/ ne sua bona intentio cognoscatur. Potes etiā cogitare ꝙ forte hoc concessit eis dn̄s vt circa ista extrinseca īplicētur ⁊ cum fratribus conuersantur. qꝛ sic est deū difficilius possidere ꝙ̄ si sollitarij permanerēt et quāto cū maiori pugna ⁊ labore deū obtinēt: tanto est eis laudabilius. Quis dubitat ꝙ si hō̄ implicitus vite actiue negocijs adeo ꝑfecte possidere deū, sicut ille qui moratur solitarie qui ei laudabilius eēt. Et certe vbi est maior resistētia ibi aliquā do intēditur vis amoris ⁊ per multiplicē intentionē actus sine fervoris augetur substantia caritatis. et inde maius premium assequūtur. Cum ergo eos credis ꝑdere ipsi lucrātur ⁊ cū eos existimabis infirmos inuenire patria sup te inuenies exaltatos si tū ibi fuer[is]. Multū enī timēdum ne sicut humilitas ipsos exaltat ita nostra supbia qui oēs alios volumus iudicare nos deiciat in infernū. Aut cogita de eis ꝙ ipsi approbāt posse se deo seruire ꝑfecte in his ad que se inueniūt paratos magis ꝙ̄ accedere ad ardua ⁊ deficere sicut facis. Multū enim reputāt vel reputare debēt incongruū aliquid tanto dn̄o agere imꝑfecte. aut forte tam magna in occulto ꝙ̄ parua in publico tam terrena ꝙ̄ celestia attemptant facere vt in oībus his inimicus humani generis impinguetur ⁊ ipsi in omnibꝰ mereātur. Et ꝙ̄uis sic imꝑfecte tibi videātur forte plus in vno interiori motu mouētur ꝙ̄ tu in multis, imo forte plus ꝙ̄ tu in oībus ⁊ hoc ignorans minores te non iudices alios. sed lauda dominū qui dignus est te eis associare quoꝝ forte meritis spūaliter viuis ⁊

si nō vivis p eos forsitan viues. Hec aūt dixi ad re primēdum dyabolicā temptationē. Et q̄uis sit sic aliq̄n aut sic eē possit ꝛ sic de proximo iit credēdū tñ simpliciꝰ michi magis placet. ꝛ credo ꝙ magis placet deo vita contēplatiua q̄ actiua ꝛ vita sollitaria q̄ domestica. ꝛ mihi magis placet honestas q̄ dissolutio. et hec credo magis esse eligenda q̄ illa. quia ꝛ si illa posset ordinari in deum et in sapientibus ordinetur tamē semper quod est propinquius fini magis est eligēdum et magis ipse finis q̄ quod est ad finē. Et ideo licet ita se habeāt ista tamen non est dubiū ꝙ persone ista habētes se habent vt excedētia ꝛ excessa. Nam aliqui actiui maiori sunt caritatis et meriti q̄ aliqui contēplatiui ꝛ econuerso et aliqui domestici q̄ aliqui sollitarij ꝛ econuerso. Quicquid tamē habeamus dūmodo deo placeamus magnū erit. quia in tanta multitudine hominū pauci sunt deo grati. Cuiꝰ rei causa et p nobis ꝛ proximis debemꝰ cotidie lachrimari non modicum ꝛ deprecari vt dignetur nos facere sibi gratos aut si sumus vsqꝫ in finē in gratia nos conseruet. Quod ipse nobis cōcedat qui propter hoc voluit incarnari ꝛ taliter vulnerari. Amē.

Contra superbos ꝛ de se presumētes. Capitulum .x.

O Superbe. O luciferi imitator immunde. nunquid te cogitas dominum esse. an omnia esse a deo ignoras? Si ergo te aliquid ꝓtestaris tunc certe deum te esse fateris. Sed amplius vide vt tua insania reprimatur. Nonne de alienis stultuꝫ est gloriari. Cum ergo cuncta sint a deo si tu de

aliquo gloriari te comprobas esse stultum. Si aũt hec ignoras: te cõprobas esse cecum. Audi ergo insane. si gloriari vis ⁊ stultus apparere non vis: exclude que nõ sunt tua ⁊ de reliquis glorieris. Sed certe si omnia nõ tua excluseris in nichilum redigeris. ergo de nichilo gloriare si nõ vis incurrere vanitatẽ. Sed specialius ad dona gratum facientia descẽdamus. De illis gloriari nõ potes qꝛ hec te habere ignoras. imo si gloriaris nõ habes Sed etiã ꝗ habeas supponamꝰ qualiter ea possideas videamus. Tibi proditori ⁊ infideli seruo domini tui iusticiã quam habes noster benignissimꝰ dominus tanꝗ pannũ albissimum dedit. ⁊ tu eam stillare nõ cessas sanguine mẽstruato. Sed o vesania plene. vtinam saltẽ frontẽ mulieris meretricꝭ haberes. Queso que sit meretrix sic corrupta que de mẽstruo glorietur. immo quasi nullã inuenies meretricẽ que de hoc nõ intime confundatur. nec etiam audet hoc ipsa amãtissimo sponso reuelare. Quid ergo o stulte in malicia gloriaris. Si tantũ in mense semel ad modũ mulieris deficeres: haberes forte causam gloriãdi. Sed erubesce ⁊ dole qꝛ continuus vel quasi cõtinuus est fluxus tuus. Si ergo a te solum est malũ ⁊ a deo tantum est bonuꝫ nõ in te sed in domino glorieris. ⁊ de tua turpitudine coram oculis diuine maiestatis cõtinue erubescas sicut deficere nõ desistis. Sed dicis. In me nolo de cetero gloriari. sed tamen cupio ab oĩbus cõmendari. Sed o impie latro audi. Nonne stultũ est largissimo domino qui oĩa tribuit abundanter furari q̃d sibi carissimũ est maxime vt videat ⁊ sibi displiceat ⁊ sustinere nõ valeat Sic est stultus qui

ab hominibus laudē querit. Ideoq cum vniuersa propter semetipm operatus sit deus. oēs laudes omniaq laude digna ad honorē referas dei tui et in teipso cogita diligēter q ad hoc creatus es et redēptus vt nō tu sed deus in tuis operibus commēdetur. Tu ergo domini voluntatē fideliter exequaris vt laudari abhorreas. deum autē gaudeas ab oībus exaltari. Et qto magis ab aliquo cōmendatur tanto in maius gaudium eleueris. et studeas qtum potes mēte lingua et opere deum tuū omni tpe adorare semperq actu soiā suā laudē intēdas Si eni bene diligeres dnm deum tuū eiusq honores appeteres vt deberes malles amarissimis quibuscunq semp pasci et ab oībus stultus reputari. immo tanq stercus abhorreri q quibuscūq deliciis abundare et qtumcunq ab oibus eleuari aut qtacunq corporali perfrui sospitate/ si deus tuus in te amplius nō laudaretur. Et etiā posito q par esset premiū vtrobiq hoc deberet gratissimū esse nobis q altissimus deus noster a nobis et de nobis aliquod laudis munusculū recipere dignaretur. Sed propter nostras miserias in contrariū nitemur tota die. O mira ineffabilis amabilisq clemētia saluatoris qui tam benignissime nostris cōdescendit miseriis. Quis illam poterit nunciare? O homo totaliter te inuolue in sua misericordia et mirare et tam dulci dn̄o gratias agere nō desistas O mi dn̄e quid tibi contuli. q tam dulciter me supbum atq arrogantē pertractas et foues. Que est ista gratia quā inueni quod ante te me sustines ad momentū. Certe hoc nō merui sed potius cū feris habitare. imo bone iesu nec etiā creatura tua me

reoꝛ nominari. quid tibi pro his faciam. O immē-
sitas bonitatis quid pro his tantis beneficiis po-
tero tibi exhibere? ego nescio tibi satisfacere pro
delictis nec etiaꝫ pro beneficiis laboꝛare. nec tibi
valeo aliquid dare nisi tuum. Scio quid faciam:
Me tibi totaliter exhibebo et meipsum in te totū
proiciam: et semper timoꝛe ꝛ verecundia plenus
tibi ꝙ̄tuꝫ potero reuerētiam exhibebo. ꝛ si digna
beris tibi fideliter continue ministrabo. et si hoc
parum sit qꝛ quod potui feci non dubito cōpꝛoba
bis. Sed hoc maximū michi est si dignaberis me
tecum in area commoꝛari. O ꝙ̄ dulcis tunc michi
esset tua pꝛesentia summe bona. Accedā cum silē-
tio ꝛ discooperiam pedes tuos vt me digneris ad
uenā in matrimonio copulare. Non quiescā certe
donec tuis āplexibus gaudeā ꝛ ienarrabili dulce
dine cōsopitus in tuis bꝛachiis conquiescā. Tunc
deliciis affluam ꝛ mirabitur ꝛ dilatabit coꝛ meuꝫ
ꝛ mira suauitate. potius nichil nisi te potero cogi
tare. Attamen obsecro amabilis domine vt meo
regimini nullo tēpoꝛe me dimittas: qꝛ sum anime
mee laceratoꝛ ꝛ lapidatoꝛ impius. Omnia que mi
chi volueris elargiri sicut illa tribuis tu cōserua
et tibi soli sit honoꝛ ꝛ gloꝛia.

¶ De paucitate bene obedientium.

Capitulum. xi.

QUis dabit capiti meo aquam/ ꝛ oculis meis
ymbꝛē lachꝛimarum vt ploꝛare valeam per
fectoꝛum statum quasi ad nichilū iam redactum.
Nam terra culta diuinis consiliis chꝛisti exēplis
spinas ꝛ tribulos germināt pro frumento. Certe
quāto res perdita est nobilioꝛ tanto debet esse in-

tensior dolor. Sed vt de multis aliqua videamus de obediētia tanꝙ de religionis fundamēto pertractem⁹. Heu curre ⁊ discurre vtrū possis in sua perfectione in aliquibus eam inuenire. ⁊ credo ꝙ vix aut nunꝙ inuenies eam latitantē. Sed mirari potes ꝙ cum religiones ⁊ religiosi multiplicētur quomodo obediētie perfectio sic in paucis immo quasi in nullis valeat reperiri. Certe si multiplicata est gens nō est tamē magnificata leticia spiritualis intēsiue. Queso vt michi dicas quis est ille q̄ velit habere prelatū ad precipiēdū. nōne potius ad seruiēdum. Jam volumus prelatorū voluntatibus assentire? Certe non. sed volumus vt voluntates nostras debeāt in omnibus adimplere. Et si aliq̄d deest iam plus de ipsis ꝙ de scutiferis suis murmuram⁹ ipsis gladio lingue nō parcimus. et qđ peius est quod nobis ab alio esset gratum hoc ipso ꝙ fit a prelatis est nobis odiosum. Jam non cogitamus quomodo possumus eorum voluntatē plenius adiplere: ac nostrā voluntatē perfectius abnegare: sed quō possimus eis in oībus resistere et ad faciendum qđ cupimus eos coartare aut ad renuendum qđ nobis iniūgunt excusare ⁊ aliqua palliare aut diligēter inuestigam⁹ quomodo non teneamur sibi in hoc vel in illo aliquatenus obedire. Sed heu luciferi imitator qui preesse voluit potius ꝙ subesse. Timeo ne secū habitaculū habeamus ⁊ ad cōfusionē nostrā appareat xp̄s passus qui ꝑ nobis patri vsqꝫ ad mortē voluit obedire nichil sibi retinēs q̄ ꝓpria volūtas in oībus appetē cōsueuit. Si eni exinaniuit ad plenū: hunc imitati sunt patres nostri qui cū prelati eēnt se subditos

subditis faciebāt. Hoc sibi dulce. hoc delectabile. hoc sibi erat peramabile in his que magis sue voluntati contraria existebat. in his q̄ ad exterioris hoīs confusionē afflictionē ⁊ exinanitionē spectabant sibi infimis obedire. Non enim curiese librabant, an hoc melius illo hoc securius hoc laudabilius esset sicut quidā faciunt causa fuge sȝ cuncta que nō essent contra deū q̄tumcūq̧ ardua et vilia dum cernerēt esse ꝯm beneplacitū prelatoꝝ adimplebant auiditate maxima. Tanta eni in eis erat obediētie dilectio vt adimplēdam nō timerēt discurrere sup aquas nec ire ad capiēdas leenas. cuȝ iniūgeretur eis ⁊ multa alia que non sufficio enarrare faciebāt. Nec eni iudicauit eē infructuosum qui abbati obediēs quasi īportabiliter voluit per annū lignū aridū adaquare. Ibi apparuit obediētie celsitudo. qꝛ quod mortuū ⁊ aridum fuerat per obediētie meritū fructum fecit. Qui ergo de obedientia gloriamur cur nō potius de nostra supbia cōfundimur. Nunquid viri contēplatiui possumꝰ nominari. Timeo q̧ nec etiā christiani. sed potius imitatores luciferi. possumus ⁊ demoniaci appellari. Quomodo eni christianꝰ dici pōt qui christo cōtraria nititur adiplere. Nūquid christus considerauit q̧ ipse erat deus: et ꝯm humanitatē omni gratia ⁊ scientia plenus īmo q̄tum ad animā iam beatus: qui beate virgini ⁊ ioseph erat subditus? In soluēdo etiaȝ didragma seruis demonū voluit obedire. Nos vero sumꝰ sepulchra dealbata yporisi plena ossibus mortuoꝝ hoībus exterius mortui apparētes ⁊ interius tumore superbie vegetamur. Iam obedire renuētes dicimus q̧ nō sumus

vocati in seruitutē sed potius in libertatē. Ignoramus enī φ obedire vel seruire deo in hac obedientie seruitute regnare est. Quāto enī magis nosmetipos subiicim⁹ tanto maiori honore efficimur digniores. Non solū enim ipa obediētia reges cōstituet in furore sed ꝛnunc si in sua pfectione existat facit creaturis omibus dominari. Ad statum reducit pristinū ꝛ nihil contrariū nisi ad profectū anime fuerit molestare pmittit. aduersa facit pro spera ꝛ hominē adhuc imortali corpore facit āgelice se habere. Necnō ꝛ sui domini honorē appetē cū feruore zoibus postpositis laudē dei facit querere cū magna auiditate in qualibet creatura. nec nomē tuum permittit pertrāsire a seruitio dei. O virtus mirabilis que sui facit hominē obliuisci. et in suū semper tendere redemptorē ꝛ in terris ābulantē facit in celestib⁹ habitare. Quid ergo murmuras de obediētia o superbe. Cū enim dicit apostolus φ in seruitutē nō sumus vocati inuit φ non debemus nec deo nec prelatis obedire timore seruili ad modū seruoꝝ sed timore filiali ꝛ liberali ad modū filioꝝ: ac si voluerit dicere φ de cetero voluntatē nostram propriā non faciam⁹. Cum enim dñs iesus christus dicit. Qui vult venire post me nō adimpxit beneplacitū suū sequat. sed abneget inquit semetipm ꝛ tollat crucē suam ꝛ sequat me. et totā sacra scriptura tam vetus φ noua obediētiam laudat. Si enī bonā supbiam haberes nō renueres deo tam in se φ in alio quocūqꝫ prelato vilissimo obedire. sed potius dedignareris animam tuā tām nobilē subiicere alicui aliū creature vilissime. Mirū est aūt φ dedignatur homo deo seruire

in prelato ꝛ nõ dedignatur seruire vni libero aut alicui alii creature vilissime sed totum tẽpus suuꝫ nititur expẽdere circa nichil Ideoqꝫ pauper solli tarius si cerneret ꝙ plus ꝙ̃ alius offenderit ꝛ con tra dñm superbe egerit suã voluntatẽ in vindictã dei ꝛ sui niteretur in oibus abnegare ꝛ seipm ab hoīẽs vellet ab oibus conculcari: semper tamen ad honorẽ dei sui omnia referẽs. Quod facẽ ipse concedat nobis qui volẽs patri obedire crucifix⁹ est pro nobis redimẽdis. Amen.

¶ ꝙ tẽptationes sunt vtiles seruis dei.

Capitulum. xii.

O Mire benignitatis altissime qui nos tẽptari permittis nõ vt capiamur sed vt timẽtes ad te portum tutissimũ fugiam⁹. More bone matris facis o domine ꝙ̃ filium suuꝫ a se elongatũ videre desiderãs ꝛ amplexari per terribile aliqđ timoreꝫ inducit ꝛ expandẽs brachia filium recipit fugien tem cum gaudio. sibi arridet ꝛ oscula dulcia elar gitur et ne alias a se recedat hortatꝫ: vt nõ accidat sibi malũ consolatur ad se stringẽs ꝛ demũ vbera subministrat. O felix temptatio que ad diuinos amplexus fugere nos cõpellit. O dulcis domine qui nos permittis vndiqꝫ effugari ꝛ te semper tri buis refugiũ salutare et tecum omni tẽpore com moremur. Non ergo te tẽptationes habere mire ris o homo, sed ad deum fugias expauescẽs. ibiqꝫ si tẽptari nolueris residebis. sinautẽ capi poteris ꝛ dãnari. Si autem deo tuo nimium te elongatuꝫ repereris nec potes ad euꝫ recurrere pleno corde ad christũ tibi proximũ accelerabis ꝛ in sui lateri puteo panno supposito abscõderis. et ne timeas

ꝙ te inueniat inimicus. Hoc semper pro regula generali habeas ꝙ quandocunq̄ deuz volueris ad te profunde inclinare in corde tuo vulnera christi porta. ⁊ eius conspersus sanguine te patri quasi vnigenitū p̄sentabit ⁊ ipse tanq̄ pater dulcissim⁹ tibi plenarie prouidebit. Accede ergo ad christū ⁊ eum suppliciter deprecer:s vt ex quo non decet ipsum denuo vulnerari:digneē in tuo corpore sua vulnera renouare teq̄ totaliter rubricare. ⁊ sic in dutus purpura poteris regis palatium introire. In temptate vulnera hec meditare. ⁊ hec semper tibi erunt refrigerium ⁊ solamē. Ne dubites ꝙ si ea in corde tuo impresseris nulli additus temptationi patebit. Quisvidens dn̄m glorie nostris sce leribus sic grauiter vulneratū auderet iterum sce lera perpetrare. Et sic pro ipsorum vulnerū reuerentia atq̄ compassione non desisteret a peccato. saltē quia videret ꝙ sine ꝯparatione grauior pena deberetur peccatori in omnibus q̄ innocētia pec cato deberet timere ⁊ etiā abstinere. Si aūt cōtra te etiā propter tuas nequitias ipsum videris indi gnatū ad spem peccatoꝝ confugias matrē suam. ⁊ ip̄ tanq̄ matri dei reuerētiā exhibebis ac fusis lachrimis eius auxiliū postulabis. Et si pseueraueris nō quiescēs nō dubites ꝙ ab ea q̄ volueris īpetrabis. Secūz enim creuit miseratio ⁊ sibi pro miseris satisfacere ex officio est cōmissum. ⁊ cum magna diligētia hoc exerceas. q: quod ꝯmuniter exercet erga oēs tibi nō poterit denegare. Quod ⁊ si nullo modo te videris consolari noscas deum te diligere. ⁊ hoc facit. pctōrum tuorum profundi tates agnoscas ⁊ tuam miseriā non ignores.

Et hoc maximū dei donuz est. Non enī sibi placet
presumptio aliquoꝝ qui se iustos reputāt ꝛ ad ipꝫ
altissimū tanꝙ ad familiarē amicū accedunt Vult
enī vt ꝗtumcūqꝫ quis sit magnꝰ se miserū ꝛ quasi
nichil reputās ad ipm̄ veniat cum peccatoꝝ suorū
confusione ꝛ magna reuerētia ꝛ timore. ꝛ magnū
imo maximū reputet ꝗtumcūqꝫ magnus si ipsum
imensus deus noster dignat saltē a longe intueri
Ideoqꝫ pleno corde dei magnitudinē ꝛ suā paruitatem confiteat ꝛ dicat. Domine nō solū non sum
dignus vt intres sub tectū meūm sꝫ nec vt tibi ap
propinquare valeā vllo modo Sufficit enī michi
vt tue pietatis oculis digneris me respicere a remotis. dico ꝙ si in hoc pseueraueris non quiescēs
non solū te videbit sꝫ sua secretissima teītroducet
Quod ipse facere dignetur qui est benedictus in
secula seculorum. Amen

¶ Quō tēptatio de predestinatione reprimi debet.

Capitulum. xiiij.

SI de pdestinatione aut presentia dei aliqua
cogitatio tibi surrepat sic responde dyabolo
talia propināti. Quicquid enī sit de me te certum
est esse damnatū. sed si ego pscitus sum ꝛ deū non
debeā habere post hanc. vitā: totis tamen viribus
laborabo vt ipsum saltē habeam in psenti ꝛ ipsuꝫ
possideā ꝗtum possum/ne in vtroqꝫ statu caream
tanto bono Momētum ergo tēporis de cetero nō
dimittā quin ꝯm meū posse fruar ipso ꝛ semper in
ipso summa iocūditate delecter ex qua eternā miseriam assequi debeo in futuro. Nonne michi summa vesania esset si certū est me eternalibꝰ ignibꝰ
cruciandū me īimico meo tradere in presenti ꝛ ex

nunc incipere cū dyabolo cōuersari. Non sufficit illa miseria nisi me nunc miserū faciā ante tēpus. Immo certe plus predestinati me deo meo prout potero taliter exhibebo vt nichil sit in me nec cor nec lingua nec cetera mēbra quin continue sint in seruitio dei mei: vt saltē dū possum ⁊ q̄tū possum habeā summū bonum. Sicut enī seculares qui in quadragesimo nō debent comedere carnes: volūt in carnisp̄riuio carnibus abundare. Sic de deo facere deberet qui de sua p̄sentia esset certus. ⁊ hoc p̄cipue faceret qui q̄ suauis ē domin⁹ degustaret cetera vero delicata absintiū reputaret. Sed q̄tū cunq̄ me deus prescieuerit sciētia constat michi ⁊ scio q̄ seipsum negare nō potest. Cum ergo totis visceribus āplexabor et ipsum stringens fortiter etiā si aurora apparuerit nō michi bn̄dixerit non ipsum dimittā: q̄ si bn̄dixerit michi nec etiā tunc dimittā ⁊ sine me recedere nō valebit. Licitū est enī michi inferre sibi violētiam in hac parte cum ipse commēdet illos qui regnū celoꝝ rapiunt violenter. Aut certe scio quid faciā. In cauernis vulnerum suoꝝ me abscondā ibiq̄ quietus latitabo nec extra se me īuenire poterit ⁊ etiam expellere nō decebit qui dicit. Eum q̄ venit ad me nō eiiciā foras. Et sic me damnare nō poterit nisi seipsum iudicare voluerit. Aut ad matris sue pedes p̄uolutus stabo. ⁊ q̄ propter peccatores mater dei facta sit allegabo. ⁊ vt michi veniā īpetret īplorabo Nec repulsam ab ea pati potero: q̄ fons pietatis ab oībus predicatur. Ipsa enī non miseri ignorat ⁊ miseris nō satisfacere nunq̄ sciunt. Non credo q̄ propter me inouā velit adiscere lectionē. Ideoq̄

et cōpassione maxima ante filiū suum mecū si dici potest misera apparebit et michi ad indulgētiam suum vnicū filium inclinabit. Et sic triplex refugium habeo quod quasi triplex funiculus difficile cōfringetur. Nō si predestinatus sum et eternam patriā debeam cū angelis possidere certe debeo ex nunc vitam angelicā ducere nō humanā. Totū me illi debeo qui se michi in premiū preparauit et hac portione contētus nichil aliud a modo debeo affectare. Justus est eni et si aliud quam ipsum quererē contra me posset rationabiliter indignari. et quē visurus sum beniuolū viderē statim iratū contra me sentētiam inferentē. Igitur in fine dyabolo sic cōcludo. Quicquid de me futurū sit a seruitio dei non desistā. et ve tibi qui nō potes tāto dño ministrare et eius dulcia presentia iocundari.

¶ Questio carnis ad deum patrē de christo Capitulum. xiiii.

C Arnē contra spiritū per contēplationē eleuatum. imo contra christum aīam eleuantē ausculta. Inquit caro. Tibi deo patri iusto ac misericordie infinite de tuo filio conqueror vt tua iusticia consideret violētiam michi factā et mia tua mee miserie condescēdat. Ille tuus filius plenus sciētia et virtute me sua sapiētia circūuenit et sua virtute violētiam michi fecit. Ille tuus filius sua sapiētia se sub carne michi simili occultauit et ad me humilitate nimia et benignitate inenarrabili callide subintrauit. Omnibus fuit humilior. oībus despectior. oīm necessitates assūpsit. omniū infirmitates portauit. pro omibus crudelissime voluit cruci. figi tam cōpassione quam grauissima passione vō

luit affligi cordis amorē per apertionē lateris sui
voluit demōstrare.indeqꝫ voluit in remediū ema-
nare sacramēta. Quid plura? suā carnē constituit
in cibū suum: sanguinē in potū: ⁊ seipsuꝫ promisit
in premiū. tua precepta faciētes: matrē fratresqꝫ
vocabat. Demū non soluꝫ in via sed etiā in patria
pmittebat ꝙ se succingeret ⁊ eis ad mēsam tuam
comedētibus trāsiens ministraret. His omibus ꝰ
aliis q̄ nec scio nec valeo enarrare animā michi de
putatā allexit nimis. sed etiā intus intrans sua at
traxit virtute in tantū ⁊ sic sibi ipsā suis blāditiis
coniūxerit vt iam de me nō curet sed potius affli-
gat deiiciat ꝰ conculcet ⁊ ad nichilum redigat. et
qđ grauius videtur hoc michi inferētes diligat ⁊
pro eo vel eis orationē specialē faciat ⁊ si nō infe
rantur inferri appetat. Sicqꝫ mortificor ⁊ non cu
rat. in limo iaceo ⁊ exultat. Sed quid? Dolorem
dolori addit ꝰ vt intēse doleā cupit. hec sua gloria
videtur esse michi inferre iniuriam contumeliā. ⁊
quicquid vilissimū credi potest. Sicqꝫ me desola-
tam afflictamqꝫ relinquit. et ipsa semper vult tuo
filio cōmorari semper sua carne cibari suo sangui
ne inebriari. ⁊ vbicunqꝫ fuerit ⁊ ult semper secum
commorari. Nunc aūt secum apparet in presepio
parua. nunc secum brachiis virginis amplexatur
virginis brachiis deportatur lacte virginis foue
tur. Nunc secum famescit. nunc secum sitit. nunc
secū conspuitur. nunc secū vulneratur. nunc secuꝫ
in cruce tristatur. nunc secū in celis apud te leta-
tur consolatur quocunqꝫ perrexerit. secum vadit.
sine ipso esse nō requirit. ad nichil potest se xtere
sine ipso. Quid tibi dicam pater de tuo filio qui

animā michi deditam:sic suo inebriauit amore:sic aūt alienauit a me. Si rapinā cōmisit iubeas resti tui. Nec enī michi paruz videtur sic rapere vnam mentē. Cur enī michi anima deputata so:ū filium tuū diligit?cur me sic odit?cur cetera derelinquit tui filij amore absorpta? Graditur sine sensu. Jam nichil aliud audit nichil aliud cogitat vel gustat. nichil aliud odorat. ꝛ semp vult inter sua brachia commorari. Ibi iocūdatur.ibi letetur.ibi delicijs habundat.ibi nimio amore inebriata cubat. Nec mirū si hec anima meā tantū cuz filio tuo adhesit. quia nisi esset lapide durior et ferro insensibilior. ex quo sibi tantā filius tuus fecit aliter facere nō deberet. Et vbi est iste durus lapis qui tanti amo ris ardore nō scinderetur ymo liqfieret sicut cera si sibi fierent oīa supradicta. Et ideo nō conquero de ea tibi benignissime pater:qꝫ fecit qd debuit. sed de tuo filio qui eam nimis allexit beneficiis/ ac me in tanta miseria derelinquit.

Responsio patris ad carnem. ca. xv.

Attende ꝛ audi quid respōdeat pater clemē tissimus carni. Quia creatura mea es/tibi iusticiā cum misericordia exhibebo. Nam cū an cilla anime esses:semper tamē dominari voluisti. ac semper inordinate egisti.tibi nō michi eam ser uire fecisti ipsam ad oīa mala pronā reddidisti.et quod peius est eam ad ymaginē meā factam dya bolice seruituti subdidisti. Eam bestiis peiorē fe cisti.eam fetidaꝫ ꝛ abhominabilē exhibuisti.eam super omnē caliginem denigrasti.et in tantū eam alterasti: vt creaturā tam nobilē cognoscere non valerem. Oportuit ergo qꝫ eam que in carne erat

nimis diligebã meum filiũ incarnari: vt eam alliceret ad suuz meũq; amorẽ. ⁊ q2 tibi carni anima adherẽdo mortua erat vt viuificarẽ meum volui filiũ incarnatũ pro ea occidi. Nec fuit filij mei hic aliqua circũuentio vel deceptio: sed mea suaq; ineffabilis dignatio. Et q2 tu caro a tue infusionis principio semp male egisti: meus vero filius erga eam nimio exarsit amore ⁊ se totum sibi exhibuit ideo iusticia mea multũ exigit vt eam totã ⁊ totaliter sibi dimittam. et ipsa te plusq̃ stercus abhorrear ⁊ ab oĩbus abhorreri cupiat. Sed q2 nõ soluz iusticiam sed ⁊ misericordiã implorasti volo vt aliquando etiam in p̃senti dulcedine q̃ in meo sentit filio pfundaris. ⁊ insuper in futuro nobilissime ac pfectissime te dotato. et si bene anime obedieris: ex nunc non solũ a pena eterna sed ⁊ a purgatorio te absoluo qui viuo ineternum.

¶ Meditatio super Aue maria. ca. xvi.

AUe maria gratia plena dominus tecũ. Tibi dñe deus gratias ago quas possum ex intimis p̃cordiis meis qui pro nobis indignis dignatus es nostrã assumere naturaz ⁊ virginali vtero baiulari. ⁊ ex ea virgine nascẽs. lacte nutriri. eius foueri gremio. et eius subiici imperio. qui omnia cõseruas ⁊ regis et me fetidissimã saniẽ ⁊ turpitudinem detestabilẽ ⁊ abhominatione plenũ et omi vita imo essentia indignũ dignatus es tantũ illustrare vt sciam te matrẽ habere. ⁊ hoc michi indignissimo concessisti vt ipsam possim ⁊ audeã salutare. Non enim fecisti taliter omni nationi. ⁊ hoc summũ beneficiũ non manifestati eis. Ubi est dñe peculiaris ille populus quẽ in manu potẽti ⁊ bra-

chio extenso de terra egypti per desertū in terraꝫ ꝓmissionis eduxisti tot signis ⁊ prodigiis magnificentie tue. Nonne dn̄e iste est populus cui hoc beneficiū promisisti. Cur igit̄ nō sibi tui cultorib⁹ sed nobis ydolatris ⁊ infidelibus hoc tuū summū ⁊ maximū beneficiū reseruasti. Quare nobis paucis cū multi ⁊ quasi infiniti populi hoc ignorent. Nonne dn̄e vniuersoꝝ es creator: ⁊ oēs ad ymaginem tuā fecisti. Nonne dn̄e secreta consueuerunt pandi amicis. Cur nunc dn̄e inimicis ⁊ maxime michi qui a vertice capitis vsqꝫ ad plantā pedis infectus sum ⁊ totus tendo ad ea q̄ tue sunt contraria volūtati Cur dn̄e tam nobile donū tam excellentē thesaurū tuo infidelissimo ⁊ nequissimo seruo dedisti. Nonne dn̄e tibi videtur ꝙ non honorē sed derideā matrē tuam quādo superbus humilē: immo humilimā superbissimus castissimā inmūdissim⁹, celestissimā immo diuinissimā vanissimus ⁊ terrenissimus sanctissimā impiissimus matrē dei filius dyaboli salutare presumo. Ubi est bone domine nunc reuerētia matris tue. cur tales eam salutare permittis. Sed o piissime iesu propter tuam erga nos nimiam caritatē non suffecit te omni derisui ⁊ contēptui propter nos subiacere sed matrē tuam iam ad dextrā tuam sedentē permittis pollutis labiis tractari vt possis corda nostra tuorꝫ eius amore inflāmare. nec dubiū est ꝙ indignissimi sumus ⁊ credo firmiter ꝙ nullus sit celestis āgelus qui eā vt digna est valeat salutare. quātomagis ergo immundissima creatura. Mirum videtur quomodo miser homo nō tremit ⁊ expauescit tantā dominā salutare. Sed illud detestabile nimiū est ipsam no

minare ore ꝛ corde vana ꝛ inutilia imo nep'randa tractare ipsamq; alloqui tergo verso. Cum omni eni reuerentia honore ꝛ deuotione est virgo beatissima salutanda. ꝛ ipsa tales querit qui ad eaꝫ deuote ꝛ reuerēter accedant. Hos enim diligit. hos nutrit. hos in filios suos suscipit. O beatus qui de tam nobili matre letatur ipsam corde ā plectif. opere imitatur. o felix qui matri dei fm posse suū nititur cōformari. Hic est certe qui omni creatura contēpta soli deo singulari amore inheret. ꝛ cruci fixus cū christo salutē animarū sitit. O mirū vere quō non capitur exultatione cor talem virginē salutantis. Matrē dei alloquitur deū ex ipsa factuꝫ hominē contēplatur. Hic videt ima sūmis ꝛ sūma imis pro se vanitate coniungi. Quō queso non liquescit in hac salutatione mens nostra vbi deum nos tantū dilexisse videmus vt ex virginali vtero dignatus sic fieri frater noster. Os enim nostrū ꝛ caro nostra est. o mira ꝛ ineffabilis diffusio bonitatis diuine. Quanta queso erga talē virginē deberet cor nostrū deuotione diffundi per quam talem ad nos meruimus diffusione diuinā per quā certe meruimus deo esse fratres ꝛ coheredes in regno. Mira deberet dulcedine os nostrū abundare cum tam dulcē dominā ꝛ benignā salutamus ꝛ eius bñ diximus fructū. Suauissimus eni ꝛ dulcissim⁹ est fructus eius et in ore ꝛ in corde sapiētis dulcessit. O ꝙ mira est huius virginis fecūditas que dū salutatur deuote ad cor salutātis suauissimū fructū emanat. quāto aūt in eius fructu quis āplius iocū datur tanto ab ea amplius impetrat et nisi dicat/

sufficit nunq̃ cessabit. O mira dña mirum videtur
quomodo nō tantū delectamur in te salutādo q̃vꝫ
propter tē ⁊ fructū tuum cetera ignorem⁹. Quō
queso nō est ad te tantū intētus homo ꝓpter tuā
suauitatē nimiā vt etiā semetipsum a se abstract⁹
ignoret. O raptrix cordium. o absorptrix mētium
Cur nos domina ingrauidas tuo affectu? cur nos
deo nostro impgnas? cur luto imples celos et va-
nissimos facis diuinos? cur nos obsecro filij tui in
ebrias amore cum nec sibi aliquid impēdere vale
amus. Quid tibi prodest animarū amatrix q̃ te ⁊
filium tuū nimio diligamus amore. Nonne tibi ce
lestia sufficiūt? cur terrena corda requiris cum tñ
sint fetidissima ⁊ terrena. accipe animā ꝑ venatrix
⁊ refoue in sinu gratię tue. Quis enī potest aiarū
venatrix effugere claritatis tue fulgorē ⁊ tue ra-
dios pietatis Nec enī est qui a calore abscondere
se possit: q꜡ beneficus tuis pleni sunt celi ⁊ terra.
Quocunq̧ enim pergam⁹ occurrit nobis diffusio
vteri virginalis. Ecce ergo vndiq̧ nos tuis bene-
ficiis irretisti. et semper ⁊ vbiq̧ tue benignitatis
laqueos extēdisti vt a te matre dulcissima fugere
rationabiliter nequeamus: sed semꝑ in tue dulce-
dinis gremio quiescamus. Currite ergo carissimi
vndiq̧ et tam nobilē ⁊ suauem virginē salutemus
Aue. Patiētiam habe domina q̃ angelicā saluta
tionem promo ⁊ angelice nō viuo sed potius dya-
bolice. Horrēdus sum ⁊ te salutare presumo. Con
fido certe dulcissima de nimia bonitate tua/ ⁊ tuo
inflāmatus amore te q̃uis indignus nimiū non ve
reor salutare Aue. Quid michi dña dulcius tuo
aue? O mirum aue qđ quadā celesti dulcedine in

ebriat coꝛ deuotū. Certe iaȝ dicere poteſt deuote
ſalutans. Liquefacta eſt aīa mea vt ſalutaui dñaȝ
meam. Deficit coꝛ meū ⁊ caro mea dum alloquoꝛ
dominā meam. Quis in te nō deficiet virgo ſacra
dum cernit hac ſalutatione pꝛemia te filio dei īpꝛe
gnantā? Quis homo nō deficit dū cernit dei filiū
tuo vtero baiulari: tuo lacte nutriri? Quid ergo
libētius audis: o domina ꝙ̄ ſalutationē qua r eco-
gnoſceris mater dei. Si in te vis homines iocun-
dari vt ſemper in eum cuius mater es refundatur
affectꝰ. Non enī puto vt velis aliter niſi vt mater
dei ſalutari nec etiā cognoſci. Porta es criſtalina
⁊ per te vis tuo filio nos coniūgi. Sed aue ⁊ vere
aue. nam coꝛ noſtrū aperuit tuū aue. O mirabile
⁊ ſuperadmirabile aue: ad qđ demones effugātur.
peccatoꝛes liberātur. filij delectant. angelus gra-
tulatur. verbū incarnatur. virgo grauidat. Certe
aue cuius fructu creature renouētur. homines re
dimūtur. angeli reparant. Ergo tibi aue vniuerſa
creatura ſine fine pꝛomat. O dulciſſimū ⁊ ſuauiſſi
mū aue quo terreſtria letātur. celeſtia iocundant.
O aue quod intellectū irradiat. affectū ſatiat. mē
teȝ ad celeſtia leuat. quo animus illuſtrat. pectus
dulcoꝛatur. caro maceratur. Igitur aue. O cathe
nale aue. qđ coꝛ conſtringis cū virgine ⁊ ſeparas
a terenis. cū miſericoꝛdiſſima miſerū cum domina
ſeruum. cū matre filium firmiſſime ligas. O ama-
bile aue. accendat vt ſalutet qui vult cathenari a-
moꝛe. ⁊ cum ſalutauerit ex coꝛde āplius foꝛtiuſqꝫ
cōſtringetur. ⁊ ꝙ̄to conſtrigetur foꝛtius libētius
ſalutabit. Sicqꝫ amoꝛ et aue mutuo ſe augebunt/
donec coꝛ ſalutātis deficiat ꝑ dulcoꝛe. O virginis

amor diuinum reddis amantē virgineū facis iam multa sorde pollutū Ergo aue domina mea mater mea imo cor meū ⁊ aīa mea virgo maria et maria mea aue. O nomē suauissimū nomen iocundissimū nomē dulcissimū nomē marie. Quid feci quid presumpsi quō excessi ꝙ noiare te audeo. Quis vnq̄ talia audiuit vt perditionis filius peccatorū sacculus demonū famulus te noiare presumat. O amor mei nomē matris dei revereri nescit amor. michi parce domina ꝙ me amare dicā te. 2 eni si nō sum dignus nō es indigna amari. quis o dn̄a te amare desistet cuius beneficiis gratiā ⁊ gloriā impetramus. Per te dn̄a frengūtur vincula. soluūtur debita. vincūtur vicia. solidātur confracta. reparant perdita. renouantur vetera. roborant infirma. magnificātur minima. exaltant infima. incepta promouētur. iperfecta perficiūtur. perfecta consummantur. cor purgatur. refulget mens. animus inflāmatur. liquescit pectus. dulcessit gustus. decoratur aspectus. despōsatur peregrina. traducitur sponsa. ⁊ resoluitur aīa. Omnia hec per te virgo maria: ergo aue maria. Uere maria stella maris amarū mare ⁊ domina Stella maris mundo totalit in amaritudine posito. lucis eterne radiū emittendo. Amarū mare cor tuū iu passione filij tui in cruce pro nobis pendentis totaliter transformando. domina super oēs agelorū choros ad filij dexterā ascendēdo. Et stella maris es nos dirigendo amarum mare ꝯpatiendo ⁊ domina protegēdo. Stella maris es honestate. amarū mare pietate: sed dn̄a potestate: O domine deus quid tibi retribuemus

pro omnibus que dedisti nobis. quid tibi faciem⁹ aut facē possum⁹ ꝙ nob in amaricatione amaritu/dinis positis tenebris vndiꝙ circūseptis. a portu salutis nimiū elongatis. turbinib⁹ et procellis ad naufragiū agitatis imo tēpestate nimia pene sub mersis tam nobile solatiū tam dulce consortium. tam efficax auxiliū tam pium subsidiū virginē ma riam irradientē stellam dedisti. O certe beata nox et felix tenebra ꝛ gloriosa caligo que tali stella me ruit irradiari. Certe hec nox illuminatio mea in delicijs meis. O gloriosa virgo si est stella maris semper volo in hac vita esse in mari vt sis semper mea stella semper in mari sim perfecte amaritudi nis de peccatis meis gemēdo christo crucifixo in time cōpatiendo proximorū miserijs ꝛ vicijs con/dolendo. Semper volo in hoc triplici pelago naui gare vt habeā huius stelle ducatū. Ue illis q̄ sunt in delicijs ꝛ nolunt in hoc mare intrare: quia hac dulcissima stella carebunt. Cuirrat vndiꝙ tribula/tiones ꝛ sepiant amaritudinibus inauditis: non ti mebo quoniā tu mecū es. imo tunc vere michi re/fulges cum vallatus angustiis cuꝫ omni humano auxilio destitutus cū intrauerit aqua vsꝙ ad aiaꝫ meā cum abiectus fuero et reprobatus ab oībus creaturis. Me peccatore nequissimū ꝛ omni malo dignissimū ipugnet ꝛ stimulet obsecro tota mūdi machina vt mecum sit hec stella maris maria. O felix cū fuero ab oībus exprobratus ꝛ cōculcatus et ab hac stella susceptus. Stella est maris et in amaritudine positis ipsa relucet. O ꝙ dulce est ꝛ delectabile oculis videre hanc lucem beatissimā. o ꝙ bona ꝛ amabilis cōmutatio omnē mundi con/

solationē abhorrere. ꝛ longe a se irrecuperabilit eiicere pro refulgētia stella maris. ¶Plus enī valet vna sola illustratio illius stelle ꝙ omniū mūdanorum. Quis ergo oīs amaritudinis ꝛ ꝯpassionis et passionis mare nō gaudēter intret vbi refulget hec stella. nec paueat cor perfectū: qꝛ impossibile est naufragiū fieri hac stella radiante. nec potest nubes aliqua interponi nisi volenti. O dña mea tu in hoc mari es nobis nauis sustētans ꝛ portās anchora stabiliēs ꝛ firmans gubernaculū dirigēs et rectificās. velum deducēs ꝛ obūbrans. stella refulgēs ꝛ salutis portū demōstrans imo impetrās ꝛ conseruās. Quis ergo nō libenter hoc mare cōpunctionis cōpassionis ꝛ passionis intrabit vbi tu in oībus subuenis ꝛ ministras. Immo vt plus audeam dicere tu es maria amarū mare facta ꝓpter filiū tui passionē ꝛ iniquitatū nostrarum ꝯpassionē non ꝙ modo aliquid tristabile patiaris; sed considero mentē tuam sm ꝙ in hac vita iuxta crucē videbas. Hoc ergo duplex intremus mare/ scꝫ tuo filio crucifixo ꝛ tuo cordi sibi infixo compatiendo et de nostris iniqtatibus que tante fuerunt necis occasio intime contristādo si volumꝰ cor tuum intrare; qđ factū est mare magnū ꝛ spaciosum nimis Quis ergo nō libēter intrabit hoc mare vt possit cor virginis introire? Certe hi bene intrāt cor tuū et sunt cōtinue in corde tuo qui filū tui ruminant continue passionē. Impossibile est enī mater piissima filiū tui ir trare vulnera ꝛ nō intrare cor tuum. qꝛ illa vulnera sunt in corde tuo ꝑpetuo collocata Sicut enī illa stigmata semp erunt in filiū tui corpore; sic semp in matris mente. Quis ergo āplius

tardabit ꝛ pigritabit hoc nauigiū introire. Dulce est de te audire sed dulcius de te cogitare: ꝛ dulcissimum ꝛ suauissimū per christi vulnera cor tuū intrare. Non ergo recedat homo a christi passione cōtumelia ꝛ vulnere si nō vult in corde tuo exire. Ibi fit homo totus virgineus totus sanctissimus totus diuin⁹. Ibi obliuiscitur homo sui: recogitās que sunt matris ꝛ filij. Quod nobis concedat ille qui benedictus viuit ꝛ regnat in secula seculorum Amen.

¶ Meditatio humilis ac expositio super orōnem dominicam. ca xvij.

Pater noster qui es in celis ꝛc. O immēsa clemētia. o ineffabilis benignitas, o mira dignatio. o longitudo latitudo sublimitas ꝛ profundum caritatꝭ diuine. Vilissimū lutū: detestabilis sanies. nequissima creatura se dei filiū nūcupat ꝛ domin⁹ dn̄orum/rex regū ꝛ dominus dominantiū se meū patrē dicit. Cum oratis inquit dicite. pater noster q̄ es in celis ꝛc. Et q̄ hoc dicit veritas verissimū est Et scio q̄ plus sine pparatione me diligit q̄ pater carnalis vel mater imo q̄ me egoipse. De tanto q̄ patre elenabitur cor meum vt aquila ꝛ iam heres celi oīa inferiora contēnam. Quid michi vltra de terrenis honoribus qui sum filius dei. Maius dedecus esset michi appetere q̄tumcūq̄ honorē terrenum q̄ filio imperatoris latrine officiū. Quid vltra michi de terrenis diuiciis q̄ regni eterni sum heres? Ignominiosus eēt michi de q̄tumcūq̄ magnis diuitiis terenis curare q̄ primogenitū imperatoris de fimo equorum. Quid vltra de deliciis carnalibus ꝛ eternis quātumcūq̄ magnis. Dete-

stabilius michi esset filio iperatoris summi affici in ꝯtumcꝰq allectiua creatura ꝙ filium regis in sanie fetidissima. Quid bonuz quid pulchrũ quid vtile quid desiderabile me allicere potest ꝙ heres sum oīs boni fontis omnis pulchri ⁊ boni. Omnia eni respectu illius nõ sunt nisi quedã similitudo ⁊ vmbra. Accedã ergo ad patrẽ meũ qꝛ nichil aliud vult nisi vt habeã ipsum. Nunquid ergo negligẽs ero? nũquid ergo pausabo? nunquid aliis intẽtius ero? Certe cum ipetu oībus postpositis currã ad eum. Sufficit michi. si habeaz patrẽ meum. ⁊ ideo toto corde tendã ad eum. Non aliud aspiciam nec aliud videbo nisi dñm deum meũ: qꝛ oculis mẽtis totus tendo ad eum qꝛ nimis allexit animũ meuz Pater noster ⁊c. Mel ⁊ fauum in ore meo cum te deũ meum patrẽ inuoco meũ. O dulcedo idicibil O iocũditas inestimabilis. O iubilatio ieffabilis cum audeam te patrẽ meum vocare. O exultatio. O admiratio. O medullaris modullatio. qꝛ pater meus es tu. Quid vltra procedã quid vltra dicam quid vltra petã. Pater meus es tu. Sed vbi es tu pater mi vbi es. Si vbiq es imo qꝛ vbiq es quõ sedes est tibi celum. Sed ideo benignissime vis vt dicamus pater noster qui es in celis. vt nos a terrenis ad celestia eleues. vbi maxime tua potentia tua sapiẽtia ⁊ bonitas elucessit. vt ibi mi pater sit semper tecum cõuersatio nostra vt a te celestia nõ terrestria vel terrena queramus et petamus. aut certe vt nos spirituales celi facti in nobis sit habitatio tua. Quid ergo nos retardabit quid nos retrahet quid impedimẽta prestabit quin celestẽ vitam non terreã ducamus vt in nobis sit habitatio

tua. O digna admiratio mira dignatio ⁊ dignatio christi habitatio in nobis. Ego fetidissim⁹ fimus ⁊ abhominabilis peccatorū latrina valeo. esse ex immensa clemētia dei mei tabernaculū eius ⁊ q̄ sum plenus sanie ⁊ fetore ero sanctū dei tēplum. sapiētie sedes ⁊ habitaculū spirit⁹ sancti. O felix dies o beata hora cum talē hospitē possidebo. Tenebo eum nec dimittā donec introducā eum immo ipse introducat me in domū illius que sursum ē hierusalez matris mee ⁊ in cubiculū genitricis mee scʒ in intima contēplationis quiete vbi cubāt vbi quiescunt aīe delicate. Pater noster qui es in celis sanctificet nomē tuuz. O q̄ bene sequitur q̄ bene continuat preelegātissime ordinatur petitio ad p̄dicta scʒ sanctificetur nomē tuum ad pater noster qui es in celis. quasi filialis deuotio celestis contēplatio totum animū reuerētis filij conuertit in patrē celestē vt clamet ⁊ dicat sanctificetur nomē tuuz. quasi dicat. Non terrenas diuitias delicias ⁊ honores peto sed vt sim in te totus conuersus ⁊ totus diuinus. Sanctificetur ergo nomen tuum. vt scʒ mea vis rationalis tua sapientia illustrata et omni errore ambiguitate ⁊ tenebrositate propulsa purgatā habeam conscientiā/ id est purissimam notitiā tui. ¶ Adueniat regnū tuum vt mea vis irascibilis tua potentia roborata ad arduitatem regni tui conscēdat. ¶ Fiat voluntas tua ⁊c. vt mea vis cōcupiscibilis tua bonitate dulcorata immo tua caritate perfecta plenissime tuo beneplacito acquiescat vt ex vera dilectionis amicitia sit idem velle idem nolle. Vel sanctificetur nomen tuum quantum ad puram noticiam intellectus.

Adueniat regnũ tuum/q̃tum ad feruẽs desideriũ affectus. Fiat voluntas tua sicut in celo et in terra q̃tum ad perfectũ obsequium effectus. Sanctificetur ergo nomẽ tuum in nobis domine/ quod ab eterno sanctissimũ est in te. vt quicquid videmus/ quicq̃d audimus/ quicquid intelligim⁹ et sentim⁹ totum ad sanctissimi nois tui noticiã ordinemus/ vt sit in nobis nomen tuũ sanctuz id est sine terra. et purum vt excisi ab omni curiositate et vanitate et omni inutili fantasia te solũ in omnibus cognoscamus semp piissime et sanctissime pater mentis nostre oculus ad te lumẽ eternum ineffabilẽ dirigatur semper te qui in omnibus es et a quo omnia sunt in oibus te intuear in omnibus te cognoscã. O q̃ dulce lumen et delectabile oculis. a te sole iusticie nunq̃ mentis intuitũ amouete. O q̃ dulcis et amabilis/q̃ admirabilis oculis nostris/ tuorum claritatis radiorũ. Sanctificet ergo nomẽ tuum. Adueniat regnũ tuum. Nunc regnũ huius mundi occupauit totam animã meam. imo totam dissipauit animã meam. totã lacerauit. totam fedauit. totam denigrauit spõsam tuam dilectã aiam meam. Totum cor meũ. totum animũ meum vanitas imo feditas huius mundi allexit. Ideo nõ que mundi sunt sentio· que carnis sunt appeto. q̃ terrena sunt cogito et affecto. factus sum ciuis huius mundi. et sub hui⁹ mundi principe sollicite studeo militare. Sed tu domine nonne creatura tua sum? Ergo adueniat regnũ tuum vt princeps huius mundi eiiciatur foras. Tu solus in me regnes. tu solus ĩhabites mentẽ meã. totum me occupet regnũ tuum totũ sibi vendicet desideriũ meum solus reficias

affectũ meum. Quid quero qd desidero quid volo quo vagor quo discurro quo distrahor Sufficit michi domine regnũ tuum sit tibi habitatio mea. sit tibi refectio mea. sit tibi tota cõseruatio mea. Tu solus bonus. tu solus pulcher. tu solus amabilis. tu solus desiderabilis animarũ amator. Tu solus me regas. tu solus me dirigas. tu sol⁹ me allicias tu solus cor meũ tecum habeas animarũ zelator. In te solum quiescat cor meũ ꝛ pectus meum. In te solum dulcoretur cor meũ. tu solus repleas animum meũ. Cum ipetu ascendã ad te centrũ meum ꝛ regnũ meum animarũ redẽptor. Ergo adueniat regnũ tuum ❡ Fiat voluntas tua sicut in celo ꝛ in terra. hoc volo hoc desidero hoc totis animi visceribus concupisco vt in me ꝛ de me ac per me non mea sed tua fiat volũtas. Totus sim. totus in tuũ solum plaudaz honorẽ. ad hoc factus sum. ad hoc natus sum vt tuũ solum honorẽ requirã. Jam non flectar ad meuz appetitũ. iam nõ requirã propriũ cõmodum. iam non desiderẽ amicoꝝ affectum sed solum nitar tuũ solum in oĩbus beneplacitũ adimplere. Non cogitã quid amarũ quid dulce qd onerosum vel leue. quid asperum vel suaue. sed cũ impetũ ꝛ desiderio feruẽti ꝛ cum anxietate curẽ perficere q̃ tue sunt beneplacita volũtati. Hoc solum michi sit iocunduz. hoc michi sit suaue. hoc solum michi sit leticie. hoc delectabile ꝛ amabile in quãtũcunqꝫ asperis vilibus difficilibus effusis ꝛ amaris tuam requirere perficereqꝫ voluntatẽ. O gaudium ꝛ iocunditas et exultatio medullaris. totuz et totaliter semper ꝛ vbiqꝫ exponere me ad omnẽ tui honorẽ quem possem modo aliquo affectui mã

tispare. O vtinã solus possem omnia tua misteria mi domine adimplere. Magis gaudeo magis approbo amplius totis artubus 7 visceribus concupisco. me totum exponere 7 impēdere tuo honori me de me tue satisfacere voluntati pro te q̃ etiam quantūcunq; celestib9 7 diuinis deliciis iocūdari. Si eni propter te mi domine lacerarer et passiones 7 mortes quascunq; ad tui honorē reciperem eas magis approbarē magis diligerē 7 de his magis gauderē q̃ de quacunq; delectatione quã etiã in patria possem habere. nisi forte illa delectatio tantū aut plus cederet ad tui honorē. 7 hoc etiam ratione delectationis sed ratione tui honoris optarem. Non eni factus sum ad meã vanitatē consolandã sed ad tuam magnificentiã honorandam. Quid michi maius. qd michi dulcius. quid michi amabilius q̃ me totum in tuum honorem resolui. O gaudiū domini. o tripudiū. o michi omne inbilare solatium. q possim aliquid quacunq; difficultate facere ad tuum honorē: hoc angelorū est gaudium celeste desiderium posse te totaliter obsequi totaliter te frui tue voluntati plenarie cōformari 7 tuum honorē et magnificētiam admirari. Non dubito immo certus sum q plus gaudēt angeli et sic sancte de magnificentia honoris tui q̃ de magnificētia glorie sue. Et ideo fiat voluntas tua sicut in celo. i. in celestibus spiritibus. et in terra .i. in nobis hoībus. 7 tue voluntati adeo libenter et feruēter acvoluntarie obsequamur 7 ipsi sm possibilitatē nostre virtutis totaliter conformemur.

¶ Panē nostrū cotidianū da nobis hodie. O q̃ bene ordinat q̃ eleganter coniūgit hec verba pre

missis. Et quis de pane materiali vetiã spiritual
possit exponi: de sacramẽtali tamen pane maxime
exponamus ad presens. Et vt dixi in verbis dñi
est egregius ordo. Quis enĩ adeo dignus. quis a
deo est habilis ad susceptionẽ huius sacramenti
ad offerendũ filium deo patri. vt ille qui vt supra
dictũ est se totaliter in deum ordinauit. et quantũ
ad intellectũ affectum et effectuz qui se totum deo
obtulit totum se sacrificio cõseruauit qui in se an-
nullatus est et in deũ totus illatus ẽ qui non q̃ sua
sunt querit sed que iesu christi. Ille enĩ in hoc sa-
crificio potest iesum xp̃m recipere. Jesum christũ
deo patri pro se et aliis offerre. Et ideo petitioni isti
magister verus p̃posuit. Sanctificetur nomẽ tuũ.
et optime coniungit ad illud verbũ. Panẽ nostrũ
cotidianum da nobis hodie. Qui enim egyptum
peccatorum exiuit In sanctificetur nomen tuũ et mare
rubrũ tẽptationũ inundantiũ submersis egyptiis
sicco pede transiuit. In adueniat regnũ tuum et in
deserto contẽplationis soli deo intendit: et se te to
tum deo dedicauit. In fiat voluntas tua. Jam in
hoc deserto esuriens mãnã id est panẽ celestẽ a ce
lesti patre requirit. In panẽ nostrum cotidianum
da nobis hodie. Qui enĩ in egypto aliquando sup
ollas carniũ sedit: nũc illis spretis solũ panẽ viuũ
qui de celo descẽdit exquirit postulat et acquirit.
O admirãda christi dignatio. mira iubilatio men-
tis deus meus sponsus meus amor meus factus est
cibus meus. Sanctorum premiũ. gaudiũ angelorum. dei
patris verbũ est nutrimẽtũ meũ. lux mũdi sol celi.
sapiẽtia dei est refectio animi mei. proles virginea
redẽptio humana. celique gloria facta ẽ cibatio mea:

Quid vltra affecto. quid vltra me potest allicere? absit a me dñe vt ex quo cor meũ habet tã nobilẽ cibũ ꝙ circa aliquid qḋ est in toto mũdo afficiatur Quõ obsecro post tam nobilissimũ cibum sufficiẽtissimũ suauissimũ ⁊ dulcissimũ põt cor meũ circa vana turpia ⁊ imunda delectari. Et si semper non possit ipsum sacramẽtaliter sumere saltẽ cor meũ ipsum spũaliter nõ desinat ruminare. In veritate mirũ ⁊ plusꝙ mirũ videt̃ quõ pre dulcore ⁊ nimio amoris feruore cor nõ deficit in hoc cibo. Tu solꝰ bone iesu sis cibus meus ⁊ refectio mea. te solum esuriã. te solũ auido ⁊ isatiabili appetitu comedã et semp sim famelicus tui. Quid te dulcius. quid suauius. qḋ amabilius bone iesu. Te solũ volo cõedere te solum cupio masticare. tu michi semp̃ dulcescis in corde. Si solus odor tuus deberet sufficẽ toti mundo ꝗtomagis cibatio tua Si in verbo qḋ de ore tuo ꝓcedit reficimur ⁊ viuimus quid est te xbum eternũ ore recipere ⁊ cordis dẽtibus masticare. Quõ in te cordis penetralia non liquescũt? Quõ non sit cor meũ delectat̃ in te vt obliuiscat̃ oĩa preter te. Si aliquid terrenũ imo aliqua similitudo terreni tantũ cor meũ occupat aliqñ vt obliuiscatur tui quõ tua verissima p̃sentia nõ me tantũ reficit et inebriat vt oĩs mundi obliuiscar ⁊ etiam mei. Hunc ḡ pater celestis panẽ nostrũ cotidianũ da nobis hodie. Da nobis hunc panẽ vt semper in p̃senti ⁊ semp presentialit̃ eum habeamꝰ. Sit semper p̃sens spiritualit̃ hic cibus ⁊ nunꝙ sciat preteritum vel futurũ, sed hodie doces bone iesu vt dicamus. Cur queso tm̃ festinas esse nobiscũ? quare nõ differs vsq̧ ad cras? Quid enĩ in nobis vides?

quid in nobis sentis? quid in nobis agnoscis ꝙ in tantū nostro es inebriat⁹ amore. Quid nobiscum lucraris. quid in nobis reperis. quē fructū de nob habebis ꝙ nescis tardare. Sed sic amor nostri te vrget vt differre nequeas. quin stati velis esse nobiscū cum quibus nullū habes lucrū. Nos aūt qui sumus fetidissima sanies et indigni etiā tua creatura ꝙtumcūꝙ vilissima nominari quomodo differimus ex quo tantū desideras nos esse tecū quin te summū bonum speculū sine macula ipetramus Tu ergo bone dñe differre nō vis vt ostendis nec nos differre volumus amplius. Hodie ergo te repetimus vt habeam⁹. Non enī tarda est institutio qđ esset si peteremus ⁊ non ipetraremus. qꝛ ergo te statim petimus ⁊ desideram⁹ ⁊ hoc ipsum tu cupis. accede ad cor nostrū: qꝛ ad te ascendit cor nostrum. En inebriatus es nostri ⁊ nos tui amore. tu ergo ad nos ⁊ nos ad te cū impetu iungit pondus amoris. Et iam omni mora sublata mutu⁹ fit amplexus et inter brachia tua deficit aīa mea absorpta amoris feruore. Cum enī sensi amplexū tuum excitasti animū meū post cibasti deinde inebriasti tandē tuis āplexibus ⁊ osculis separastuāꝫ meā ⁊ in tuis brachiis quiescit. non eam ꝙuis indignā abicis. nō eam refugis: sed ad te stringēs clamas et dicis. Adiuro vos filie hierusalē ne euigiletis neꝙ suscitare faciatis dilectā donec ipsa velit. Sꝫ adiuro clemētiam tuā bone iesu quare dixisti cotidianū. Nonne cōtinue vis esse cibus noster? nōne sufficit si per vnā diem in nobis habitas ⁊ moraris nobiscū. Quid fecimus tibi? quid ergo dicam de beniuolētia tua. Nescio qꝛ in illis thesauris cle-

m. iii.

mentie tue deficit animus meus;ita vt non possit paruã considerare scintillã tanta est abyssus eius. Et ideo aliud nescio dicere nisi ex quo vis semper esse nobiscũ, nõ omni tẽpore simus tecũ. & nunq̃ a te spõso benignissimo specioso cibo suauissimo recedamus. Ita eni domine tuo amore & deuotione nos cõglutines tecũ vt nõ possimus a te recedere nec velimus. Si ergo panẽ nostrum cotidianũ da nobis hodie. & dimitte nobis debita nostra sicut & nos dimittim⁹ debitorib⁹ nostris. Hoc sic ordina & coniunge predictis. O bone iesu nobilissimũ celũ nobis indignis seruulis tuis benignissime & instã tissime obtulisti. Sz quid? timeo ad ꝯuiuiũ hester vt amon inuitari. Et si illa bone iesu nõ sit intẽtio tua: tamẽ timeo de iniusticia mea. qꝛ agnosco petã mea. Quid ergo? cõuiuiũ opulẽtissimũ paratum est. nunciũ id ẽãgeli sancti ministrãt. esuries me excitat & compellit tamẽ accedere nõ presumo qꝛ peccaui. Quid ergo faciã? angustie sunt michi vndiq;. Sed certe quid eligã scio. Ibo enĩ ad patrẽ meũ celestẽ de q̃ supradictũ est. Pater noster &c. et dicã ei. Pater peccaui in celũ & corã te. iam nõ sum dignus vocari filius tuus. fac me sicut vnum d̃ mercenariis tuis. & dimitte nobis debita nostra Sed o felix recognitio culpe que promereẽ patris ãplexus. Forte amor feruore inter ãplexus eius resoluat & mutabor in virum alterũ et aliquãtulũ audebo comedẽ de vitulo saginato. Dimitte ergo nobis debita nostra. O mira dei nostri dignatio erga nos. ipsũ cõtẽpsimus & pro vilissima fame cõmutauimus & tamẽ nobis suadet vt veniam petemus. quomodo vult nobis veniã dimittere cum

offensis. hoc aūt non vult āgelis elargiri. quomō queso bone dñe potestis nos āplius aspicere qui ita turpiter a nobis abiicimus te. Ergo ex quo tu ipse suades dimitte nobis debita nostra. Dimitte nobis qꝛ iam pro nobis ipse debitū soluisti iam te ipsum pro nobis in sacrificio obtulisti. Tu es qui nos doces vt dicamus dimitte nobis debita nr̄a. Hoc facere potest. nonne pax iam facta est? nonne iam pacis conuiuiū celebratū est aut cotidie celebratur. Dimitte ergo nobis debita nostra / sicut ꝛ nos dimittimus debitoribus nostris. O beatū proximi debitū. O felix offensa quā allegare corā deo possumus in remissionē debiti nostri. Non ergo carissimi fratres cōtristemur si nos offendunt hoīes si nobis iniuriātur si nos affligunt rapiunt et accipiūt nostra. sed in his quantū est pro nobis exultemus ꝛ gaudeamꝰ imo affectemꝰ ꝛ cupiamꝰ qꝛ dimittēdo ea proximis allegare poterimus dimissionē debiti nostri. non est dubiū ꝙ magne virtutis magneqꝫ efficatie est allegatio ista quāsumꝰ aduocatus ꝛ iudex noster nos docet. ergo dimittite ꝛ dimittetur vobis. Dimitte ergo nobis debita nostra sicut ꝛ nos dimittimꝰ debitoribus nr̄is. et ne nos inducas in temptationē. Quid enī dñe ꝓdest baptisari vel lauari a mortuo si iterū tango mortuū. Nonne sufficit michi dñe vt peccata commissa dimittas nisi etiā me dñe a culpis et a pctīs iminētibus custodias. Nam prōptissimus sum ad pctm̄ ꝛ nisi me custodias sine freno irruā in pctō. Quid dñe profuit aman: ꝙ a rege assuero sup oēs pꝛicipes fuit elatus cū postea inflatus supbia fuit suspēsus in ligno. Quid enim michi prodest quē-

quid in premissis petitur verbis nisi me contra tē ptationes conserues in bono. Ergo ꝛ ne nos indu cas in tēptationem. Ais bone iesu vt sic petamus qꝛ multotiēs permittis nos tēptationibus stimu lari vt ad te recurramus. Omnē modū ꝛ viaꝫ qua possis nos ad te trahere exerces: qꝛ tecum nos cu pis habere. Tēptatus ergo ad āplexus paternos fugiā vt recipiat me fugientē ꝛ timidū et dicā ei. Et ne nos inducas in temptationē. Hoc vult. hoc desiderat. hoc expectamus pater: vt ad refugium curram et auxiliū ꝛ sinum eius. vt totaliter de me diffidēs solum de ipso confidā. ergo ꝛ ne nos indu cas in temptationē. sed libera nos a malo. Amen. Uerū est dn̄e qꝛ sumus digni omni malo qꝛ contē psimus omne bonū. Sed vide clemētissime pater infinitā misericordiā tuā: ꝛ oīno detestabilē nequi tiam nostrā et releua a nobis paruulis nobis infi mis īportabile onus a malo opprimēte destruēte: ꝛ retardāte a bono libera famulos tuos: vt libere possumus dn̄a tui tuo seruire ꝛ vacare. et maxime ab illo terribili ꝛ horribili malo eterno nos libera ne tua desiderabili visione priuemur: quod horrēt oīa ossa nostra. Quid eni michi prodesset tuā cre aturā fuisse nisi te habeā ꝛ totus in te ferar et to taliter in vita eterna. Quā nobis concedat ille qui est benedictus in secula seculoꝝ. Amen.

¶ Sequūtur alie due breues expositiones super oratione dominicā. ca. xviij.

Possunt aūt supradicta aliter explicari sic vt pater noster premittat vt considēter ad xp̄m accedamus. Qui es in celis vt que sursuꝫ sunt que ramus nō que super terram. Sanctificetur nomē

tuum quantū ad fidei illustrationē. Adueniat regnum tuū quātum ad spei firmitatē. Fiat volūtas tua quantū ad caritatis conformitatē z pfectionē Panē nostrum cotidianū quātum ad nutrimentū z fulcimentū tēperantie: qd maxime exhibetur in pane eucharistie. Et dimitte nobis debita nostra. quātum ad correspondētiam z meritū iusticie per hoc qd subditur. sicut z nos dimittimus zc. Et ne nos inducas in temptationē quantū ad actū prudentie q̄ est in precauēdis insidijs. Sz libera nos a malo quātum ad actū fortitudinis que est in tollerandis aduersis. Amen. ¶ Alia expositio. Possumus autē supradictas petitiones exponere pro his que habituri sumus in patria. vt sanctificetur nomē tuum referatur ad apertā visionē quasi dicere tur qd nunc per speculū z in enigmate videmus tunc pure z sine terra z sine aliquo medio videam⁹ Adueniat regnū tuum quantū ad firmā tētationē vt in eternū regnemus. Fiat voluntas tua quantū ad consummatā dilectionem que plene amantē in amatū transformat. Et tunc exponendū est Sicut in celo z in terra. id est sicut in angelis z hominib⁹ fiat. Panem nostrū cotidianum zc. quantū ad suauissimam fruitionē Et exponendū est cotidianū. i. continuū: q: semper ibi est dies. Et exponendū est hodie pro p̄sentia q̄ non habet preteritū z futurū sed est tota simul qd melius per presens notatur. Et dimitte nobis zc. in quo petitur aduētus anni iubilei in quo oīa debita dimittūtur veris iudeis: id est penitētibus z confessis et homo hoi z deus hominib⁹ talibus vniuersa delicta dimittet. Et ne nos inducas in tēptationē. in qua petitur illa pac}

pulchritudo de qua dicit. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis vbi nõ est amplius sathan nec malus occursus. Sȝ libera nos a malo: quasi diceret. duc nos ad illũ statũ qui est omniũ bonoꝝ aggregatione pfectus ⁊ in priuatione oim maloꝝ iocũdus. vbi vere liberati erimus a malo. Hec aũt expositio vltima multã admiratione ⁊ miram vel nimiã deuotionẽ medullareȝ exultationẽ plenam laudis per solutionem requirit. et in ea satis sunt miri ⁊ inenarrabiles contẽplationis thesauri: sed nõ sufficio nec sum dignus eos dispensare nec ponere in os meũ immũduȝ maxime cũ regis assueri aulã ingredi nõ valeam nõ vocatus. et ideo simplicitati nostre sufficiant que supra diximus foris in atrio existẽtes. Ipse aũt christus ad nos in clemẽtie signũ virgã aureã extendat vt possimus secure ad ipm introire secũ in eternũ regnare. qui est bñdictus in secula seculoꝝ. Amen.

¶ Meditatio super salue regina ca. xix

Ad salutandũ beataȝ virginẽ mariã Primo debes eius magitudinẽ cõsiderare. nec eni circa filiũ eius potuit amplius eleuari ꝙ vt mater dei vocaret. Exultãs ergo ⁊ admirãs magnitudinem matris nostre deuote ⁊ reuerẽter ad ipȝ accedens dicito salue. Hoc dicto statim in tuã resilias paruitatẽ ⁊ magnificẽtiam matris dei et dic. Patientiã habe in me dñaꝫ ꝙ ego vilissimus hominũ audeo assistere tante dñe ⁊ salutare presumo reginam celoꝝ dñam angeloꝝ ⁊ matrẽ dei mei. Sed de tua benignitate humili et humilitate benigna cõfido ꝙ me indignissimũ sustinebis. Et ꝙuis sis archa veteris testamenti ⁊ ego multo ignobilioꝝ

tū cuȝ te tetigero corde ⁊ salutauero ore nō credo percuti sed tuo amore potius inflāmari ⁊ tua pietate largissima in oibus exaudiri. ℊ salue regina Sub tuo regimine dña volo de cetero militare ⁊ me totaliter tue dñationi cōmitto vt me plenarie regas ⁊ gubernas. Non michi me reliquas qꝛ suȝ michi ipsi cōtrarius nimis. quicqd ergo michi dimiseris noueris miserrime deseruiendū. Sed cū plenus sim miseria ⁊ a plāta pedis vsqȝ ad verticē putrefact⁹ gerem horrorē fetoris. quō me regere dignaberis tam nobilissima creatura? certe qꝛ tu es regina misericordie. ⁊ qui mie subditi sunt nisi miseri? Sed regina misericordie es ⁊ ego miserrimus peccatoꝝ subditorū maximus. quō ergo dña nō exercebis in memetipm tue miserationis effectuȝ. Uere dña regina es mie. qꝛ nō est in hac vita sic desperat⁹ sic miser cui nō impetres miam salutarē si ad tuū decliauerit regimē. Certe dña cū te aspitio nichil nisi miam cerno Nā pro miseris mr̄ dei facta es. miam insup genuisti. ⁊ demū tibi miserēdi est officiū cōmissuȝ. vndiqȝ sollicita de miseris vndiqȝ mia vallaris solum misereri tu videris appetere. Multū sollicita es miseris. hos in tuos filios adoptati. hos regere dña voluisti. ⁊ ideo regina mie tu vocaris. quid ergo de cetero formidamus quid timem⁹. ⁊ quis a te qd petierit nō habebit? certe nullus nisi qui se miserū nō recognoscit qꝛ nō subest tuo regimini nisi miser. aut quis etiā si se cognoscit miserū de tua misericordia nō confidit? Illi ergo paneāt soli q̄ se existimāt eē iustos ⁊ superbi ꝑsumptuosi q̄ tuo regimini nō subsistūt et illi miseri qui tuā miam nō requirūt. Nos ergo

miseri tecū de cetero cōsolemur. tecum amodo do mina habitemus. demū totis visceribus āplectamur. qꝛ tu es vita. Uita vere que mortē superbie vicisti q̄ nobis vitā gratie ipetrasti. vitā glorie genuisti. et nō est dubiū ꝙ vitā nature multis reddi disti. In omnibus enī te vitam morti opinionis. O vita mirabilis que mortuos viuificare conaris Per te o dña a priuatione est homo regressus ad habitū. O vita mortē non timēs mortē expellens mortales īmortales constituēs. O certe vita amabilis vita desiderabilis vita delectabilis. O vita nō senescens sed potius senes ad iuuentutē reducens. o vita carnales vitas ad nichilū redigens et abhorrēs. o vita que nutris celestibus alimentis. o vita certe contraria vite mundi. Qui enim vult te habere se affligat. delicias respuat delicata q̄ꝗ contēnat. et qui amplius mortificatus fuerit amplius te possidebit. O vita diuina fortificās potestate scꝫ imperatione diuina: diuina sapiētia regulans ⁊ diuina vegetans bonitate. Si vita mea es cur non semper in me es: cur non semper vegetas aiam meā. Quis michi tribuat vt semper gaudeā beneficio huius vite. Dulcedo, vera dulcedo que amaritudinē peccati veniā impetrādo expellis: q̄ nobis dulcedinē gratie ⁊ vite acquiris. que ad superes celestis patrie contēplationes introducis. O dulcis domina cuius sola memoria affectu dulcorat cuius meditatio magnificētie mentē eleuat cuius pulchritudo oculū interiorē exhilarat. cuius amenitatis immēsitas cor meditantis inebriat. O domina que rapis corda dulcedine. Nonne cor meū domina rapuisti. ⁊ vbi queso posuisti illud vt

ipsum valeā inuenire. Nūquid in sinu tuo ne inuē
niā collocasti. nūquid inter vbera tua posuisti illō
Fortasse ibi posuisti illō cor meū vt qō figura tibi
calefiat. O raptrix cordiū quādo michi restitues
cor meum? quare sic corda simpliciū rapis? quare
violētiam facis tuis amicis? nūquid semp vis ipm
tenere. Cum id ad te postulo michi arrides ꝛ stati
tua dulcedine cōsopitus quiesco ꝛ in me reuersus
cum iterū postulo me āplexaris dulcissima et stati
inebrior tui amore ꝛ tunc cor meū nō discerno nec
aliquid scio petere nisi tuū. Sed ex quo sic est cor
meū tuo dulcore inebriatū: guberna illud cū tuo
ꝛ in sanguine agni cōserua ꝛ in latere filij colloca
Tunc assequar qꝫ intēdo tunc possidebo qō spero
qꝛ tu es spes nostra. Nōne dña tu es regina. nōne
tu es nostri mater premij scꝫ christi qui est premiū
bonoꝝ et beatorū. Nonne tu es q̄ tantū nos exal-
tare desideras. Nonne plus sine cōparatione nos
diligis ac bonum nostrū procuras amplius q̄ ma
ter carnal Si ergo nos vis facere gloriosos imo
qꝛ vix quis poterit te prohibere. Sperētin te qui
nouerunt nomen tuū quoniā non derelinquis que
rentes te dominā. Certe qui sperāt in te mutabūt
fortitudinē assument pennas, vt aquile volabunt
ꝛ non deficiēt current nō ꝛ laborabunt. Quis eni
nō sperabit in te que etiā adiuuas desperātes. Et
q̄s non sperabit in te per quā exaudite sunt patrū
preces ꝛ eorum adipleta sunt promissa. Quid po-
tuerunt patriarche ꝛ prophete desiderare qō per
te dña non fuerint assecuti. Si antiqui hec omnia
habuerunt per te quō nos qui sumus vnici filij tui
sanguine redēpti non habebimus qō voluerimus

postulare. Non dubito q̄ si ad te venerimus habe/bimus qd voluerimus. In te ergo speret q̄ despe=rat q̄ deficit ad te recurrat cōsidēter ad te ꝑueniat qui vult aliqͦ īpetrare dicēdo salue. Quid ergo de cetero a tuis salutatiōe posit nos ꝓhibere ex quo es vita dulcedo ⁊ spes nostra. Quid ergo a tua re=uerētia ex quo es regia nos posit īpedire. Et quid est salutationē replicare nisi tibi sine fine reueren tiā exhibere. Quid ē salutare ⁊ iterū salutare. nisi salutē ⁊ salut' profectū ad te dn̄a postulare. Quid salutam⁹ ⁊ iterū salutam⁹ nisi vt tā īteri⁹ q̄ exteri⁹ per te dn̄a salubriter custodiamur. Quid saluto ni si q2 vtriꝯq; hoīe3 tue reuerētie expono. Quare te salutaui nisi vt te haberē. Quare iterū te salutaui. nisi per te filiū tuū possiderē. Quare te salutaui nisi vt redderē te attentā advota mea. Et iterū quare te saluto nisi vt bene suscipias ⁊ perficias ipsa vo=ta mea. Aut certe ꝑmo tē volum⁹ salutare vt te cō mēdamus. scdo vt post hāc miseriaȝ filiū tui gloria gaudeamus. Primo es dn̄a salutatā vt per te gra tia impetretur. Secundo vt per te ad gloriam per ueniatur. Ad te. Ad tevere q2 tu sola dn̄m genuisti tu sola interemistivniuersam hereticam prauitatē Tu sola es dn̄a regni. tu sola es gubernatio premiī Ad te matrem misericordie matrem certe que la=uas nos a fecibus peccatorum. Que nos consola=ris in cunabulis vagientes paruulos esurientes lactus. cuius brachiis sustentamur deficientes. Tu vere consolidas vulneratos, ad salutem per=ducis egrotos. Et non solum mater. sed etiam medicina facta es miserorum que es domina ange lorum. Ad te certe que non derelinquis delinquē

tes que non respuis fugientes. que blandimentis non alicis deliciis nos foues et nutris. Ad te clamamus quomodo non clamaremus qui vulnera sustinemus plagas sentimus. quia inimicis vndiqz circundamur. Clamamus angustiati miseriis infinitis oppressi clamamus cordis anxietate. stomachi vacuitate. doloris acerbitate. Aut forte erga te amoris immensitate clamamus. ne sonolentia tibi erga nos inducatur. Quare enim ob dormis domina. Surge et adiuua nos. Clamamus etiam vt nostram tibi manifestemus miseriam. quia clamare necessitas nos compellit. Et etiam ad te clamamus vt te ad compassionem amplius moueamus Propter hunc clamorem rauce facte sunt fauces mee. Quid ergo amplius moraris. Quid affligi nos permittis. Si ergo multum tardaueris ꝛ vocē clamando amisero ad te amplius clamare nequibo Et heu michi quid tunc faciam. cum nec exaudire me poteris nec audire. Quid faciam domina/cum a te fuero penitus destitutus cum tua vbera non poteris ministrare Cito domina subuenias clamāti. ne in manibus subiciar inimici. Curre festina domina ꝛ tuum nequissimum seruum ac infidelissimum ad te clamantem parcendo adiuua ꝛ eripe de manibus inimici et periculis tui hostis. Si aliud o domina te alicere non deberet nisi quia tuus hostis audet tuos seruos fraudulēter inuadere. deberes ad nos ꝙ totius festinare Curre ꝛ libera nos domina propter suam superbiam comprimendam. Curre ne inimici tui dominentur in nobis clientulis. Curre ne dicāt vbi est deus eorum de cuiꝰ clemētia cōfidebant. Nec mireris dōia si clamamus quia

sum us a te nimium elōgati in regionem lōginquā dissipauimus partem nostram quasi diceretur. Si prope essem⁹ planius possem⁹ loqui. ⁊ ideo qꝛ longe sumus clamamus exules. Exules a patria exules a visiōe diuiā· Et vtinā nō exules a gratia· exules a cōsolatione materna O aīa cur nō es potius separata a corpore q̄ a tua dn̄a exſtata es a christo capite. Et quomodo potes miser sine capite ābulare. Nonne ābulare sine capite monstruosū est. heu michi cur in tam longū exiliū relegatus sū. Quomodo vel quādo videbo deū saluatorē meū āt quādo potero saltē dominā meā intueri. Non dubito domina q̄ si ad te tanq̄ exules clamauerimus corde te et tuū filiū plene possidebimus. Cur ergo volumus hic deficere· Cur ad patriā non ābelamus· Cur non affectamur matrē dulcissimā amplexari Quare nō desideramus secū cū filio suo cōmorari O domina dn̄ hic sumus exules constitutas nos ne etiā tanq̄ in patria confidentes querere te ⁊ filiū tuū desistamus. Sic tamē cōstituas exules in corpore vt hic tecū simus ciues ī mēte· Filiū eue. Uere filiū eue qꝛ superbi ⁊ presumptuosi vere filii eue qꝛ ambitiosi ⁊ auari. saltē sciētia ⁊ vtinā nō re alie na gulosi carnales et iobedientes· ⁊ breuiter in oībus ipsam euā sequentes ⁊ promptissimi ad malū difficilesq; ad bonū. Et si contingat aliquē filium bonorum operum generare cum quadā cordis tristicia ⁊ dolore parturimus. sed maluȝ cum gaudio perpetramus. Nec nobis sufficiūt mala nostra. sȝ sicut eua adam ita nos alios maculamus ad malū Et etiā sicut ipsa excusabat se ita ⁊ nos in defectibus nostris excusamus aut saltē si possum⁹ ī alios

retorq̄mus. Tedet nos vesci ligno vite ꝙ in cruce dominū contēplari ꝛ manus ad lignū prohibitum applicamus. Non curamus per contēplationē paradisi deliciis cōsolari sed potius volumus in peccatorū fecibus habitare. Plus enī placet nobis in mīsto labore ꝛ sudore vilia agere ꝛ acquirere ꝙ diuīm glorie degustare. Nisi enī dominā nos adiuuisses fortasse iam ad inferni ꝓfundissimā venisse mus. Nec enī est q̄ nos possit excusare: qꝛ non te sed euā in oībus imitamur. ac ꝓpter hoc domina ad te suspiramus. Suspiramus autē de tam bone matris absentia venire ād te dn̄a cupientes suspiramus ad te tuum filium affectātes. Suspiramus ad te tanꝙ paruuili ad tua vbera anhelātes. suspiramus ad te desiderio. suspiram⁹ ꝛ amore nostro. Nullus eī nisi tuus amor quo erga te sumus dn̄a inebriati itrinsecus cogit nos ad te dn̄a suspirare Quis enī nō te diligit reparatricē omniū amoris caminū pulchriorē sole. dulciorē melle. bonitatis thesaurū. honestatis speculū. omnis sanctitat' exemplū. oībus es amabilis. oībus ieffabilis. oībus delectabilis. Sedes es sapiētie. fluuius clemētie. radius deitatis. nec est q̄ se abscōdat a calore tuo. Quis ergo ad te nō suspirabit. Amore etiā suspiramus ꝛ dolore. vndiqꝫ nāqꝫ nos angustie ꝓmunt. Quō ergo nunc nō suspiram⁹ ad te que solatiū es miserorū. refugiū expulsoꝝ. liberatio captiuorum medicina infirmorū. mater paruuloꝝ. sponsa adulterum. regina bellatorū. domina vniuersoꝝ ꝛ etiā inimicorū. nec est qui tue volūtati valeat obuiare. Sic afflicti sic miseri ad te talem dn̄am suspiram⁹ gementes ꝛ flentes in hac lachrimarū valle. Tu

domina nonne vides quō ꝛ qualiter ſumus amari
tudinē pleni. Intus ſumus gemētes ꝛ exterius flē
tes in loco lachrimoſo iacētes. onerati peccati ge
mimus aggrauati moleſtis flemus abundātes mi
ſeriis in valle lachrimaꝝ ſumus. Gemimꝰ ſauciati
flemus ſpoliati in valle lachrimarū ſumꝰ deſtituti
Gemimus ſolē iuſticie nō vidētes. flemus īimicis
noſtris ſeruiētes in valle lachrimarū ſumus tuuꝫ
auxiliū implorātes Hec eſt certe vallis lachrimaꝝ
ad quā omnia lachrimabilia fluunt. gemebūda de
currunt. flebilia ruunt. Ad hanc vallē fluxerūt de-
mones infernorū. peccatū ꝓthoplauſtroꝝ miſerie
antiquoꝝ. Quid aūt amplius dicā? nō ſufficio nec
ſcio huius vallis deteſtabilia enarrare. Eya ergo
aduocata noſtra illos tuos miſericordes oculos
ad nos cōuerte. O laudabilis clemētia creatoris
qui ſic afflictis tam nobile ꝛ laudabile ſubſidiū di
gnatus elargiri. O certe dei noſtri mira benigni-
tas q̄ ſuis reis te dn̄am tribuit aduocatā: vt a filio
tuo inter nos ꝛ ip̄m iudicē conſtituta qd̄ volueris
ꝓ nobis valeas īpetrare. Nec eniꝫ dubiū eſt ꝙ no
ſtra culpa iuſte dānabat quos conſeruat tue aduo
catio pietatis. O mirabił erga nos mīa dei noſtri
qui ne alias fugeremus pro ſentētia nō ſolum di-
gnatus eſt cōmunicare ſe nobis in iudicē vt eſſet
deus ꝛ homo ieſus xp̄s a quo debet ſentētia ꝓmul
gari. ſed voluit ipſe ſua viſcera mīe matrem ſuam
dominā gratie noſtrā īſtituere aduocatā. Et ideo
nō timendū eſt quin miſerearis miſeris ꝛ ad illam
partē inclines ſentētiam quā defendis ꝛ nobis ex
hibeas gloriā quā cauſaris. Scio bene ꝙ poſt ſen
tentiā non ē appellatio ad maiorē. qꝛ ꝛ ſi iudex ſit

homo tuus filius est tamẽ ⁊ deus filius dei patris
Non enim video dña quomodo aliquid tibi valeat
denegare ⁊ quin per te celestẽ patriã habeamus.
Hoc est enĩ quod cupit deus noster hoc est qđ deũ
derat. hoc est ꝓ quo te matrẽ constituit aduocatã
Non ergo restat dñã nisi vt illos tuos misericor-
des oculos ad nos conuertas. Eya ergo aduocata
nostra illos tuos misericordes oculos ad nos con
uerte. Non enĩ dubito ꝙ si nostras aspexeris mise
rias nõ poterit tua miseratio suũ retardare officiũ
Mirabiles necnõ ⁊ amabiles tuoꝝ radũ oculorũ
quibus nos allicis ad amorẽ ⁊ ad [illegible]
salutẽ venenatos oculos [illegible] pietiam domina
vene[illegible] erũt basilici. O eue oculi
[illegible] cur nõ offertis vos oculis virginis si vul
tis perfectã recipere medicinã. naꝫ suoꝝ claritas
oculorũ vmbras expellit. effugat cateruas demo-
num. purgat vicia mentiũ. corda congelata succẽ-
dit. demum ad celestia trahit. O dña ꝙ beati sunt
quos viderunt oculi tui. Hos ergo oculos ad nos
cõuerte. ⁊ iesum benedictũ fructũ ventris tui nob
post hoc auxiliũ ostende. O venter mirabilis qui
potuit capere creatorẽ. o venter laudabilis ꝗ me-
ruit recipere redemptorẽ. o venter desiderabilis
qui emanauit desideriũ mentiũ. gratiarũ fluuium.
glorie premiũ. O venter nõ venter sed celũ empt
reum. In hoc ventre fuit preciũ pditorũ. felicitas
beatoꝝ. deus angelorũ. O beatus venter. o beata
viscera. o beata vbera. o dña nostra. o fons pietatꝭ
locus sanctitatis. flumẽ bonitatis. vẽter tuus dña
O felix venter qui solẽ genuisti. mundũ reparasti
patriã recuperasti. O ꝙ preciosus venter qui por-
tauit medicinã infirmis. vitã mortuis. ⁊ paradisuꝫ
n. ꝗ

iustis. O venter eburneus ꝛ sedes sapiẽtie. o vẽter tornatilis ꝛ celsitudo glorie. o venter amabilis et dulcedo aīe. o eleuatio mentiū. inebriatio cordiū suauitas peccatorꝝ. fruct⁹ tuus dn̄a. O hic ē vere fructus beatus a principio sui ortus. hic est iesus filius dei viui. hic est saluator noster dn̄s deus nr̄. hunc iesum benedictū fructum ventris tui nobis post hoc exiliū ostende benignūvt ipsumvidēdo ipsum habeamus. ipsum habēdo ipso ꝑfruamur. O clemēs indigētibus. o pia exoratibus. o dulcis diligētibus. o clemens penitētibus. o pia proficiē tibus. o dulcis contēplātibus. o clemēs laborādo. o pia largiēdo. o dulcis te donādo. o clemens consolando. o pia blandiēdo. o dulcis osculando. o clemens in effectu. o pia in affectu. o dulcis in aīa... o clemēs in cōspectu. pia in aspectu. dulcis in amplexu. dulcis in amore. rectis clemēs in subiectis pia in correctis. ꝛ dulcis in dilectis. o clemēs. o pia o dulcis maria. Amen.

¶ Capitulū finale de statu beatorꝝ in celesti hierꝫ Capitulum. xx.

Ad contēplandū vel ad quietē omniū de celesti hierusalē aliquid balbuciēdo ꝑrumpā. Nam locus est altissimus splēdidissimus latissim⁹ et firmissimus. Societas est nobilissima speciosissima benignissima purissima incessabilissima/ id ē nunq̄ cessabit nec remittet. Ibi habebimus dn̄m potentissimū excellētissimū iustissimū ꝛ liberalissimum patrē nobilissimū ditissimū prouidētissimū/ et piissimū. fratrē similimū curialissimū sapiētissimum ꝛ optimū. sposūm pulcherrimū singulariter summū suauissimū ꝛ amore feruētissimū. Quātuꝫ

ad nos erit ibi aperta visio. firma tentio. consum
mata dilectio. cōtinua laudatio. reuerētia profun
dissima. admiratio altissima. exultatio sanctissima
ꝛ deuotio intima. Et in corpore erit agilitas clari
tas subtilitas ꝛ ipassibilitas ¶ Ex p̄dictis oibus
consurget fruitio pfectissima. sacietas sufficiētissi
ma. sobrietas sobrissima. voluptas pudicissīa cor
dialis diffusio. iocūdissima āplexio seu complexio
medullaris transformatio centralis quietatio oīs
ameitas oīs suauitas oīs securitas ꝛ oīs libertas
qꝛ liberi erimus ab omni iniuria violētia culpa et
miseria. Et sic absterget deus omnē lachrimā ab
oculis sanctoꝝ suorū et mors vltra nō erit neqꝫ lu
ctus neqꝫ clamor neqꝫ dolor erit vltra. quia prima
trāsierūt. ꝛ veritas in apocalipsi testatur. Felices
lachrime quas manus cōditoris absterget. ꝛ ideo
veritas per ysaiam dicit. Ad verba portabimini ꝛ
super genua blādientur vobis. Quō si mater blā-
diatur filio ego cōsolabor vos ꝛ in hierusalē conso
labimini. Et qm̄ tantū gaudebitis de bono alteri⁹
q̄tum diligimus eū et ibi vere diligim⁹ oēs alios
sicut ꝛ nos ꝛ deū perfectissime plus q̄ nosmetipsos
Ideo multiplicabit gaudium nostrū sm inestima-
bilē numerū angeloꝝ et sanctoꝝ de quorū gaudio
gaudebimus sicut de nostro. Et plus sine cōpara-
tione gaudebimus de imensitate diuine potentie
sapiētie ꝛ bonitatis q̄ de felicitate nostra Et quia
istud est excessiuū: sic absorbebimur gaudio de fe-
licitate diuina ꝛ intrabim⁹ in gaudiū domini intus
et foris vndiqꝫ absorpti ꝛ circūdati gaudio exces-
siuo. Nec mirū qꝛ plus sine cōparatione nos dili-
git deus q̄ nosipsi nos. et ideo sine comparatione

plus dabit nobis gaudij et leticie q̄ sciremus aut possemus petere vel appetere. Sic ergo abundabimus et supabundabimus gaudio: q: diligētes et q: dilecti. Quia nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs ascendit q̄ preparasti te diligētib⁹. imo non solū cor hoīs viatoris: sed nec etiā compbensoris aut alicuius āgeli potest aut poterit illud bonū infinitū et gaudiū nobis paratū et oblatum cōprehendere. Sic ergo intrabimus in gaudium dñi nostri. Gaudēs ergo gaudebo in dño semper et ei de tantis beneficiis gr̄as exhibebo. Gaudebūt labia mea cum cantauero sibi et aīa mea quā sic nobiliter seipso redemit. Lauda ergo hierusalē dñm lauda deū tuum syon. imo laudent eū celi et terra mare et omīa que in eis sunt. Jam super oēs vicos hierusalē alleluya dicamus. Lauda ergo aīa mea dominū: laudabo deū meum in vita mea/ et illum mecū laudet omnis creatura. Amen.

ec mat tulū

¶ Explicit feliciter liber qui dicitur Stimulus diuini amoris dñi Bonauēture cardinalis deuoti et seraphici sacre theologie professoris eximij laudabiliter correctus et nouiter emēdatus ac Parisius impressus in expensis Dyonisij Rosse commorantis in vico sancti Jacobi ad intersigniū sancti Martini

Laus deo